

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

psyma

DIGITAL PARENTING-KUTATÁS 7–16 ÉVES GYERMEKEKKEL ÉS SZÜLEIKKEL

III. rész

Kutatási jelentés a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság részére

2025

A kutatásról

- Az NMHH 2017-ben indította el azt a kutatássorozatot, amelyben a 7–16 éves gyermekek médiahasználatát és szüleik ezzel kapcsolatos attitűdjeit kívánta felmérni.
- A kutatássorozat első felmérésére 2017 őszén került sor „Médiahasználat, médiafogyasztás, médiaértés-kutatás gyermekekkel és szüleikkel” címmel, a második részére pedig 2020 őszén „Digital Parenting-kutatás gyermekekkel és szüleikkel” címmel.
- Jelen jelentés a harmadik, legújabb adatfelvétel eredményeit mutatja be.
- Az NMHH megbízásából mindhárom alkalommal a nagymintás empirikus adatfelvételt a Psyma Hungary Kft. bonyolította le.
- A kutatások részleges tematikai egyezősége lehetőséget ad a vizsgált kérdésekben idősoros adatok megadására is, amit segít az is, hogy a kutatások főbb paraméterei (mintavételezés, mintaméret, a minta összetétele stb.) azonosak.
- A kutatás, illetve a kutatássorozat a gyermekek médiaeszközökkel való ellátottságát, médiahasználati szokásait, illetve az új digitális/online világban való megjelenésüknek a mikéntjét vizsgálja, és azt, hogy az online/digitális térben a gyermekek milyen kockázatokkal és veszélyekkel találkozhatnak. A kutatás/kutatássorozat fontos részét képezi annak felmérése is, hogy ezekben a folyamatokban a szülők mennyiben tudnak segítséget nyújtani, illetve mennyiben tudják szabályozni, kontrollálni gyermekeik minél „egészségesebb” digitális/online tartalomfogyasztását.

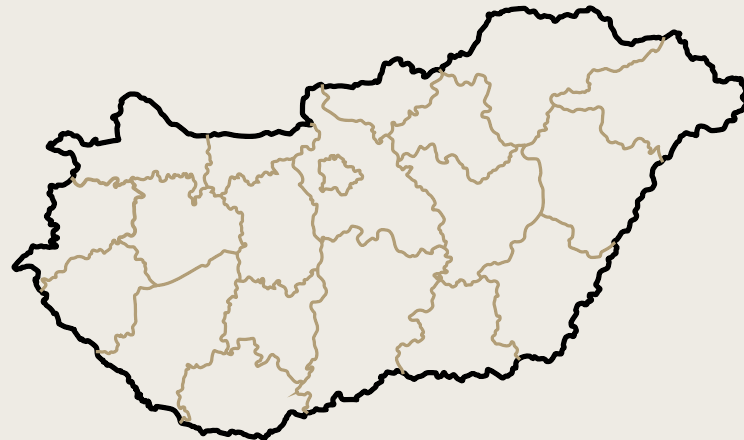
A kutatás paraméterei

- A kutatás/kutatássorozat alanyai a 7–16 éves, magánháztartásban élő gyermekek és szüleik.
- Módszer: kérdőíves, empirikus kutatás, 2020-tól CAPItchnológiát alkalmazva. A kutatás során ugyanazon családon belül egy szülő és egy gyermek került lekérdezésre.
- A szülők közül azokat kértük meg a válaszadásra, akik a gyermekek médiahasználatával kapcsolatban a leginkább tájékozottnak mondták magukat (ezek az esetek túlnyomó többségében az édesanyák voltak).
- A legújabb adatfelvétel 2024 végén, illetve 2025 elején került lebonyolításra. A 2020-as adatfelvétel 2020 őszén zajlott, a 2017-es kutatás is az adott év őszén „futott”.
- A kérdőívek átlagos kérdezési ideje mindkét alkalommal majdnem elérte az 1 órát (2017: 55 perc, 2020: 54 perc, 2025: 55 perc).

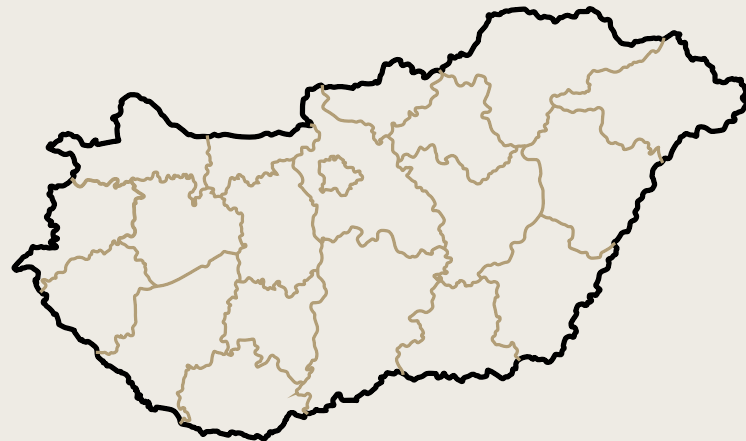
Mintavétel

- A felmérések a 7–16 éves gyermekekre országosan reprezentatív mintán készültek.
- A KSH adatai szerint Magyarországon a magánháztartásban élő 7–16 éves gyermekek száma megközelíti az 1 000 000 főt. Ebből a populációból a felmérésbe 2000 gyermek lett bevonva.
- A településminta településtípusra, KSH-régiókra, valamint a településeken élő 7–16 éves gyermekek számára arányosan rétegzett mintavétellel jött létre. Az egyes településeken a minta mérete úgy lett megállapítva, hogy a létrejövő minta megoszlása megfeleljen a populáció eloszlásának kiválasztási rétegenként.
- A végső mintába bekerülő gyermekek véletlenszerűen kerültek kiválasztásra. A kiválasztás az adatvédelmi jogszabályok betartásával történt meg.

A minta összetétele, a minta reprezentativitása

- A véletlenszerű kiválasztásnak köszönhetően a megkérdezettek nem, kor, településtípus és KSH-régió alapján a vizsgált teljes gyermekpopulációt reprezentálják.
- A kérdéses során fellépő esetleges mintatorzulások utólag súlyozással lettek korrigálva. (A súlyváltozók között a nemi, életkori, lakóhelyi változók mellett a szülők iskolai végzettségének szintjét szerepeltettük.)
- Az alapminta a gyermekek életkora, neme és területi rétegzettsége alapján súlyozás nélkül is jól követte a várt mintaeloszlásokat.
- A súlyozás során a peremeloszlásokat vettük alapul. Az egyes súlyváltozókat iteratív módon vontuk be az eljárásba. Az iterációs súlyozás során lépésenként (célváltozónként) új súlyokat képeztünk, melyeket beszoroztunk az előző lépésben kapott súllyal. Ezt a folyamatot többször is megismételtük a végleges súlyváltozó elkészültéig.
- A súlyozott minta megoszlása a súlyozó változók alapján teljes mértékben követi a teljes 7–16 éves gyermekpopuláció belső struktúráját.

A súlyozott minta összetétele (%)*

nem szerint:

fiú	51,3
lány	48,7

életkor szerint

7 éves	10,2
8 éves	10,5
9 éves	10,4
10 éves	10,3
11 éves	10,1
12 éves	9,9
13 éves	9,7
14 éves	9,7
15 éves	9,8
16 éves	9,4

lakóhely szerint

település:

Budapest	14,5
megyeszékhely	15,9
város	36,6
község	33,0

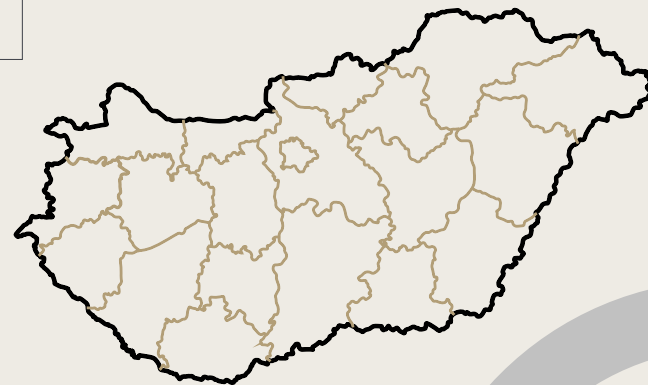
régió:

Közép-Magyarország	29,6
Közép-Dunántúl	10,8
Nyugat-Dunántúl	9,5
Dél-Dunántúl	8,9
Észak-Magyarország	12,6
Észak-Alföld	16,2
Dél-Alföld	12,5

a háztartásfő iskolai

végzettsége szerint:

alapfok	49,9
középfok	26,7
felsőfok	23,4

* A súlyozott minta belső összetétele mindhárom, így a 2017-es, 2020-as, illetve a 2024/25-ös felmérés során teljesen megegyezett.

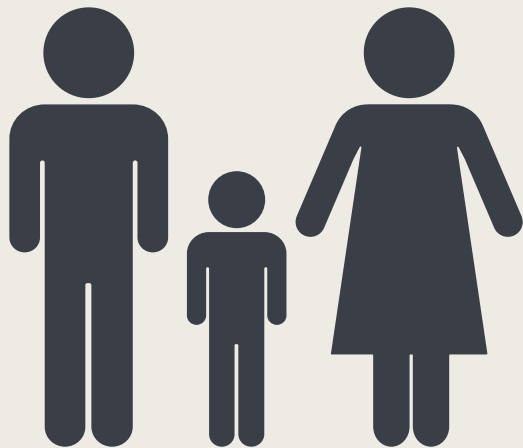
Interjúszituációs körülmények

- Első lépcsőben a szülővel készült interjú, majd – az adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően a szülő hozzájárulásával – a háztartásban élő kiskorú gyermekkel.
- Az adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően a szülő a gyermek kérdőív-lekérdezésekor is jelen lehetett.
- A szülők az esetek 78%-ában voltak jelen a gyermekek kérdezésekor is, és az esetek 50%-ában végig (ezek az értékek a korábbi hullámokban valamivel magasabbak voltak).
- A szülői jelenlét aktívabb szerepvállalással, segítőkészséggel is párosulhatott. A kérdezőbiztosok visszajelzése szerint összességében a kérdések 14%-ában volt nagyobb ráhatása a szülőnek a válaszadásra (ez a korábbi hullámokban is hasonló mértékű volt). Az esetek 27%-ában ez a közreműködés gyengébb lehetett (ez az érték viszont a korábbi hullámokban mindkétszer magasabb volt).
- A kérdezőbiztosok jelzése szerint a kérdések 8%-ában zavarhatta a gyermeket a szülő jelenléte (ez megegyezik a korábbi hullámokban regisztrált adatokkal).
- A kérdések összeállításakor figyelemmel voltunk arra, hogy megpróbáljuk megkönnyíteni a gyermekek számára a válaszadást (a kérdésekhez kártyalapokat, válaszlapokat adtunk, elég volt csak a válaszok kódját, betűjelét megadni). A nagyon szenzitívnek tűnő kérdéseknél lehetőségük volt a gyermekeknek arra, hogy a kérdőívet saját maguk tölthessék ki.

A válaszadók társadalmi-demográfiai karaktere

- Mindhárom vizsgálati hullámban a megkérdezett gyermekek elsősorban általános iskolások voltak (2017: 78%, 2020: 78%, 2025: 79%).
- Középfokú tanintézményben a gyermekek egyötöde tanul (gimnázium – 2017: 9%, 2020: 9%, 2025: 10%, szakközépiskola – 2017: 7%, 2020: 6%, 2025: 6%, (szakközépiskola, szakiskola) technikum/szakképző iskola – 2017: 4%, 2020: 4%, 2025: 5%).
- A felmérésben szereplő gyermekek túlnyomó többsége kétszülős családban él (2017: 82%, 2020: 85%, 2025: 84%).
- A korábbi hullámokban minden második gyermek olyan családban élt, ahol rajtuk kívül nem volt kiskorú gyermek (2017: 47%, 2020: 52%), maximum csak nagykorú. Ez az arány ebben a hullámban jelentősebben megemelkedett (61%). A mintában szereplő kiskorú gyermekes háztartások esetében kb. háromtizedüknél egy kiskorú testvér van még a háztartásban (2017: 35%, 2020: 33%, 2025: 29%), a többieknek pedig kettő vagy még több kiskorú gyermek is (2017: 18%, 2020: 15%, 2025: 10%).
- A felmérésben szereplő felnőtt válaszadók demográfiai profilja nagyon homogén: a válaszadók túlnyomó többsége nő (2017: 78%, 2020: 79%, 2025: 81%), és elsősorban édesanyák (2017: 76, 2020: 77%, 2025: 79%). Életkorilag a válaszadók elsősorban a 30–50-es korosztályból rekrutálódnak (2017: 90%, 2018: 91%, 2025: 91%).
- Az országos reprezentatív mintának köszönhetően egyéb jellemzők alapján (a válaszadó felnőttek iskolázottsági szintje, gazdasági aktivitása, anyagi-jövedelmi helyzete stb.) a minta az elvárásoknak megfelelően rétegzett.

Az adatok ismertetésének a módja

- A jelentésben az adatok ismertetésekor minden esetben jelezzük, hogy az adat a szülők és/vagy a gyermekek körében készült kérdőívből származik-e.
- Minden esetben jelezzük azt is, hogy a közölt adatok kikre vonatkoznak, kik jelentik a bázisközönséget: az összes megkérdezett, a kérdésre érdemben válaszoló, a saját mobiltelefonnal rendelkező, a 11–16 éves gyermekek stb.
- Nagyon gyakran életkori bontásban ismertetjük az adatokat. Ezt vagy korévek szintjén külön-külön tesszük meg, de általános bontás az is, amikor a vizsgált 7–16 éves korosztályt kétéves csoportokra bontjuk: 7–8 évesek, 9–10 évesek, 11–12 évesek, 13–14 évesek, 15–16 évesek. (De az adott téma/kérdés kapcsán más csoportosítás is elképzelhető.)
- Azoknál a témaköröknél, kérdéseknél, amelyek több adatfelvételben is érintve voltak, az adatokat idősorosan fogjuk bemutatni, hogy a lehetséges változások (vagy éppen változatlanóságok) plasztikusan megmutatkozzanak.
- A jelentésben a vizuális elemeknél használni fogjuk a Flaticon által készített és szabadon felhasználhatóként jelölt piktogramokat is (<https://www.flaticon.com>).

A kutatás és a kutatási jelentés főbb témakörei

• 1. Médiaeszköz-ellátottság és -használat	11. oldal
• 2. Médiatartalmak fogyasztása	23. oldal
• 3. Képernyő előtt töltött idő/screening time	31. oldal
• 4. Internetezési szokások	36. oldal
• 5. Az internettel kapcsolatos szülői vélemények, attitűdök	43. oldal
• 6. A gyerekek internettel kapcsolatos véleményei és attitűdjei	48. oldal
• 7. A közösségi média használata	57. oldal
• 8. A közösségi média biztonságos használata, kontrollja	74. oldal
• 9. Közöségi média – Sharenting	85. oldal
• 10. A biztonságos internethasználat kommunikációs, edukációs vetületei	93. oldal
• 11. Szülői kontroll és mediáció	104. oldal
• 12. Szülői stratégiák	120. oldal
• 13. Online visszaélések	126. oldal
• 14. A mesterséges intelligencia	144. oldal

1. Médiaeszköz-ellátottság és -használat

A fejezet tartalma

1.1. Módszertani megállapítások

1.2. A háztartás ellátottsága

1.3. Saját használatú médiaeszközök

1.4. Saját használatú mobiltelefon

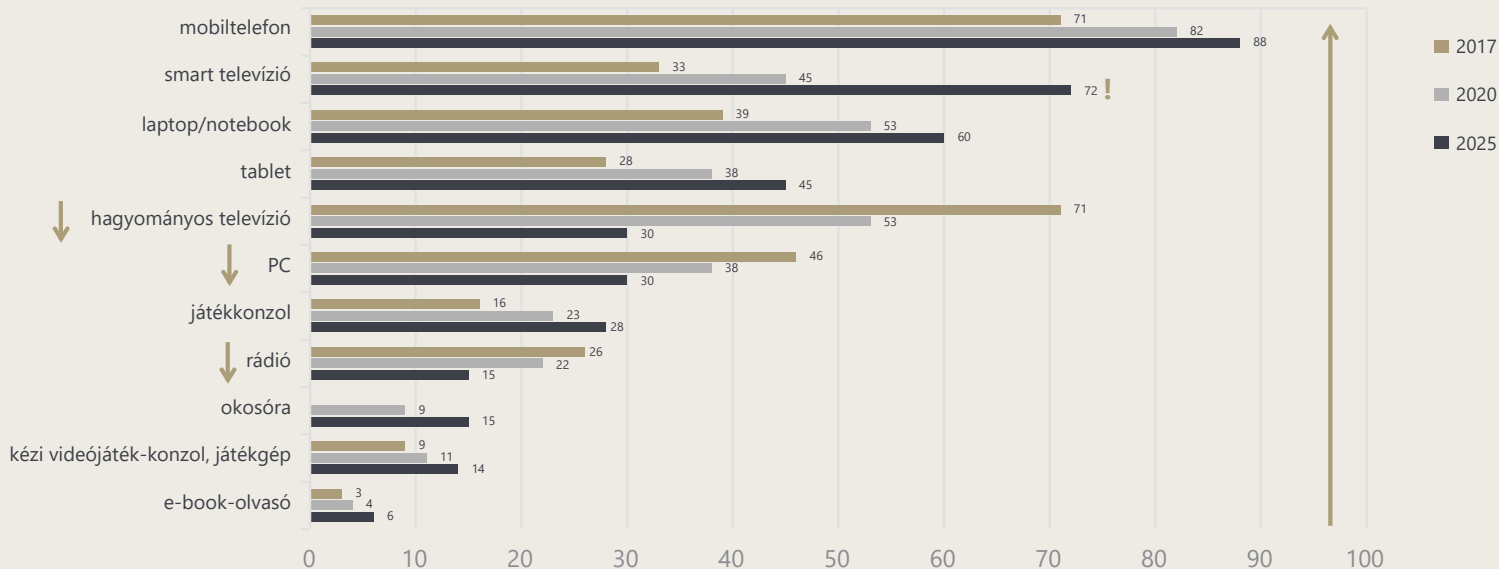
1.5. Mindennaposan használt médiaeszközök

1.1. Módszertani megállapítások

- A felmérés 2017-ben 12, 2020-ban 13 médiaeszköze terjedt ki. (A 2020-as felmérésbe új eszközként az okosóra került be.) A 2025-ös felmérésben kikerült két eszközcsoporthoz (a hordozható lejátszók [pl. iPod], illetve a DVR/DVD/BluRay készülékek). Így most 11 eszközcsoporthoz vizsgáltunk.
- A médiaeszköz-ellátottságot elsősorban a használat függvényében vizsgáltuk. A korábbi felmérésekhez hasonlóan a következő 3 mutató mentén vizsgáltuk az ellátottságot/használatot:
- A médiaeszköz-ellátottság fő mutatója azt mutatja, hogy a háztartások mekkora hányadában van meg egy adott eszköz, és ezt a gyermek használja-e.
- A saját használatú médiaeszköz mutatója azt mutatja, hogy a gyermekek mekkora hányadának van olyan médiaeszköze otthon, amelyet csak ők (és testvéreik) használnak (pl. amelyek a gyermekszobában vannak). A saját használatú médiaeszközök közül kiemelten foglalkozunk a mobiltelefonnal mint az egyik legfontosabb saját használatú eszközzel.
- A médiaeszközök napi használati mutatója azt mutatja, hogy a gyermekek mekkora hányada használ majdnem minden nap egy adott eszközt.
- Amikor az adatokat részletesen, korcsoportok bontásában mutatjuk be, a médiaeszközöket négy nagyobb médiaeszköz-csoportba vonjuk össze. Ezek a médiaeszköz-csoportok a következők:
 - televízió (okostelevízió, hagyományos televízió)
 - mobiltelefon (smartphone, hagyományos telefon)
 - számítástechnikai eszközök (PC, laptop, notebook, tablet)
 - játékeszközök (kézi videójáték-konzol, játékgép, játékkonzol)

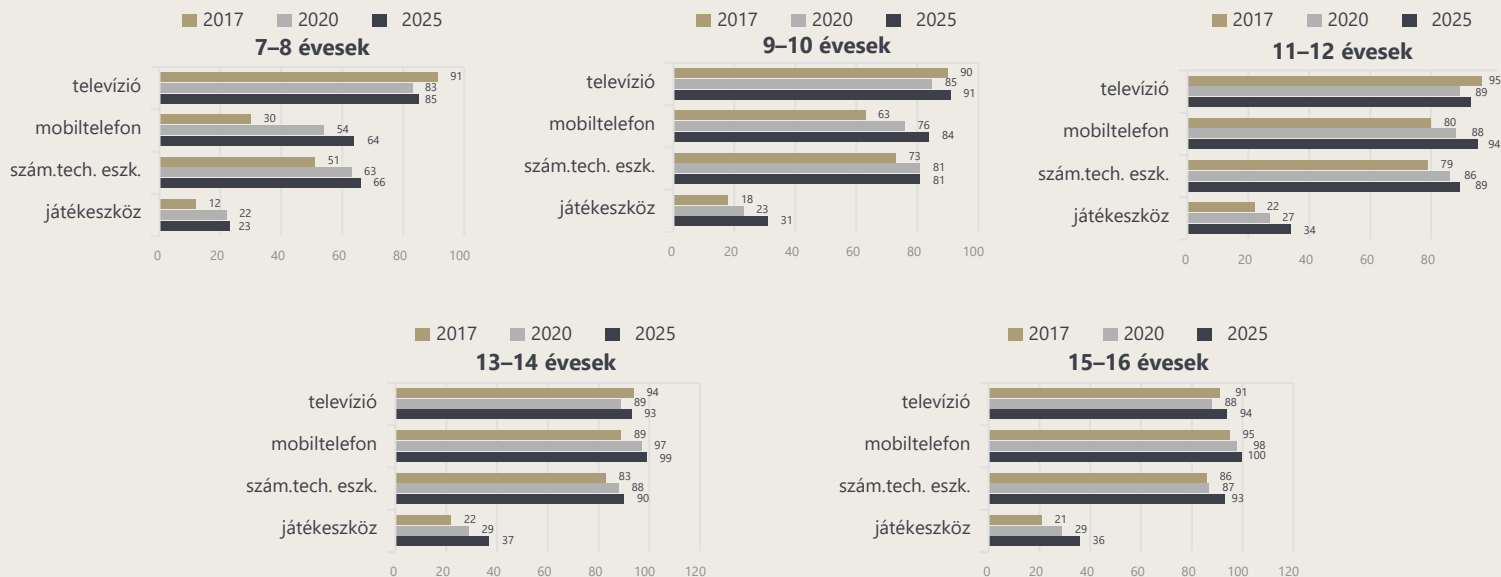
1.2. A gyermekes háztartások otthoni médiaeszközzel való ellátottsága: a háztartásnak van, és a gyermek használja (főmutató – %-os arányok)

Nagyon erőteljes átrendeződések történnek a médiatérben eszközoldalon. A gyermekek rendelkezésére álló eszközpark differenciálódik, de a többemű eszközparkokból egyértelműen kiszorulóban vannak a hagyományos, offline alapú médiaeszközök. Mobiltelefont médiafogyasztásra – gyakran felügyelet nélkül – ma már szinte minden gyermek használ. Az elmúlt évek leglátványosabb változása pedig az okostévék felfutása és térnyerése, a hagyományos tévék rovására.

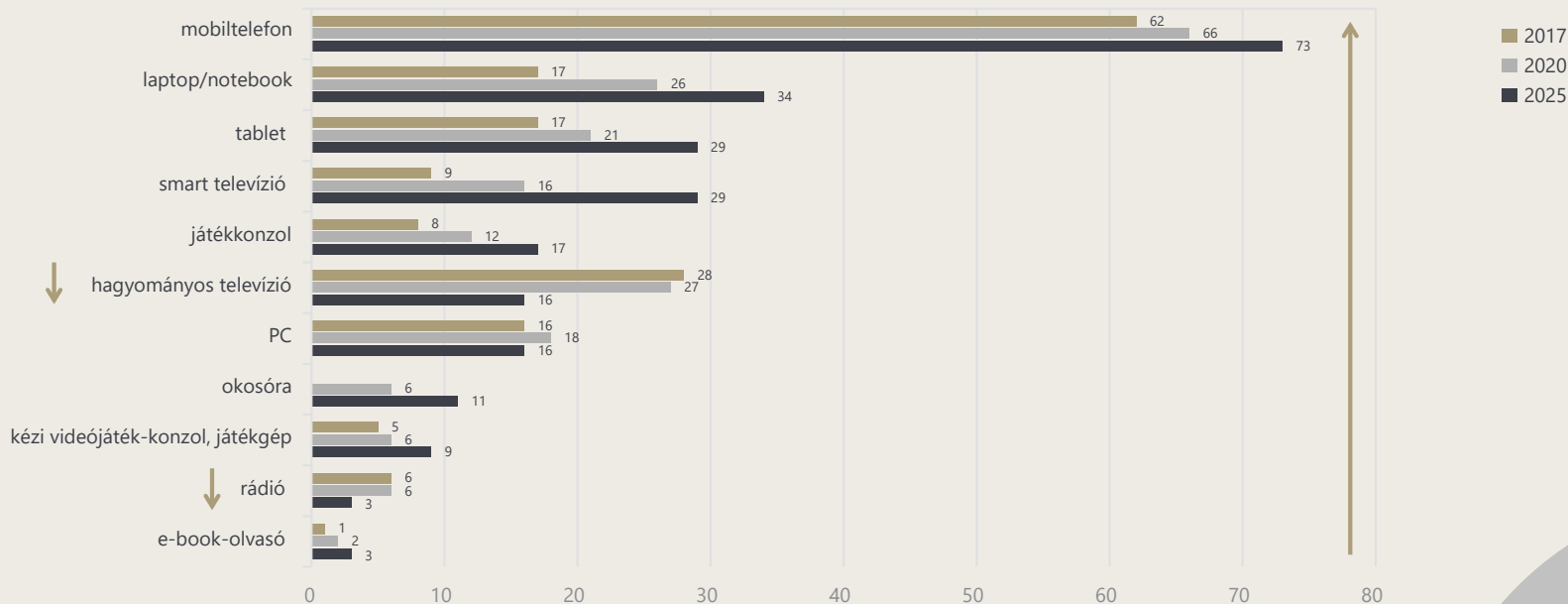
A gyermekes háztartások médiaeszközzel való otthoni ellátottsága és használata

(főmutató – %-os arányok a gyermek életkora szerint)

Általános trendnek mondható a főmutató kapcsán – minden életkorcsoportban –, hogy a játékeszközök kivételével a 9-10 éves gyermekek esetében ma már mindegyik eszközcsoport használata 80-90%-os, az idősebbek körében pedig 90-100%-os. (A 7-8 évesek körében a televízió van ma még csak ilyen „magasságokban”.) Ha alacsonyabb szinteken is, de a játékeszközök esetében is kutatásról kutatásra nő az eszközcsoport használata minden egyes korcsoportban.

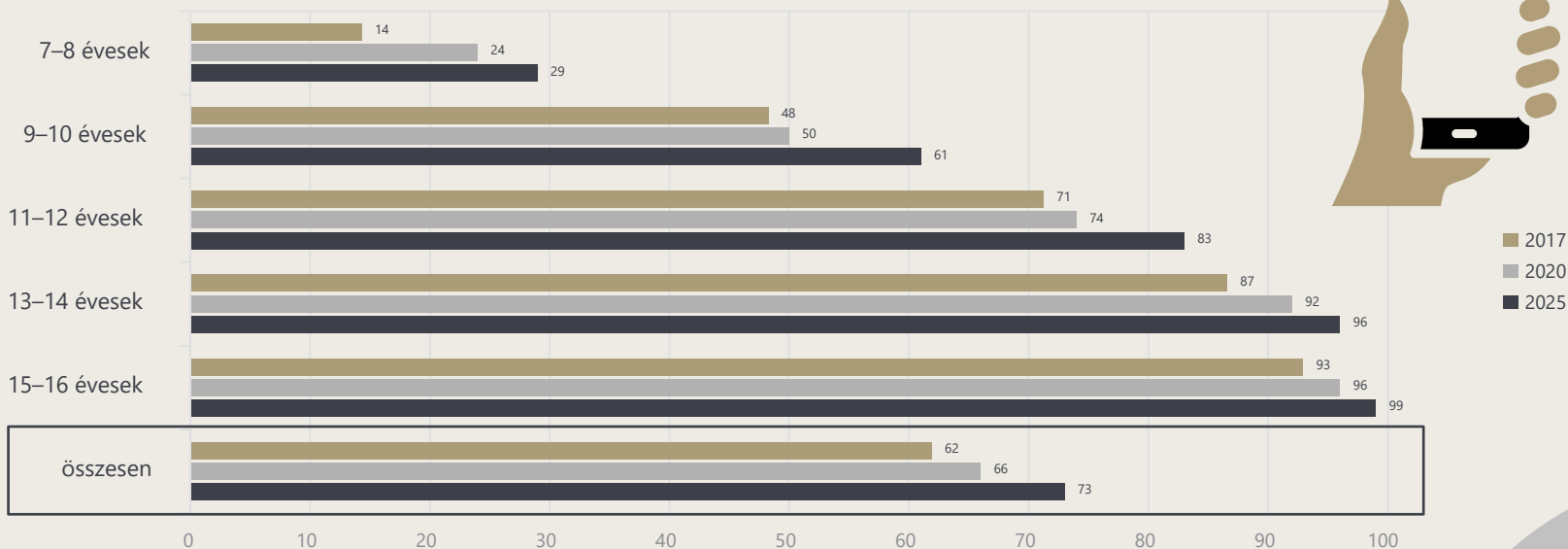
1.3. A gyermekes háztartások otthoni médiaeszközzel való ellátottsága: a gyermeknek sajátja van (%-os arányok)

Ha csak azt nézzük, hogy a gyermekeknek miből van saját tulajdonú/használatú eszközük, akkor lényegében mindenhol nagyon jelentős emelkedést mutatnak az adatok 2017–20 és 2020–25 között. Az online helyettesítő termékek megjelenésével egyes offline eszközöknél viszont már csökkenés figyelhető meg (hagyományos tévé, rádió) vagy stagnálás (PC).

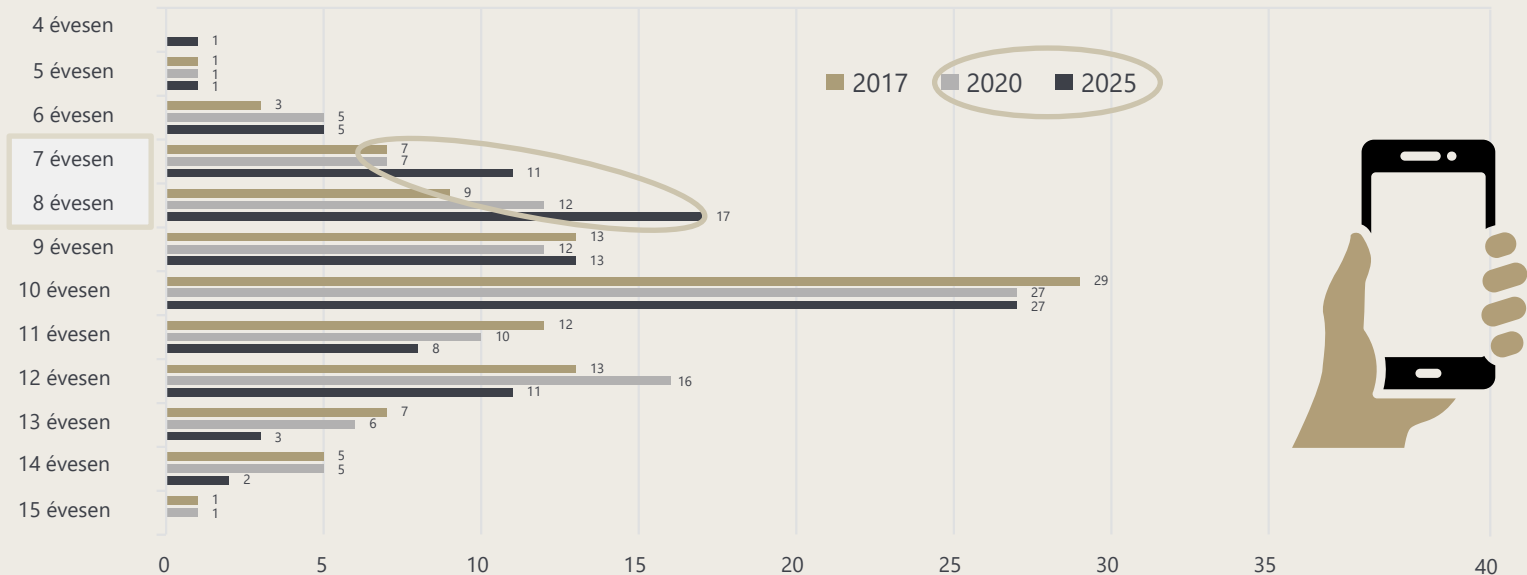
1.4. A gyermekek saját mobiltelefonnal való rendelkezése

(%-os arányok a gyermek életkora szerint)

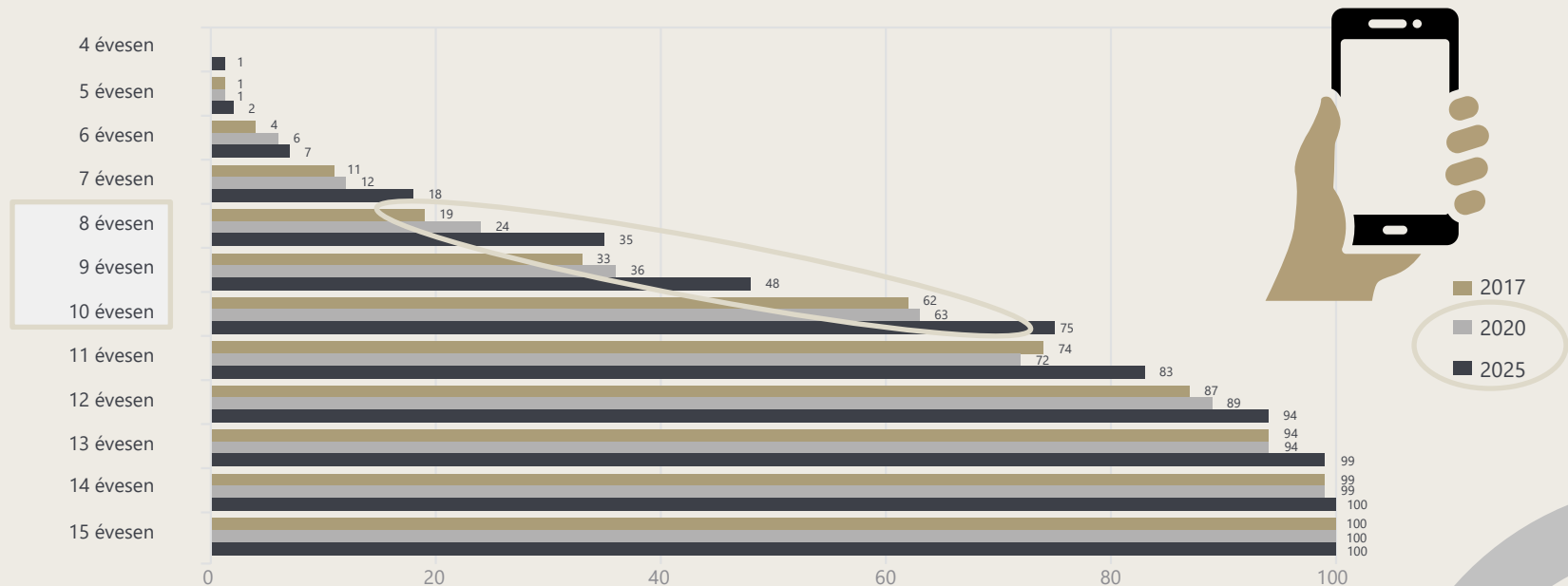
Az életkor emelkedésével párhuzamosan továbbra is nagyon differenciált a saját mobillal rendelkezők aránya. Az adatok a felsőbb korcsoportokban szinte már teljes lefedettséget mutatnak, érdemi bővülés így már csak az alsóbb korosztályokban van (és várható). 2017–20 között a 7–8 évesek körében ugrott meg jelentősebben a saját mobillal rendelkezők aránya, az elmúlt években pedig a 9–10 évesek, illetve a 11–12 évesek körében.

A saját használatú mobilkészülékek megjelenése a gyermekek körében: mikor kapta a saját készüléket? (%-os arányok)

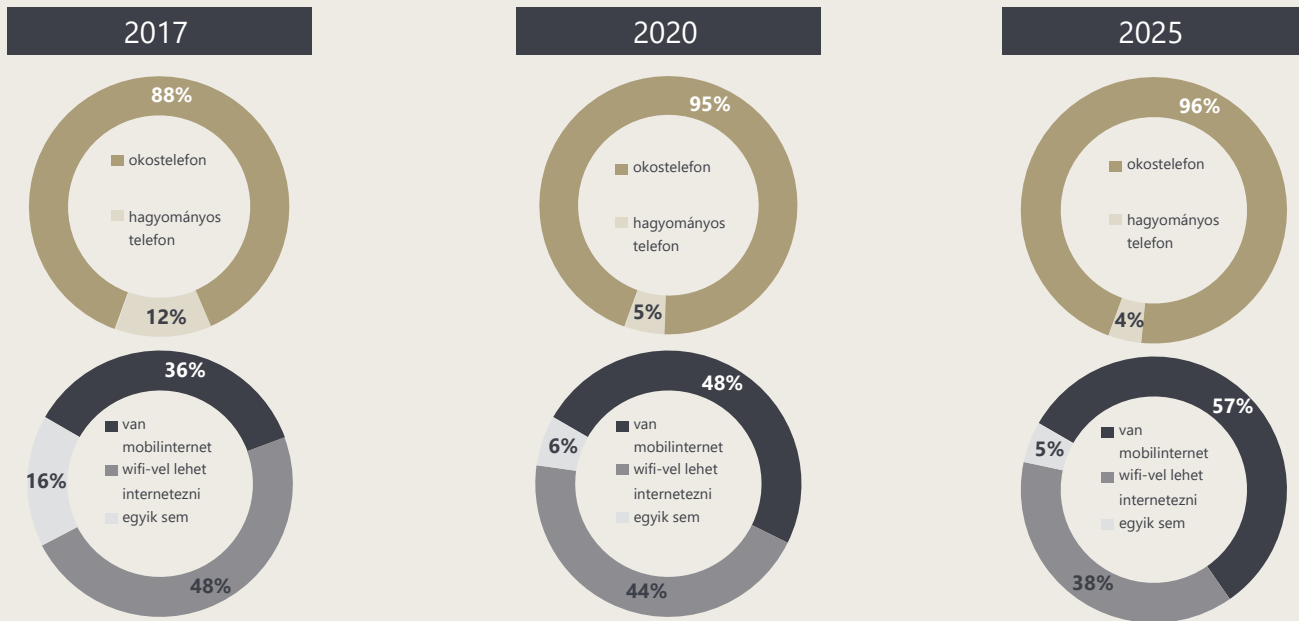
A saját használatú mobiltelefonhoz való hozzájutás életkori mintázata nagyon hasonló képet mutatott 2017-ben és 2020-ban, akkor a mobilhoz való jutás időpontjában nem volt megfigyelhető szignifikáns különbség az adatokban. Az elmúlt években viszont jelentősebb elmozdulások történtek, aminek eredményeképpen majdnem 10 százalékponttal nőtt azok aránya, akik már 7, illetve 8 évesen saját mobilhoz jutnak/jutottak (2017: 16%, 2020: 19%, 2025: 28%). De a jelenség a még fiatalabbak körében is megfigyelhető: a saját mobillal való rendelkezés egyre érzékelhetőbb az óvodás korosztályon (4–6 évesek) belül is (2017: 4%, 2020: 6%, 2025: 7%).

A saját használatú mobilkészülékek megjelenése a gyermekek körében: kumulált adatok, az adott életkorban saját mobillal rendelkezők aránya (%-os arányok)

A saját használatú készülékkel való rendelkezés tekintetében a fordulóponthoz a kumulált adatok eddig 10 éves kornál mutatták, mert innentől lesz többségi állapot a saját „tulajdonlás”, illetve átlagosan 10 éves korukban lesz mobiljuk a gyermekeknek (2017: 10,17 évesen, 2020: 10,04 évesen). Az elmúlt években kedvezőtlenebb irányú trendeket vettek fel az adatok, most már átlagosan 9 éves korukban jutnak saját készülékhez a gyermekek (2025: 9,39 évesen).

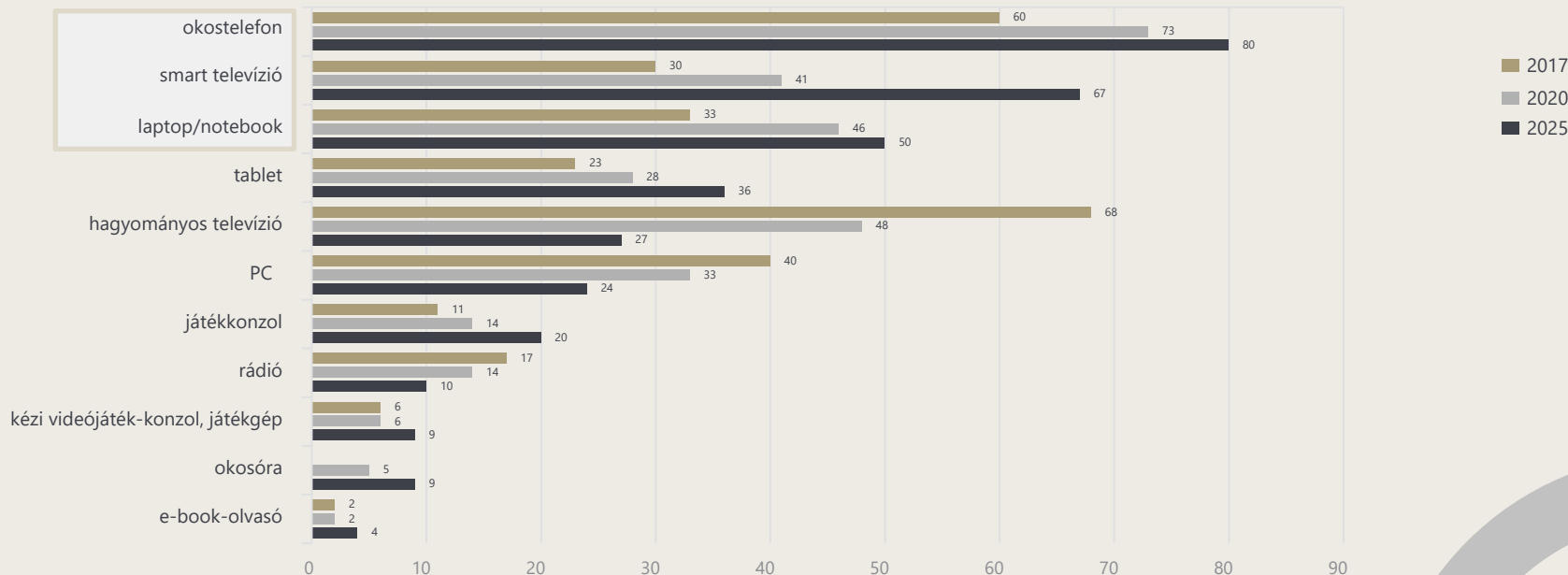
A saját használatú mobilkészülékek tulajdonságai (%-os megoszlások)

A saját használatú készülékek esetében egyre meghatározóbb az okostelefonok (érintőképernyősek, alkalmazások telepíthetők rájuk) aránya, lényegében már majdnem minden gyermeknek ilyenje van. Ennek köszönhetően a készülékeket egyre könnyebben lehet online alapú médiafogyasztásra is használni. Lényegében mindegyik készülék alkalmas már erre, vagy engedélyezve van erre.

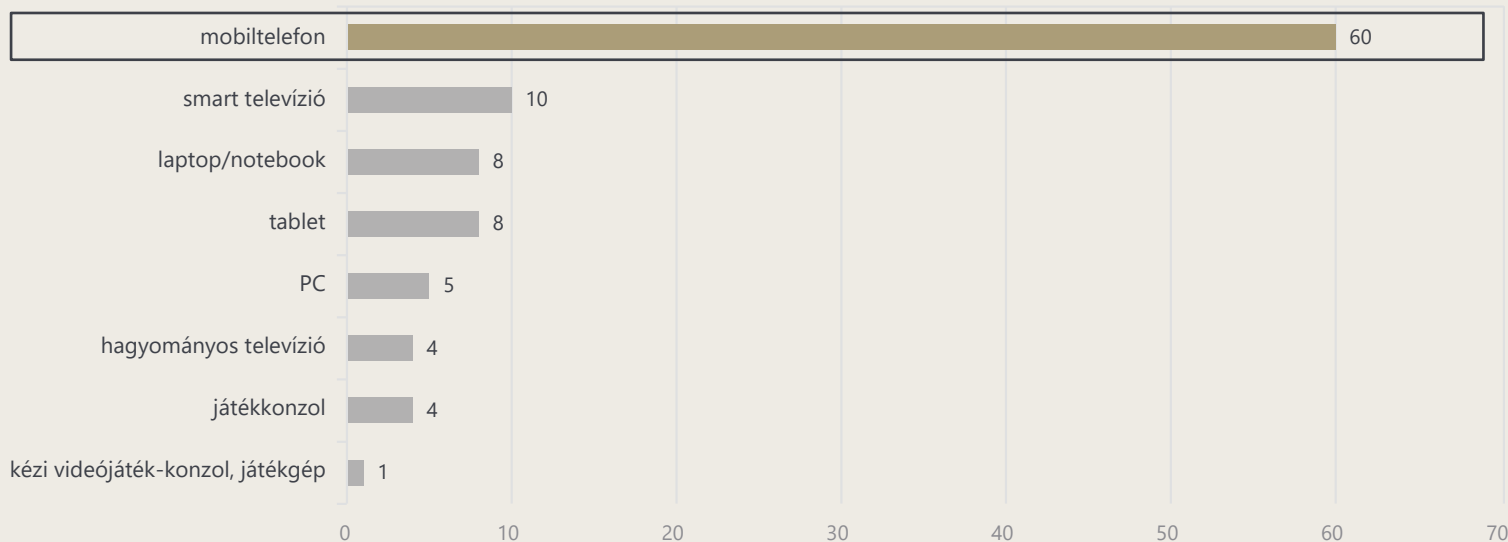
1.5. A gyermekek melyik médiaeszközt szokták majdnem minden nap használni?

(%-os arányok)

A majdnem minden nap használt médiaeszközök listáján először fordul elő, hogy három eszközcsoport is eléri az 50%-os küszöbértéket, tehát a gyerekek abszolút többsége ezeket lényegében minden nap használni szokta. Mindhárom eszköz online alapú: mobiltelefon, okostévé, laptop/notebook.

2025: A gyermek számára melyik mindennaposan használt médiaeszköz használata hiányozna legjobban? (%-os megoszlás)

A majdnem minden nap használt eszközök közül a gyermekek számára a mobiltelefonok számítanak a legfontosabbnak. A legtöbbnek ennek hiányát fájlnák leginkább, ha valamiért nem használhatnák (pl. elvennék tőlük, eltiltanák tőlük). A listán magasan kiemelkedve jelentkezik ez az eszközcsoporthoz (60%). A következő leginkább hiányzó eszközcsoporthoz ehhez képest csak 10%-ot „ér el”.

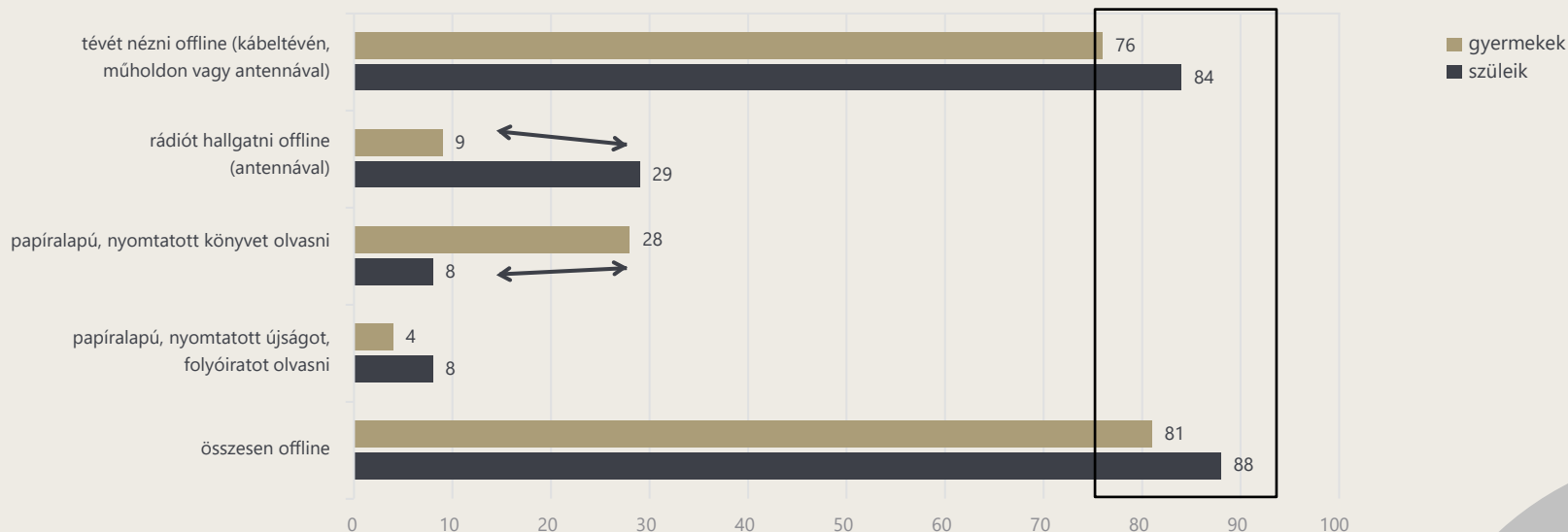
2. Médiatartalmak fogyasztása

Módszertani megállapítások

- Az elmúlt években gyors ütemű átrendeződés figyelhető meg általában a média világában: egyrészt visszaszorulóban vannak az ún. hagyományos médiaeszközök (printmédia/nyomtatott média, broadcast média/rádió- és tévéadások), másrészt egyre erőteljesebben teret nyernek az újmédia eszközei (pl. internetes portálok, közösségi média, videómegosztó portálok stb.). Ezt már a Digital Parenting-kutatás adatai is visszatükrözik a gyermektársadalmon belül.
- Ebben a hullámban nemcsak eszközoldalról vizsgáltuk ezt a kérdéskört, hanem a médiatartalmak oldaláról is: milyen típusú (hagyományos versus új) médiatartalmakat fogyasztanak inkább a gyermekek?
- A két médiatér fogalmi megkülönböztetésére sokfajta fogalompár áll rendelkezésre. Mi a felmérés során az offline/nem digitális, illetve online/digitális médiatér elnevezésekkel operáltunk: a különbségtételt tehát elsősorban az határozza meg, hogy egy adott médiatartalmat az internet „hozza-e” el a fogyasztóhoz, vagy sem.

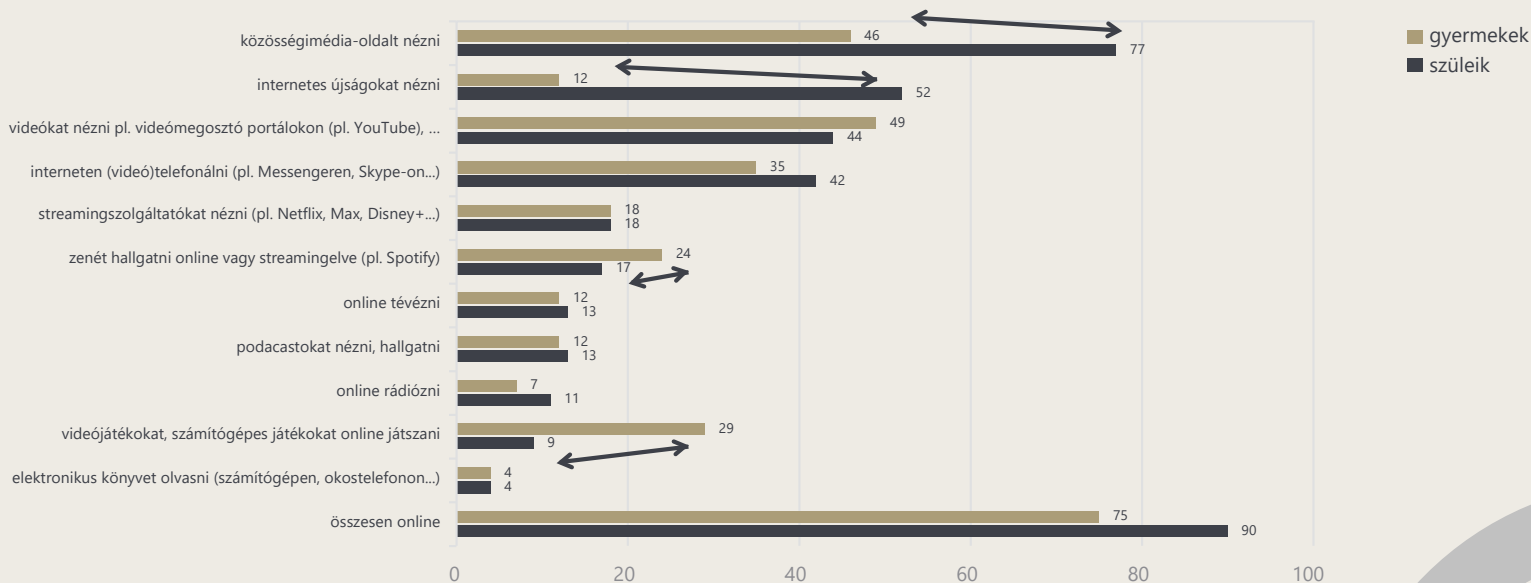
Offline médiatartalmak majdnem mindennapos fogyasztása a gyermekek és szüleik körében (%-os arányok)

A szülői/felnőtt társadalomhoz képest az offline médiatér valamivel kisebb arányban éri el a gyermekeket. Közös vonás viszont, hogy az offline médiatér mára egy központúvá lett: lényegében már csak a televíziót, a televíziós műsorokat jelenti, és hosszabb időtávra tekintve sem túl kecsegtetőek az offline médiatér esélyei, hiszen a gyermekek szüleikhez képest jóval kisebb számban fogyasztanak papíralapú nyomtatott újságot, vagy hallgatnak hagyományos módon rádiót.

Bázis: Szülőgyerek kérdőív/összes megkérdezett

Online médiatartalmak majdnem mindennapos fogyasztása a gyermekek és szülei körében (%-os arányok)

Az online térben is van lemaradása a fiatalabb korosztálynak, de egy sor olyan szegmens figyelhető meg, ahol már intenzívebb médiatartalom-fogyasztóként jelentkeznek, mint szülei (pl. online videónézés, online zenehallgatás), vagy jelenleg ugyanott tartanak (pl. streamingszolgáltatások, online tévézés). Van, ahol vezetnek, de ez az életkorból adódóan teljesen természetes jelenség (videójátékok).

A GYERMEKEK OFFLINE MÉDIATARTALOM-FOGYASZTÁSA (MAJDNEM MINDEN NAP)	7–8 éves	9–10 éves	11–12 éves	13–14 éves	15–16 éves	Össz.
tévét nézni offline (kábeltevé, műholdon vagy antennával)	82	79	79	74	65	76
papíralapú, nyomtatott könyvet olvasni	33	31	27	28	23	28
rádiót hallgatni offline (antennával)	9	9	10	9	11	9
papíralapú, nyomtatott újságot, folyóiratot olvasni	4	4	4	4	3	4
összesen offline	85	82	82	81	71	81

Mindenképpen borús képet lehet festeni az offline médiaeszközök/médiatermékek jövőjével kapcsolatban, hiszen a gyermekek életkora is alapvetően meghatározza, hogy ki, mit, mennyire részesít előnyben. Míg a 7–8 évesek 85%-a fogyaszt offline jellegű médiatartalmat napi szinten, addig a 15–16 éveseknek csak 71%-a. Az offline médiatér zászlóshajójaként működő televíziók esetében a 7–8 évesek 82%-a mondja azt, hogy majdnem minden nap nézi ezt offline, a 15–16 éveseknek már csak 65%-a. (Összehasonlításképpen a szülőknek pedig 84%-a).

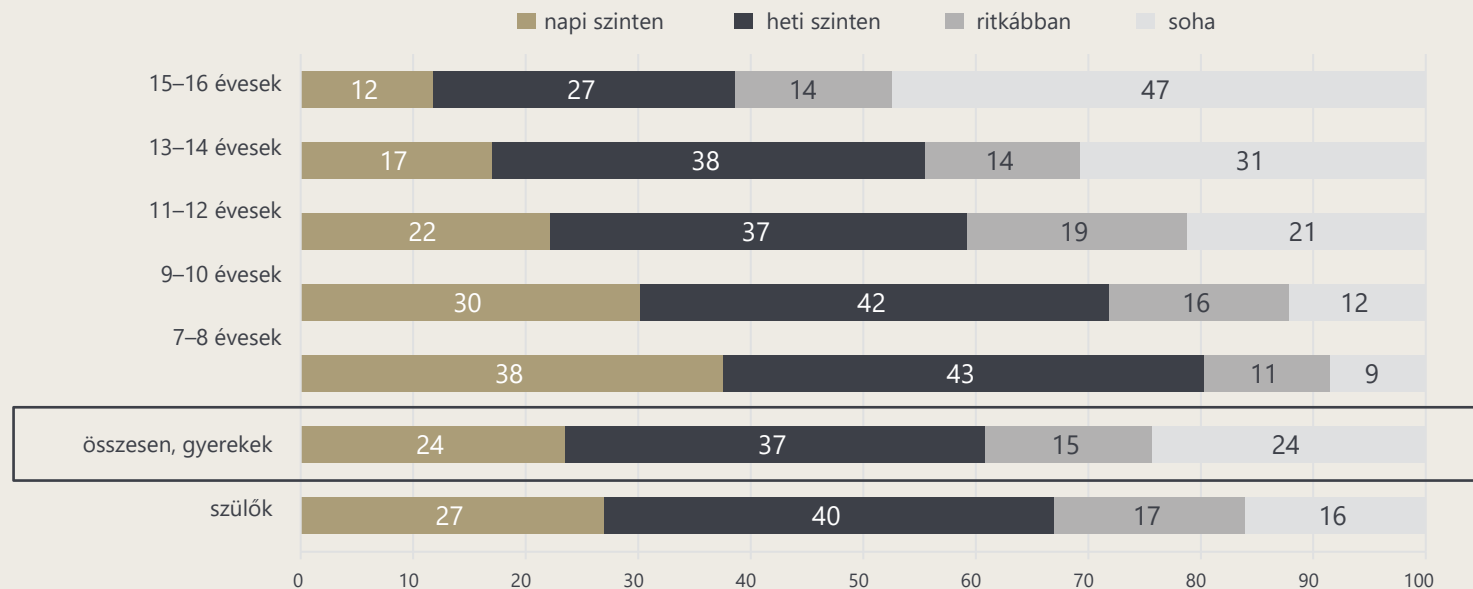
A GYERMEKEK ONLINE MÉDIATARTALOM-FOGYASZTÁSA (MAJD NEM MINDEN NAP)	7-8 éves	9-10 éves	11-12 éves	13-14 éves	15-16 éves	össz.
videókat nézni pl. videómegosztó portálokon (pl. YouTube-on, TikTokon)	32	38	49	60	66	49
közösségimédia-oldalt nézni	10	28	46	69	82	46
interneten (videó)telefonálni (pl. Messengeren, Skype-on, WhatsAppon, Viberen)	9	23	39	50	56	35
zenét hallgatni online vagy streamelve (pl. Spotify)	10	14	22	34	44	24
videójátékokat, számítógépes játékokat online játszani	25	26	35	30	29	29
streamingszolgáltatókat nézni (pl. Netflix, Max, Disney+, AppleTV stb.)	13	16	20	22	22	18
internetes újságokat nézni	5	5	8	18	25	12
podcastokat nézni, hallgatni	3	6	16	17	21	12
online tévézni	11	13	12	14	12	12
online rádiózni	3	3	6	11	10	7
elektronikus könyvet (számítógépen, okostelefonon, tableten, e-könyv-olvasón olvasható e-könyv) olvasni	3	5	3	5	4	4
összesen online	51	65	78	88	93	75

A gyermektársadalmon belül lényegében bármelyik online médiaterméket is nézzük, szinte mindenhol a gyermek életkorának emelkedésével párhuzamosan egyre erőteljesebb az adott médiatermék fogyasztása. Mindez azt eredményezi, hogy a 7-8 évesek 51%-a fogyaszt napi szinten valamilyen online médiatartalmat, körükben tehát még az offline médiatartalom „vezet”. A 15-16 éveseknek viszont már 93%-a fogyaszt online (többen vannak, mint szüleik – 90%). A vizsgált online médiatermékek kb. felében meg is haladják szüleik médiafogyasztási szintjét (pl. a streamingtévék, a podcastok esetében is).

A GYERMEKEK ONLINE MÉDIATARTALOM-FOGYASZTÁSA (MAJDNEM MINDEN NAP)	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves
videókat nézni pl. videómegosztó portálokon (pl. YouTube-on, TikTokon)	30	34	36	40	47	51	57	63	70	62
közösségimédia-oldalt nézni	9	11	22	34	39	52	69	70	83	81
interneten (videó)telefonálni (pl. Messengeren, Skype-on, WhatsAppon, Viberen)	7	12	17	30	37	42	49	51	57	55
zenét hallgatni online vagy streamelve (pl. Spotify)	8	12	13	15	18	25	32	35	45	43
videójátékokat, számítógépes játékokat online játszani	21	28	25	27	36	33	34	26	34	23
streamingszolgáltatókat nézni (pl. Netflix, Max, Disney+, AppleTV stb.)	13	14	15	16	21	18	22	22	23	20
internetes újságokat nézni	5	5	4	5	7	10	17	19	26	24
podcastokat nézni, hallgatni	2	4	4	7	16	17	16	19	23	18
online tévézni	8	14	17	9	11	14	12	15	13	10
online rádiózni	2	5	3	3	6	7	9	13	10	10
elektronikus könyvet (számítógépen, okostelefonon, tableten, e-könyv-olvasón olvasható e-könyv) olvasni	3	4	4	5	5	1	4	6	4	4
összesen online	45	57	59	72	74	83	89	87	93	94

A párhuzamos médiafogyasztás gyakorisága: mennyire jellemző, hogy tévézik, és közben a mobilon is néz valamit, vagy internetezik, és közben zenét hallgat, stb.?

(%-os megoszlások a gyermek életkora szerint)

A multitasking jellegű médiafogyasztás a gyermekek életkorának emelkedésével párhuzamosan egyre gyakoribb, és a 15-16 éves gyermekek körében ez a fajta médiafogyasztás már teljesen általánosnak mondható (81%-uk legalább hetente vagy hetente többször fogyaszt médiatartalmat párhuzamosan). Igaz, ez a szülők körében is elég gyakori jelenség (legalább heti szinten: 67%).

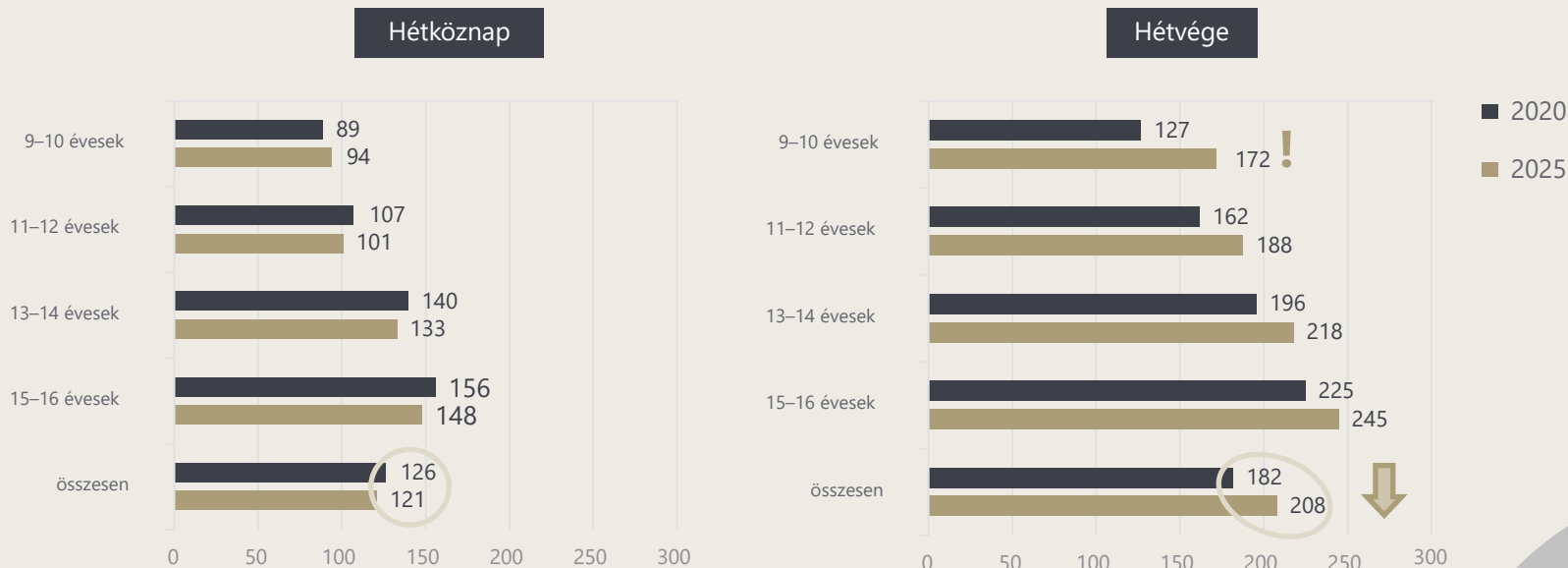
3. Képernyő előtt töltött idő/screentime

Módszertani megállapítások

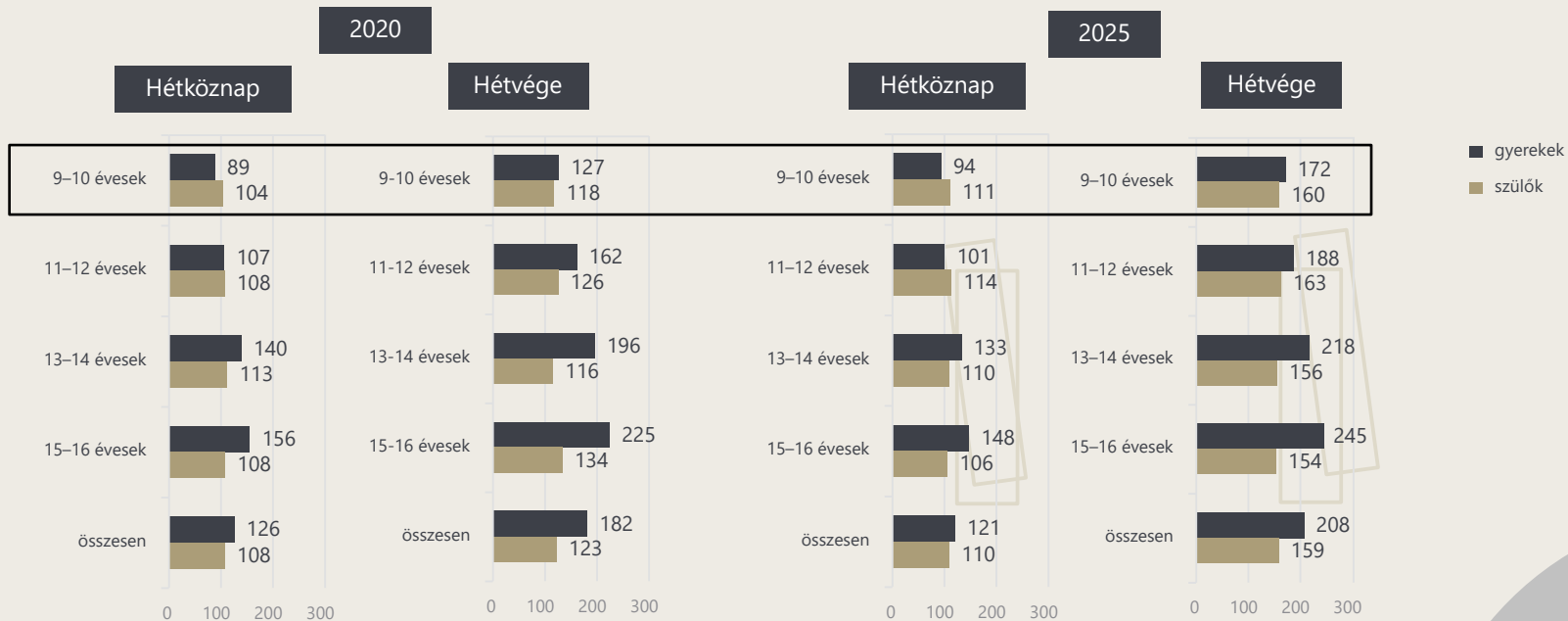
- A képernyő előtt eltöltött időt vizsgálva 2017-ben három nagyobb eszközcsoportot érintettünk: a televízió, a mobiltelefon, a számítástechnikai eszközök használatát és a velük eltöltött időmennyiséget mértük fel.
- 2020-ban továbbra is mértük a tévéképernyő előtt töltött időt. Emellett az internetezést vontuk be további területként (tehát már nem eszközöket, hanem tevékenységformákat vizsgáltunk).
- 2025-ben váltottunk, és már csak az online/digitális médiatartalmak fogyasztásánál mértük a képernyőidőt.
- A képernyő előtt eltöltött időmennyiséget napi szinten vizsgáljuk. Elsősorban azokra az eszközhasználókra koncentrálunk, akik napi szinten vagy heti 5-6 nap használják azokat.
- Két időmetszetben vizsgáljuk a képernyő előtt töltött időt: egy átlagos hétköznapi, iskolai napon, illetve egy átlagos hétvégi vagy szünidei napon.
- Az internetezés esetében – részben az oktatás egyre tömegesebb digitalizációja miatt – a kérdés kifejezetten az iskolán kívüli, nem az iskolai oktatáshoz kapcsolódó internetezésre vonatkozott.
- 2020-tól a szülők képernyők előtt eltöltött idejét is mérjük. A szülők esetében az internetezéskor a nem munkahelyi, nem munkához kapcsolódó internetezésre kérdeztünk rá.

(Nem iskolai) internetezéssel mennyi időt töltenek a gyermekek napi átlagban? (perc)

Az internetezésre fordított átlagidők életkorilag továbbra is nagyon differenciáltak, de az elmúlt években jelentősebb változások nem mutatkoznak a hétköznapok szintjén, amikor a gyermekek idejük nagy részét „internetmentesen”, ma már mobiltelefon nélkül töltik bent az iskolákban. A hétvégi képernyő előtt eltöltött időmennyiségek viszont látványosan emelkedtek, majdnem fél órával. Figyelmeztető jel, hogy a 9-10 évesek körében már majdnem egy órával.

Otthoni/szabadidős internetezés ideje a szülők esetében (perc)

Hétköznap – iskolai, illetve munkahelyi elfoglaltságok miatt – a gyermekek és szülei fogyasztási átlaga közel esik egymáshoz, bár a nagyobb gyermekek már ekkor is intenzívebb fogyasztók a szülőkhöz képest. A 9–10 évesek esetében ezek az adatok majdnem teljesen egybeesnek, 10 éves kor után nyílik szélesre az olló. Ha a gyermekek esetében kiemeltük, hogy az elmúlt évekhez képest ma több idő töltenek a képernyők előtt a hétvégeken, ugyanezt a szülőikről is elmondhatjuk.

Bázis: Szülői kérdőív/ 9–16 éves gyermek szülője/a szülő (majdnem) napi szinten használja/érdemben válaszolnak a kérdésre

A szülők véleménye arról, hogy gyermekük mennyi időt tölt el a képernyők előtt

(átlagok, 1 = egyáltalán nem igaz az adott állítás, 5 = teljesen igaz)

akadály, hogy együtt legyen
a család

egészséges egyensúly van aközött, hogy mennyi idő
tölt a képernyők előtt, és mennyi időt fordít másra

nehéz
ellenőrizni

A korábbi kutatási hullámokhoz hasonlóan jelentősebb problémát nem okoz a szülők számára az, hogy gyermekük mennyi időt tölt a képernyők előtt. (Részben amiatt is, mert ők maguk is sok időt töltenek ott.) Az idősebb gyermekekkel kapcsolatban figyelhetők meg apróbb véleményváltozások. A szülők úgy érzik, egyre nehezebben tudják ellenőrizni, kontrollálni, vajon mennyit időt töltenek a képernyők előtt, és egyre kevésbé gondolják azt, hogy ez akadály annak, hogy együtt legyen a család, mert már amúgy sincs annyira együtt.

4. Internetezési szokások

A fejezet tartalma

4.1. Módszertani megállapítások

**4.2. A rendszeresen internetezők/
digitálismédiaeszköz-használók**

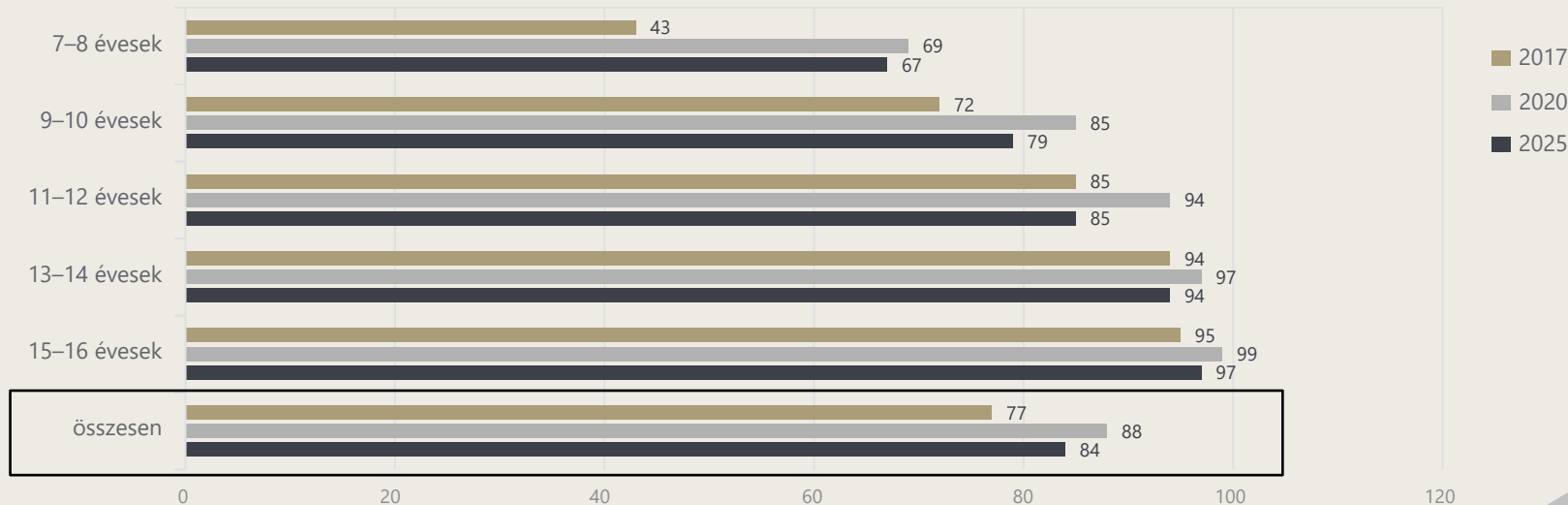
4.3. Az internetezés eszközei

4.1. Módszertani megállapítások

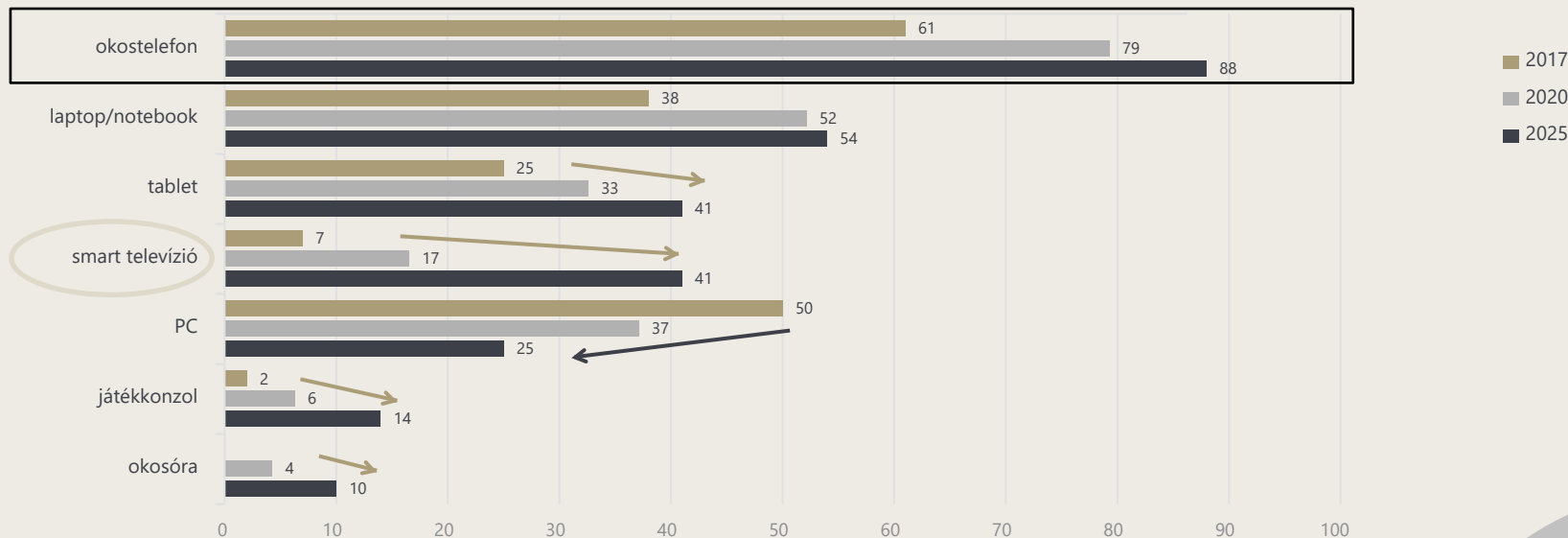
- A 2017-es felmérés külön-külön vizsgálta az internetezést, a mobilhasználatot, az online játékokat és a tévézést. A kutatássorozat második és harmadik hullámában koncepcionális váltás történt, mert a fókusz átkerült a digitális média, az online világ vizsgálatára. Ezek a fogalmak a felnőttek esetében működőképes, jelentéstartalommal bíró fogalmak, de a gyermekek esetében az egyszerűbb és közérthetőbb fogalmi használat miatt továbbra is az internetezés kifejezést használjuk a felmérésben, természetesen meghatározva annak legkülönbözőbb részeit: „online tévézést, streamingelést, a mobiltelefon online használatát, honlapok látogatását, információk keresését, különböző alkalmazások használatát, internetes játékokat, e-mailezést, közösségimédia-oldalak (pl. Facebook) használatát stb.”, amit lehet önállóan, akár a szülőkkel együtt, akár otthon, akár valahol máshol is csinálni.
- A rendszeres internethasználók számarányának meghatározásakor a hivatalos statisztikák a heti gyakoriságnál szották a határt meghúzni: átlagosan hetente legalább egyszer (minden nap vagy majdnem minden nap vagy hetente egyszer) hányan interneteznek, és a használat kapcsán minden helyszínt és kapcsolódási módot figyelembe szottak venni.
- Ebben a fejezetben tehát alapsokaságnak azokat a gyermekeket tekintjük, akik legalább heti gyakorisággal interneteznek. Az ezzel kapcsolatos legfontosabb adatokat adjuk meg, általában idősorosan.
- Egy-egy esetben szülői kontrolladatokat is megadunk (ebben, illetve a következő fejezetekben), mert ebben a hullámban ezeknek a kérdéseknek egy részét a szülőktől is megkérdeztük. A szülőkre vonatkozó adatok értelmezésénél tekintettel kell lenni arra, hogy ezek az adatok a felnőtt-társadalom egy meghatározott szegmensére vonatkoznak (általában a 30–50 éves nőkre, édesanyákra), és bár majdnem minden esetben a szülő válaszolt (99%), de egy-egy esetben más volt a válaszadó (pl. nagyszülő).

4.2. A rendszeresen (legalább hetente) internetezők aránya (%-os arányok)

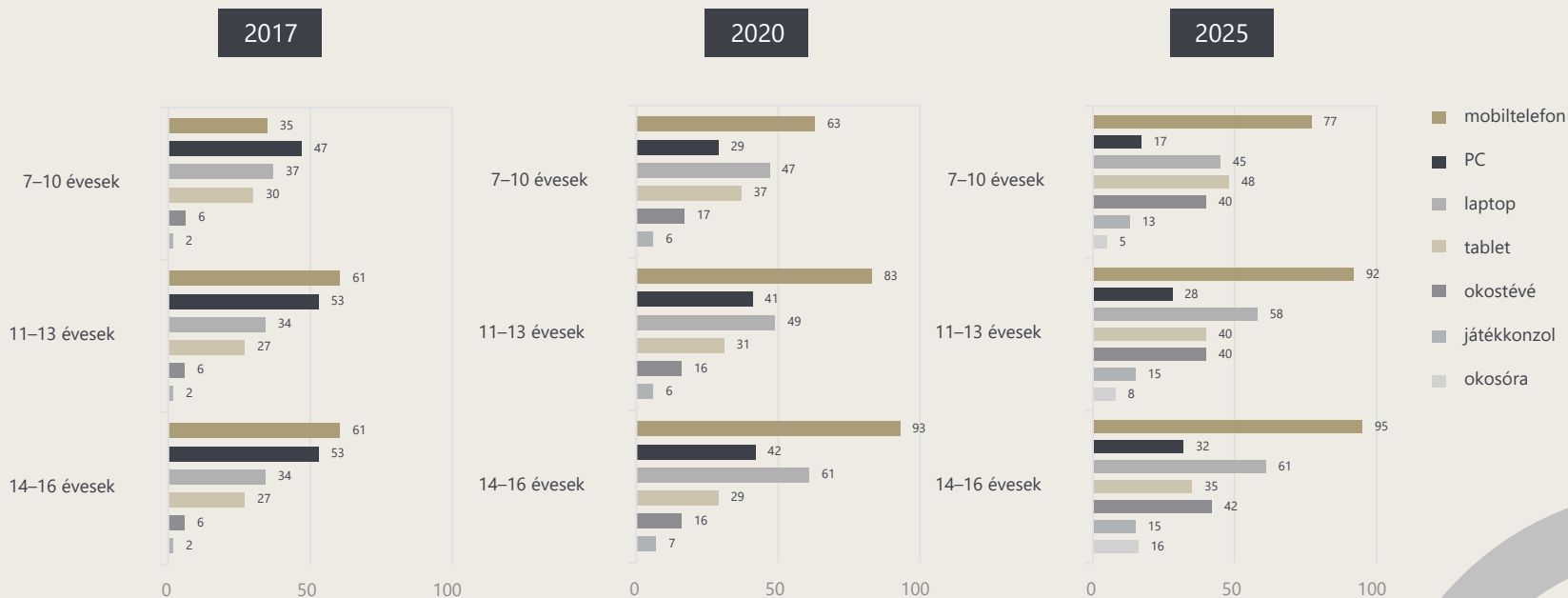
Az internetpenetráció, az internethasználat a gyermektársadalmon belül 2017 és 2020 között látványosan növekedett (2017: 77%, 2020: 88%). Ebben a növekedésben azonban komoly szerepet játszott a Covid, a Covid miatt bevezetett digitális tanrend is. Ezt a dinamikus növekvő szakaszt ugyanis – a digitális tanrend kiesésével – az elmúlt években egy visszaesés, visszapattanás követett (2025: 84%). A visszaesést azonban nem csak a digitális tanrend megszűnése okozza. Feltűnő, hogy a szülők gyermekeikre gondolva, sokkal magasabb internethasználatról számolnak be a mostani felmérés során (89%), és elsősorban a fiatalabb korosztályok esetében magasabbak a számok (7-8 évesek: 74%, 9-10 évesek: 89%, 11-12 évesek: 94%, 13-16 évesek: 95%). A fiatalabb gyermekek önbevallási készsége – úgy tűnik – valamivel kisebb hatásfokkal működött jelen kutatási hullámban.

4.3. A gyermekek milyen eszközökkel szoktak internetezni? (%-os arányok)

Az eszközhasználatot illetően kezd egyeduralkodóvá válni a mobiltelefon. A heti szinten internetezők majdnem 90%-a mobillal internetezik. (Ez az adat 2017-ben még csak 61% volt.) Amellett, hogy kezd kikristályosodni egy fő/tipikus eszköz, ugyanakkor tovább folytatódik az a tendencia, hogy eszközalapról közelítve a kérdéskörhöz, még diverzifikáltabbá vált a gyermekek internethasználata, hiszen a PC-k látványos visszaesése mellett minden eszközcsoport esetében egyértelműen nőtt az internetezők aránya – az okostévék esetében a legerőteljesebben.

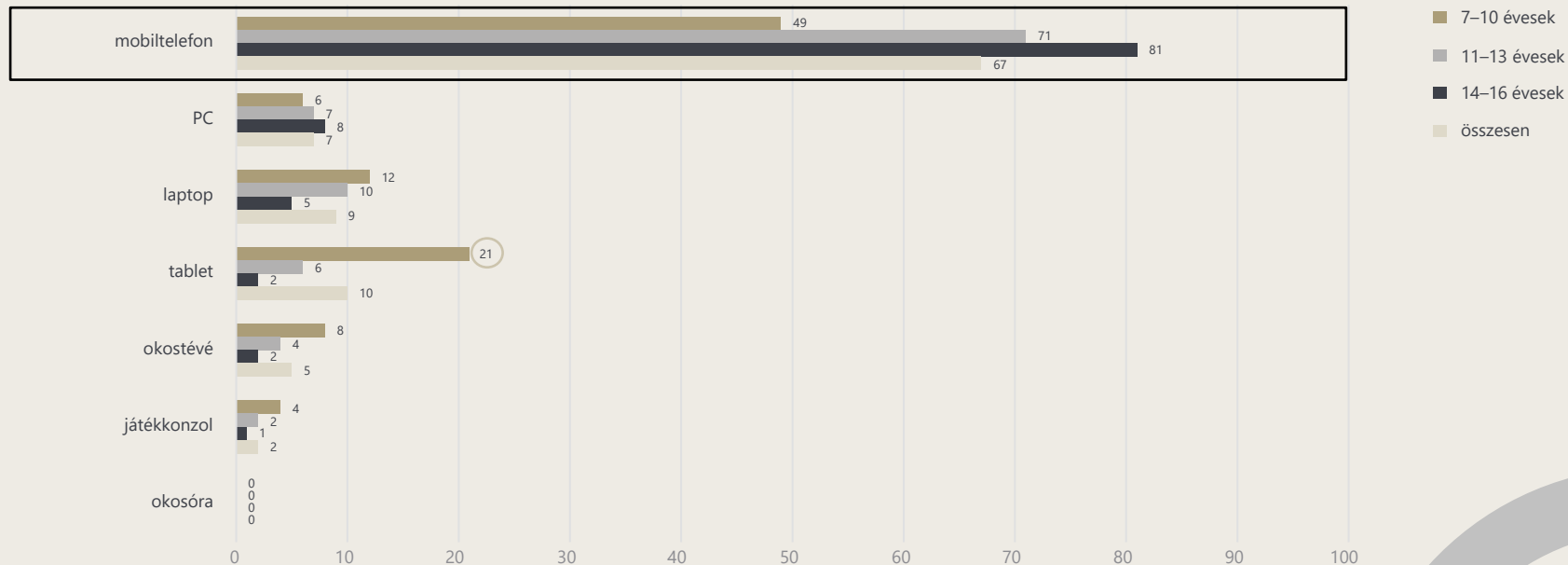
A gyermekek milyen eszközökkel szoktak internetezni? (%-os arányok a gyermek életkora szerint)

Minden korosztályban emelkedik az egyes eszközcsoportok említési aránya (a PC-k és a laptopok kivételével). A legnagyobb mérvű emelkedést 2020–25 között minden korcsoportban az okostévék jelentik. De az elmúlt években – a 2017–20-as időszakhoz hasonlóan – továbbra is érdemi emelkedés figyelhető meg a mobiltelefonoknál a 7–10 éves korosztályon belül.

A gyermekek 2025-ben elsősorban milyen eszközzel szoktak internetezni?

(%-os arányok a gyermek életkora szerint)

Ha csak a leggyakrabban használt eszközöket nézzük, minden korcsoportban a mobil vezet – 70-80%-os említési aránnyal. Egyedül a 7-10 évesek esetében alacsonyabb ez az érték (49%). Itt még vannak alternatív eszközcsoportok, elsősorban a tabletek, amikor internetezésre, digitális média használatára kerül sor.

5. Az internettel kapcsolatos szülői vélemények és attitűdök

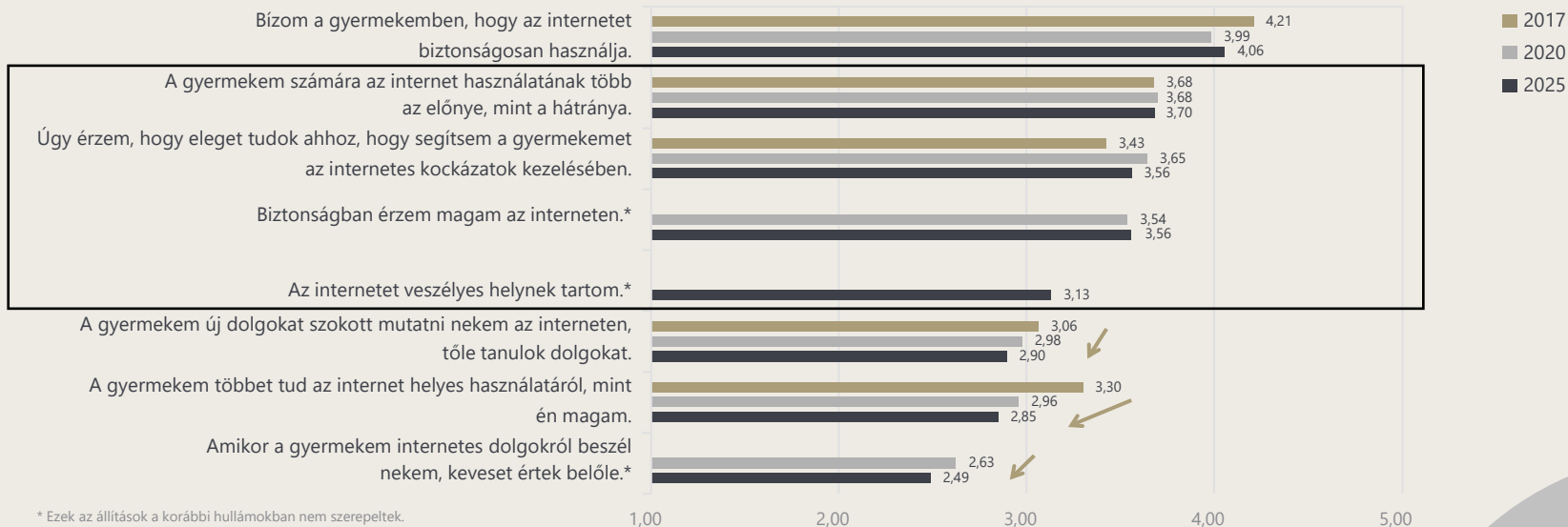
Módszertani megállapítások

- Ebben a fejezetben az internettel kapcsolatos szülői véleményeket, attitűdöket mutatjuk be.
- Egyrészt azt, hogy a gyermekeikre is gondolva inkább pozitív vagy inkább negatív a kérdezettek viszonyulása ehhez a világhoz. Másrészt azt, hogy a gyermekeikre nézve mennyire tartják ezt a világot veszélyesnek, kockázatokkal telinek. A lehetséges aggodalmak listája az újabb és újabb hullámok lebonyolításával egyre jobban bővült, 2017-ben még 8 dimenziót vizsgáltunk, 2025-ben már 18-at.
- Ebben a fejezetben változtattunk az adatok ismertetésének a módján. Korábban százalékos arányokat közöltünk, most átlagokat. (A kérdés ugyanis egy 1-5-ig terjedő Likert-skála segítségével történt.)

A szülők véleménye, attitűdje az online világról, az internetről

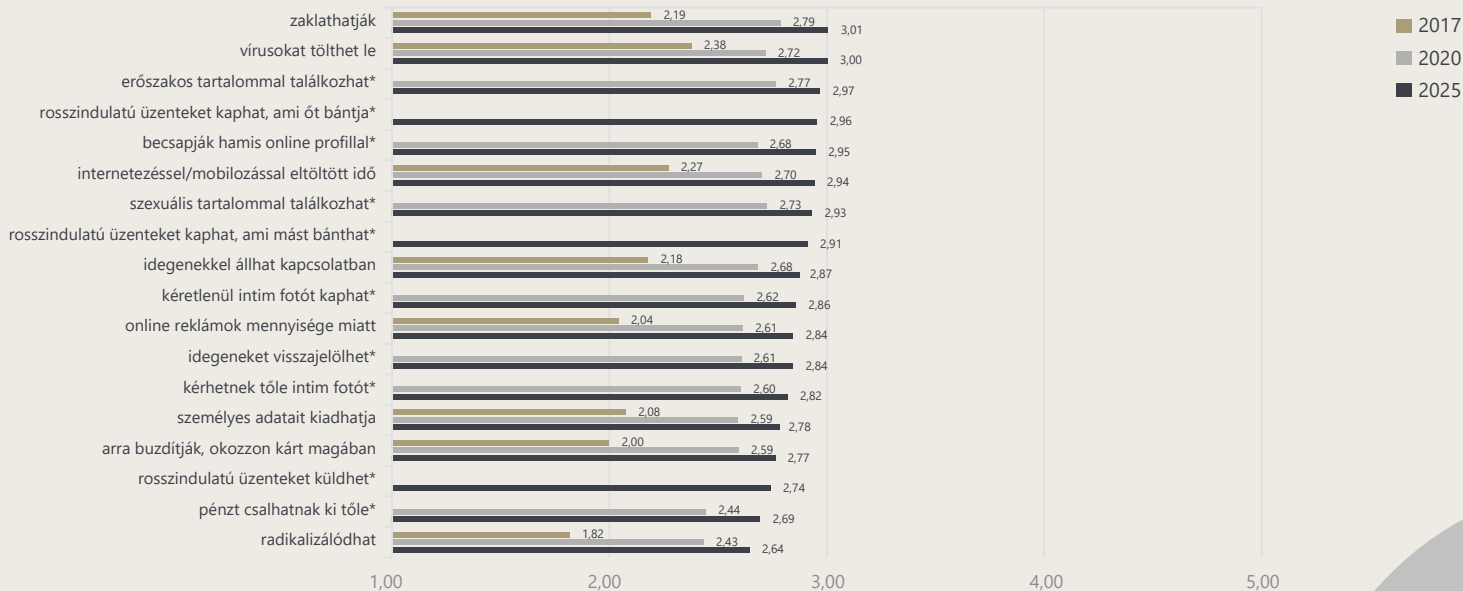
(átlagok, 1 = egyáltalán nem ért egyet az állítással, 5 = nagyon egyetért)

A szülők viszonyulása továbbra is összességében inkább pozitív az online világ irányában: az internetnek több előnyét, mint hátrányát látják gyermekeik vonatkozásában. Érzékelik a lehetséges veszélyeket is, de továbbra is szinte egyöntetűen bíznak gyermekeik biztonságos internethasználatában. A válaszok azt mutatják, hogy saját digitális kompetenciáikról – a gyermekek tudásszintjével összevetve azt – kevésbé kritikusak ma a szülők, mint voltak korábban.

A szülők mennyire aggódnak gyermekeikre gondolva a digitális világ veszélyei miatt?

(átlagok, 1 = egyáltalán nem aggódik, 5 = nagyon aggódik)

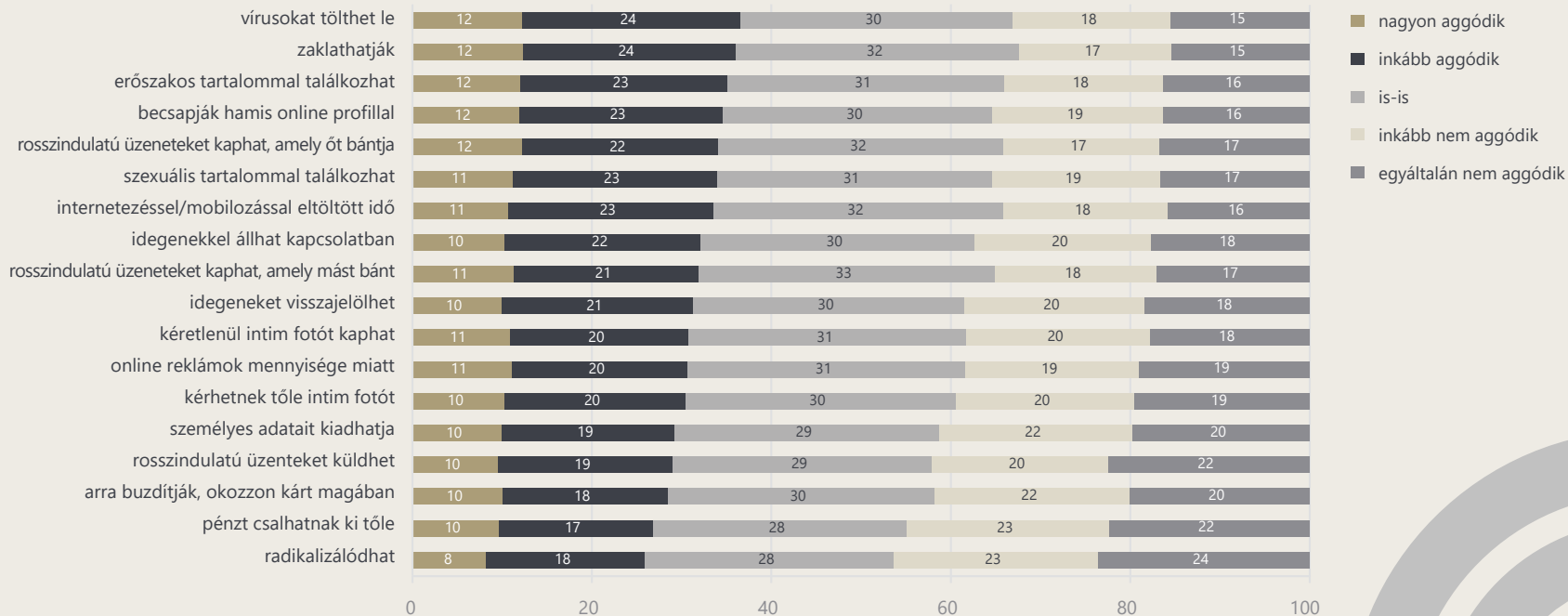

* Ezek az állítások a korábbi hullámokban nem szerepeltek.

Hullámról hullámra nő a szülők körében a lehetséges veszélyek percepciója. A valós félelmek fokozatos erősödése mellett ebben szerepet játszhatnak kérdezéstechnikai okok is, illetve az a tény is, hogy az idő múlásával párhuzamosan egyre több kisebb gyermek lép be az online világba, akiket jobban félthetnek a szüleik. Ezzel együtt a félelmi pszichózisok erősödése egyértelműnek mondható. Ugyanakkor az aggodalmak kevésbé jelentkeznek differenciáltan: ha tehát valaki félti a gyermekét, akkor mindentől félti.

Bázis: Szülői kérdőív/összes megkérdezett/a kérdésre érdemben válaszolnak

A szülők 2025-ben mennyire aggódnak gyermekeikre gondolva a digitális világ veszélyei miatt? (%-os megoszlások)

6. A gyermekek internettel kapcsolatos véleményei és attitűdjei

A fejezet tartalma

6.1. Módszertani megállapítások

6.2. Addikciós jelenségek

6.3. Vélemények és attitűdök

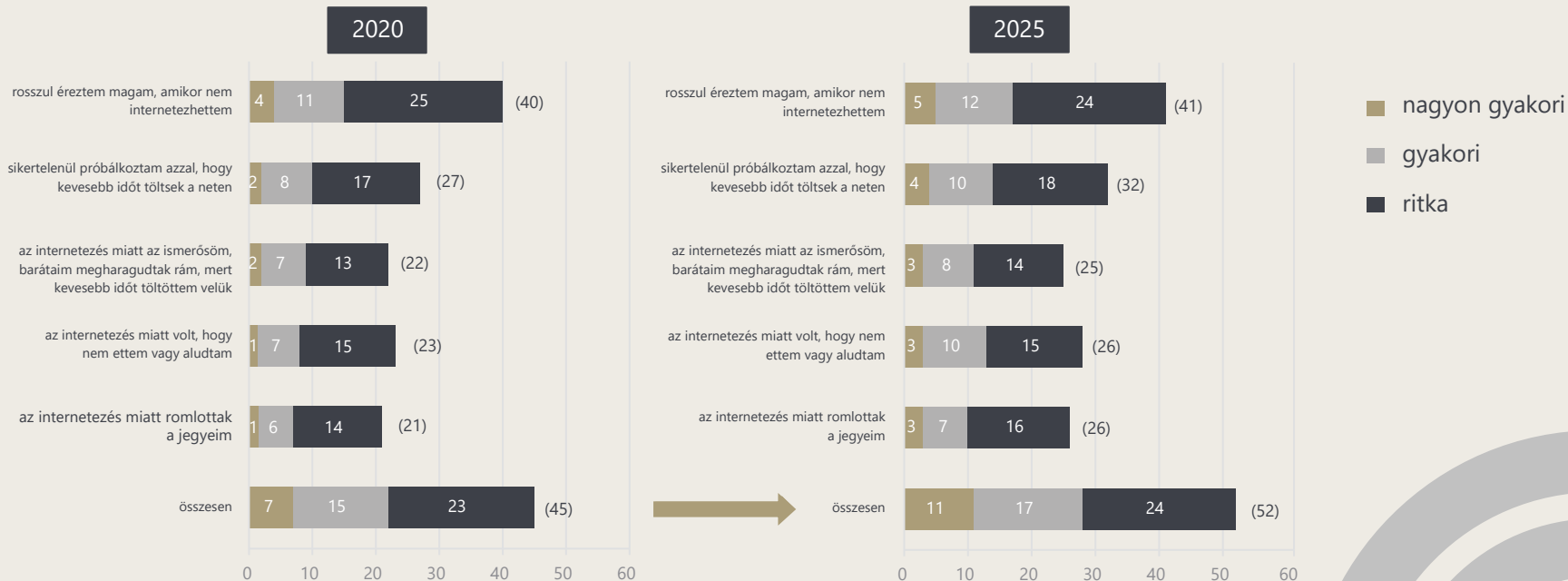

6.1. Módszertani megállapítások

- Ebben a fejezetben a gyermekek internettel kapcsolatos véleményét, attitűdjét mutatjuk be.
- A lehetséges előnyök és hátrányok közül kiemelten foglalkozunk az ún. addikciós jelenségekkel is, ez mekkora kört érinthet a gyermekek körében.
- Az adatok a gyermektársadalom azon szegmensére vonatkoznak, ahol a gyermekek legalább heti szinten használják az online/digitális teret.

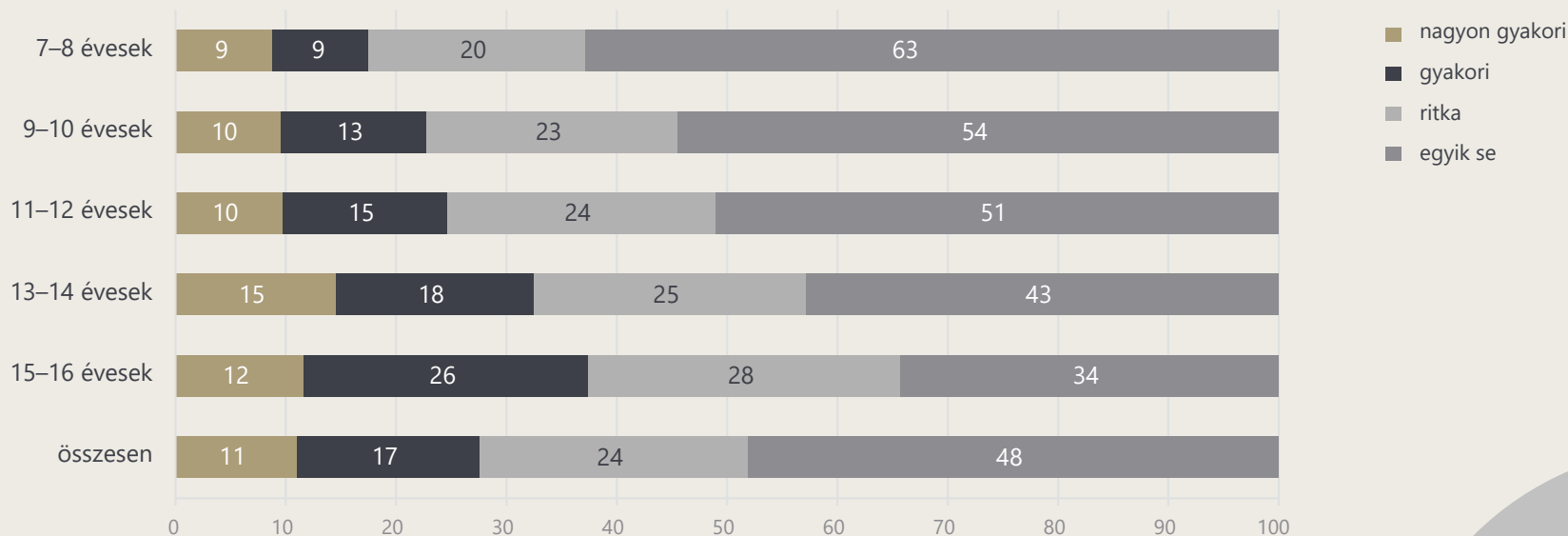
6.2. Különböző addikcióra utaló jelenségek előfordulási gyakorisága az elmúlt egy évben az internet-/mobilhasználat során (%-os megoszlások)

Az internetezés függőséggel is együtt járhat. Az idősoros adatok arra utalnak, hogy az online világban való intenzívebb jelenlét nagyobb kockázatokat is jelent ebben az értelemben, mert nőtt azok aránya, akik függőség jeleit mutatják.

Bázis: Gyermekekérdőív/a gyermek legalább heti gyakorisággal internetezik

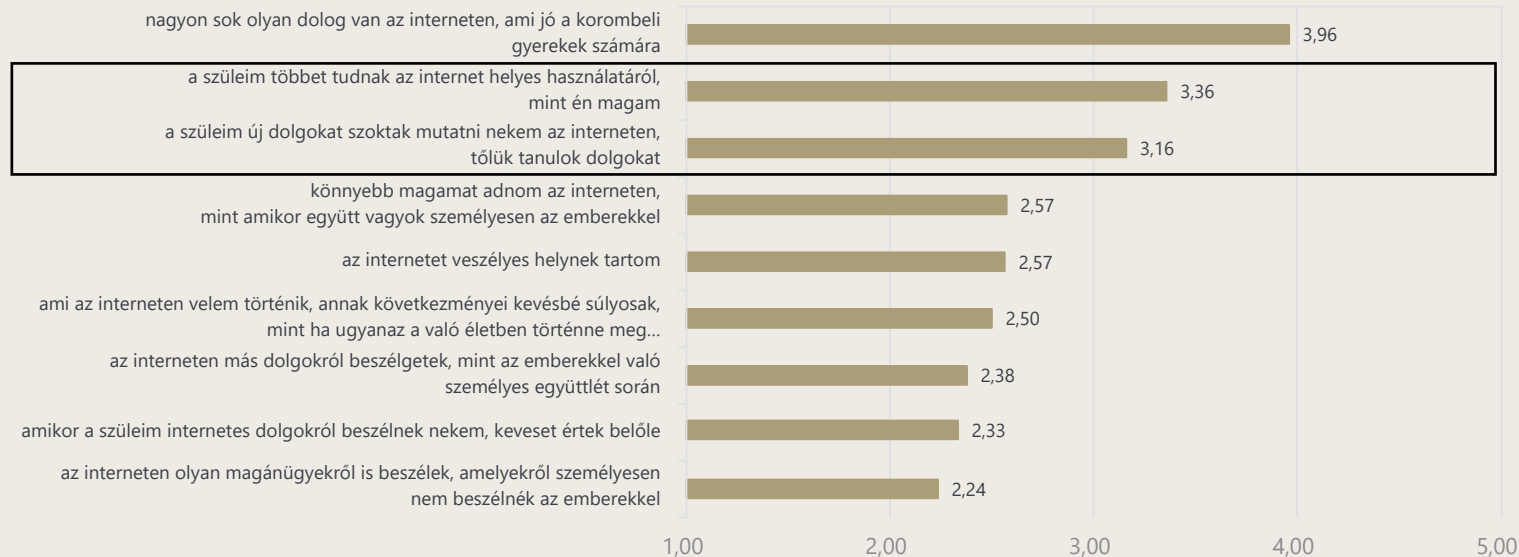
Összevont addikciómutató: legalább egy jelenség nagyon gyakori/gyakori/ritka az internet-/ mobilhasználat során az elmúlt 1 évben (%-os megoszlások a gyermek életkora szerint – 2025)

Az összevont mutató (van olyan függőségre utaló jel a vizsgált ötből, amely nagyon gyakori a gyermek életében) szerint a gyermekek egytizedénél lehet – a szubjektív „bevallások” alapján – függőségről beszélni. Ha tágabban, a „gyakori” előfordulásánál húzzuk meg a határt, akkor az internethasználat a gyermekek háromtizedénél lehet problematikus. Az életkor emelkedésével, a használat intenzívebbé válásával, a veszélyeztetettek aránya meredeken emelkedik.

6.3. A gyermekek véleménye, attitűdje az online világról, az internetről

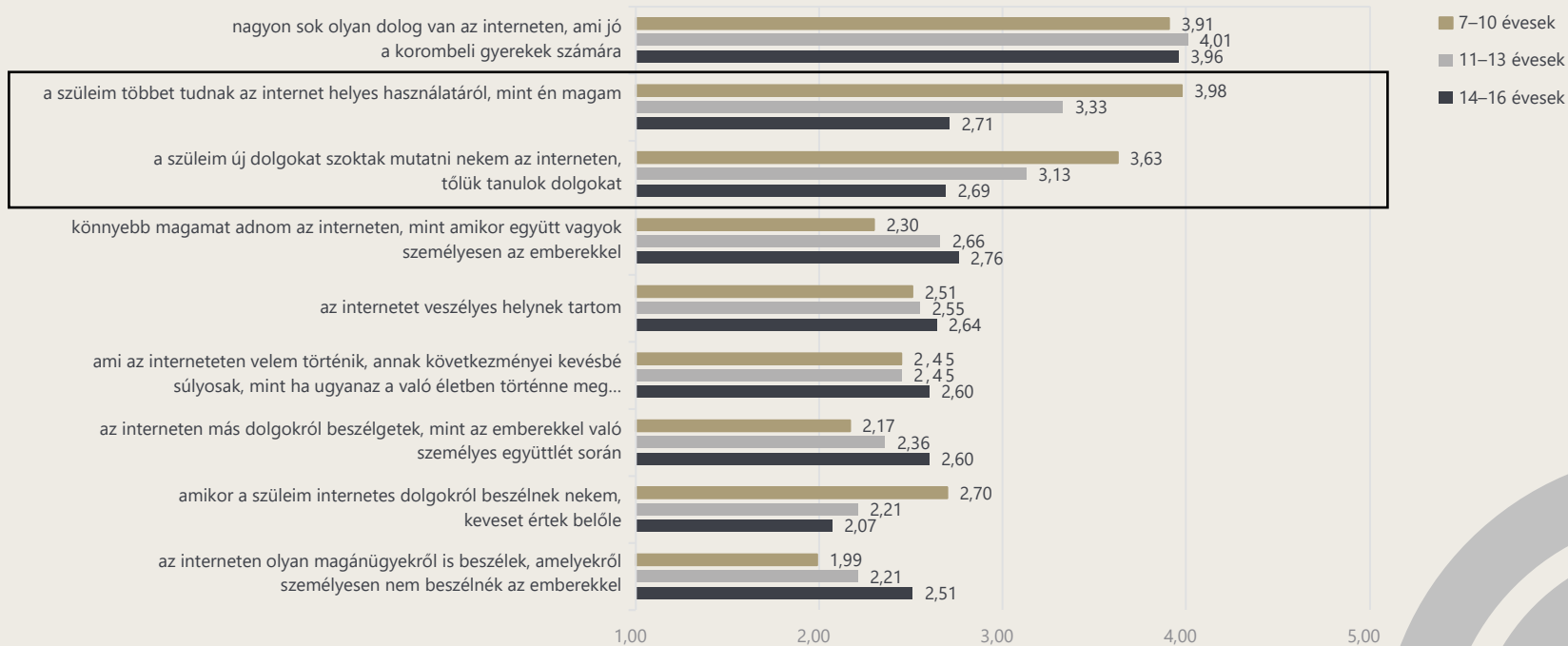
(átlagok, 1 = egyáltalán nem ért egyet az állítással, 5 = nagyon egyetért)

A gyermekek viszonyulása is összességében inkább pozitív az online világhoz: az internetnek több előnyét, mint hátrányát látják. A veszélyeket kevésbé érzékelik, és kevésbé tartják ezt veszélyes terepnek, mint amennyire az idősebb generáció tagjai. Mivel ők már ebben a közegben szocializálódnak, annyira nem érzékelik másnak ezt a világot az offline világhoz képest sem. Nem azért keresik a virtuális világot, mert ez a jobb, egyszerűbb, érdekesebb, mint az offline világ, hanem azért, mert már csak ez a világ létezik számukra, minden számukra fontos dolog ma már elsősorban online/digitálisan érhető el.

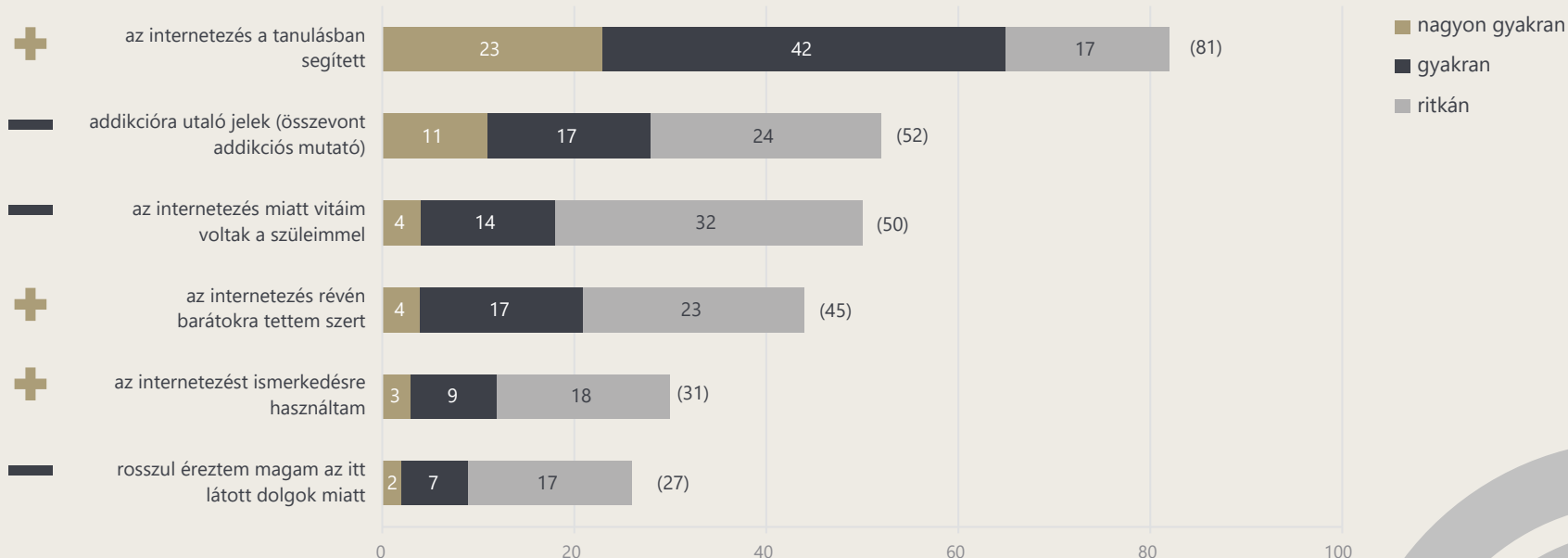
A gyermekek véleménye, attitűdje az online világról, az internetről

(átlagok, 1 = egyáltalán nem ért egyet az állítással, 5 = nagyon egyetért)

Bázis: Gyermekekérdőív/a gyermek legalább heti gyakorisággal internetezik/a kérdésre érdemben válaszol

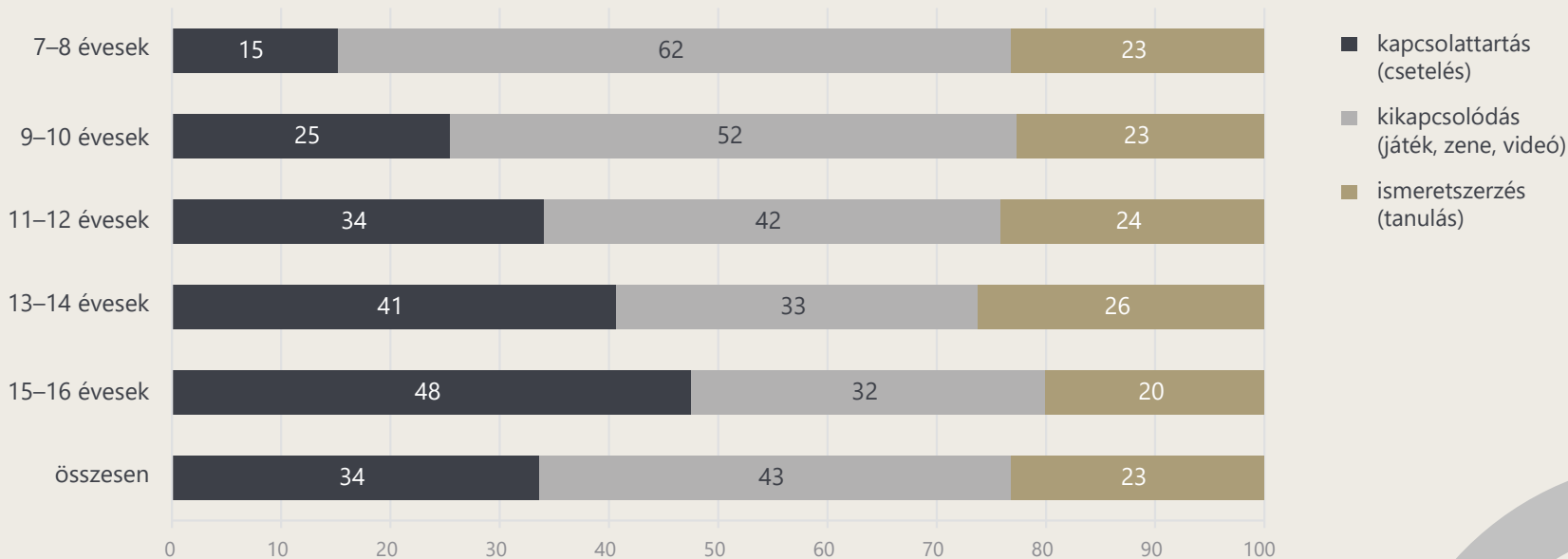
Az internet-/mobilhasználat során milyen gyakran fordulnak elő a gyermekkel a következő negatív, illetve pozitív dolgok? (%-os megoszlások)

A lehetséges előnyök sorában fontos helyet foglal el, hogy az internet sokat segít nekik a tanulásban: ezt sokan ki is használják. Előnye az online térnek, hogy megkönnyíti a gyermekek számára a kapcsolattartást, az ismerkedést. Az internetezés azonban függőségekkel is együtt járhat, ami már komoly hátránya a használatnak.

A gyermekek számára mi a legfontosabb az online/digitális világban

(%-os megoszlások a gyermek életkora szerint)

Összességében nagyon megosztott a gyermektársadalom, hogy elsődlegesen ki, mire használja az online/digitális világot. Van, akinek ez a kikapcsolódási, szórakozási lehetőséget jelenti, van, akinek ez egy kommunikációs platform, és van, akinek az ismeretszerzés eszköze. A gyermekek életkora komoly mértékben meghatározza az egyes funkciók fontosságát. A kisebb gyermekek esetében ez még inkább „csak” a játék, a szórakozás terepe, a nagyobbak esetében viszont már inkább a kapcsolattartás, a kommunikáció eszköze.

Bázis: Gyermekkérdőív/a gyermek legalább heti gyakorisággal internetezik/érdemben válaszolnak

7. A közösségi média használata

A fejezet tartalma

7.1. Módszertani megállapítások

7.2. A saját adatlappal rendelkezők aránya

**7.3. A gyermekek milyen közösségi
oldalakat használnak**

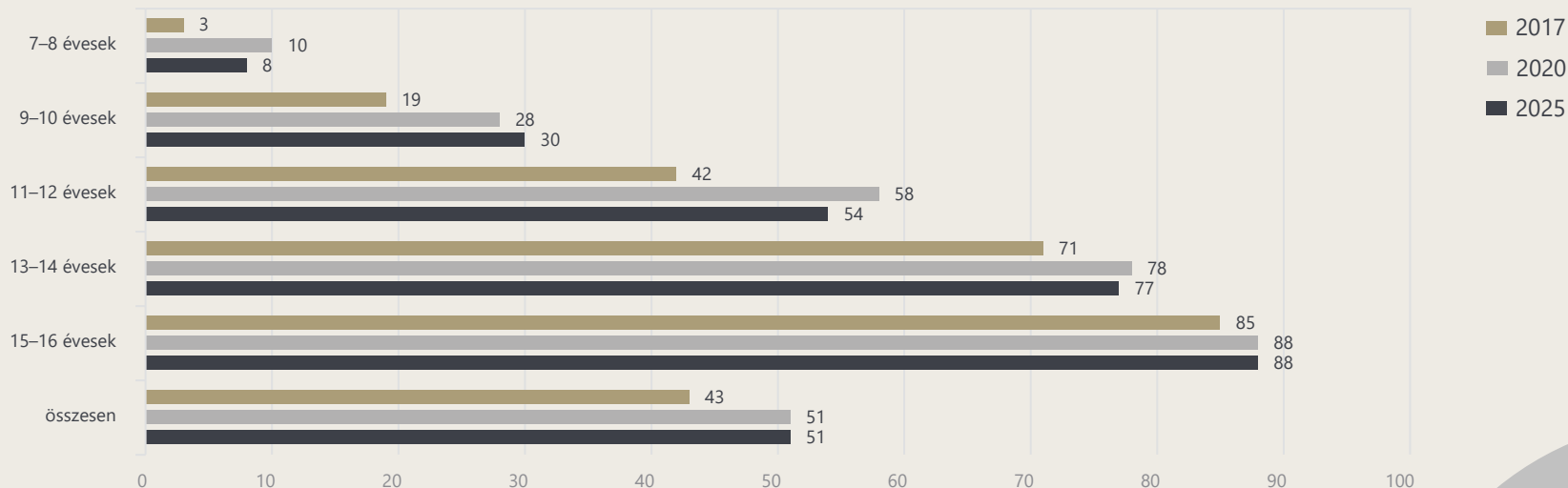
**7.4. A szülők milyen közösségi
oldalakat használnak**

7.1. Módszertani megállapítások

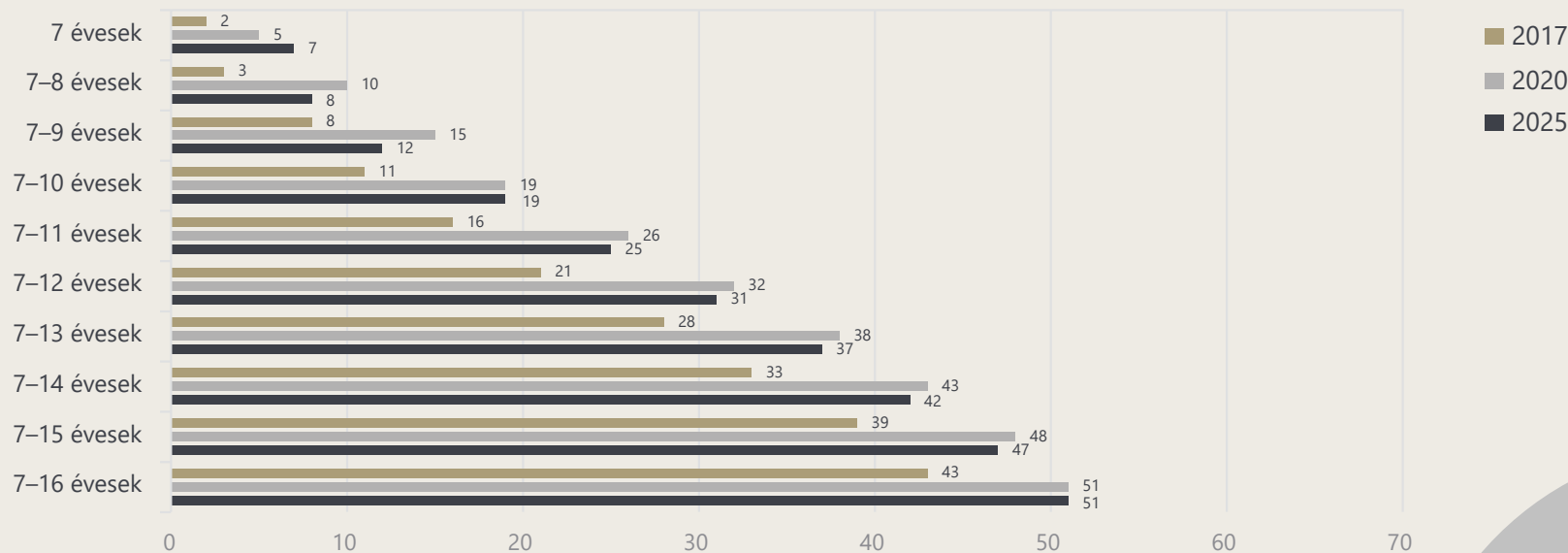
- REGISZTRÁCIÓS OLDALAK: A közösségi médiával kapcsolatban elsősorban azokra a közösségimédia-oldalakra tér ki a kutatás, amelyek regisztrációkötelesek, ahol a bejelentkezőnek saját adatlapot, profilt kell létrehoznia. Ebben a fejezetben tehát a közösségimédia-használók alatt a regisztráltakat fogjuk érteni.
- REGISZTRÁCIÓ NÉLKÜLI OLDALAK: A kutatás érinti egy-egy kérdés erejéig a regisztrációhoz nem kötött közösségi oldalakat is. Nem elhanyagolható azok száma, akik ilyeneket használnak, azonban a részletesebb adatok azt mutatják – amikor rákérdezünk, hogy mik ezek az oldalak –, hogy az esetek nagy részében ezek olyan oldalak, amelyek ugyan regisztrációhoz kötöttek, azonban valamiért enélkül is tudja a kérdezett az oldalt használni (pl. meg tud nézni bejelentkezés nélkül egy YouTube- vagy egy TikTok-videót). De az is lehet, hogy nem valósan/féliglegálisan (pl. korhatár alatt) valahogyan beregisztrálnak a gyerekek, vagy éppen más nevében lépnek be, de engedéllyel, stb. Mivel sokan nem válaszoltak a kérdésre érdemben, az eltitkolás szándéka is működhetett, és inkább nem jelezték a konkrét platform nevét. De összességében inkább arról lehet szó, hogy nem titkos felületekre gondoltak ennél a kérdésnél a gyerekek. Mindössze 2 esetben hangzott el olyan felület neve, amelynél a lényeg valóban az, hogy nem kíván a belépőktől előzetesen regisztrációt. (1-1 gyermek említette meg az Anotalk, illetve az Omegle nevét).
- A lehetséges közvetlen kommunikációhoz/cseteléshez a közösségimédia-oldalak mellett a játékdalok is felületet adhatnak, ezért ebben a fejezetben erre is ki fogunk röviden térni.
- Ebben a fejezetben, ha megadunk kontrolladatként szülőkre vonatkozóan adatokat, csak azokét adjuk meg, akiknek gyermeke maga is közösségimédia-felhasználó.

7.2. Az adott korcsoportú gyermekek mekkora hányada rendelkezik saját adatlappal, profillal valamelyik közösségimédia-oldalon? (%-os arányok)

Míg 2017–2020 között növekedett a regisztrációval rendelkező gyermekek aránya a mintákban, addig 2020–25 között érdemi változások nem történtek. Úgy tűnik, hogy a regisztrálás esetén a viszonylag puha jogi korlátozások ebben az időszakban már inkább kellő védelmet nyújtottak. Annak ellenére, hogy a legtöbb platform 13 éves korhatárral működik, nagyon sok 9–10 éves, illetve 11–12 éves gyermeknek van – elmondásuk szerint – saját adatlapja/profilja, amely előzetes regisztrációt igényel.

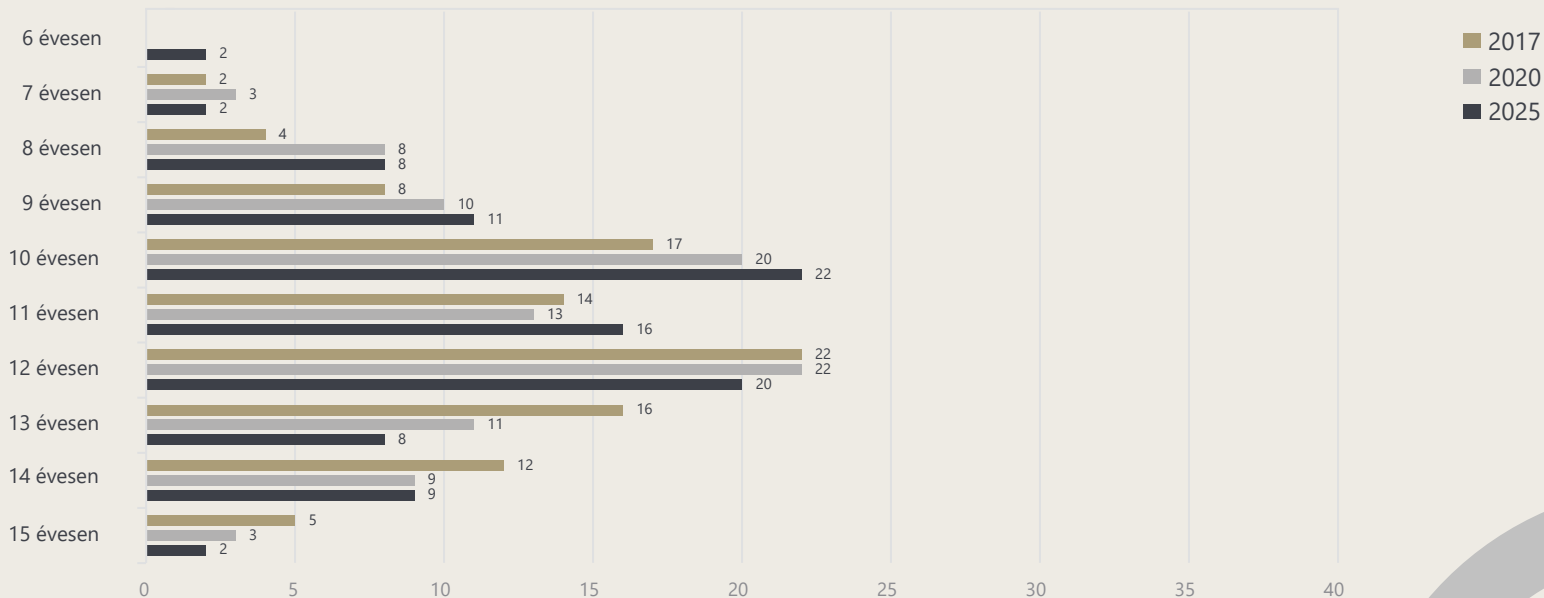
Az adott korcsoportú gyermekek mekkora hányada rendelkezik saját adatlappal, profillal valamelyik közösségimédia-oldalon (kumulált adatok)? (%-os arányok)

2017 és 2020 között kb. 3-5%-kal bővült a közösségi oldalakon regisztráltak aránya, ha az adatokat kumuláltan nézzük, és mindig az egyre nagyobb életkorú gyermekekre vetítjük őket. Az elmúlt években ebben a tekintetben érdemi változások nem történtek a kumulált adatokban, a 7-9 évesek kivételével, ahol valamifajta visszaesés történt.

Bázis: Gyermekkérdőív/az összes megkérdezett

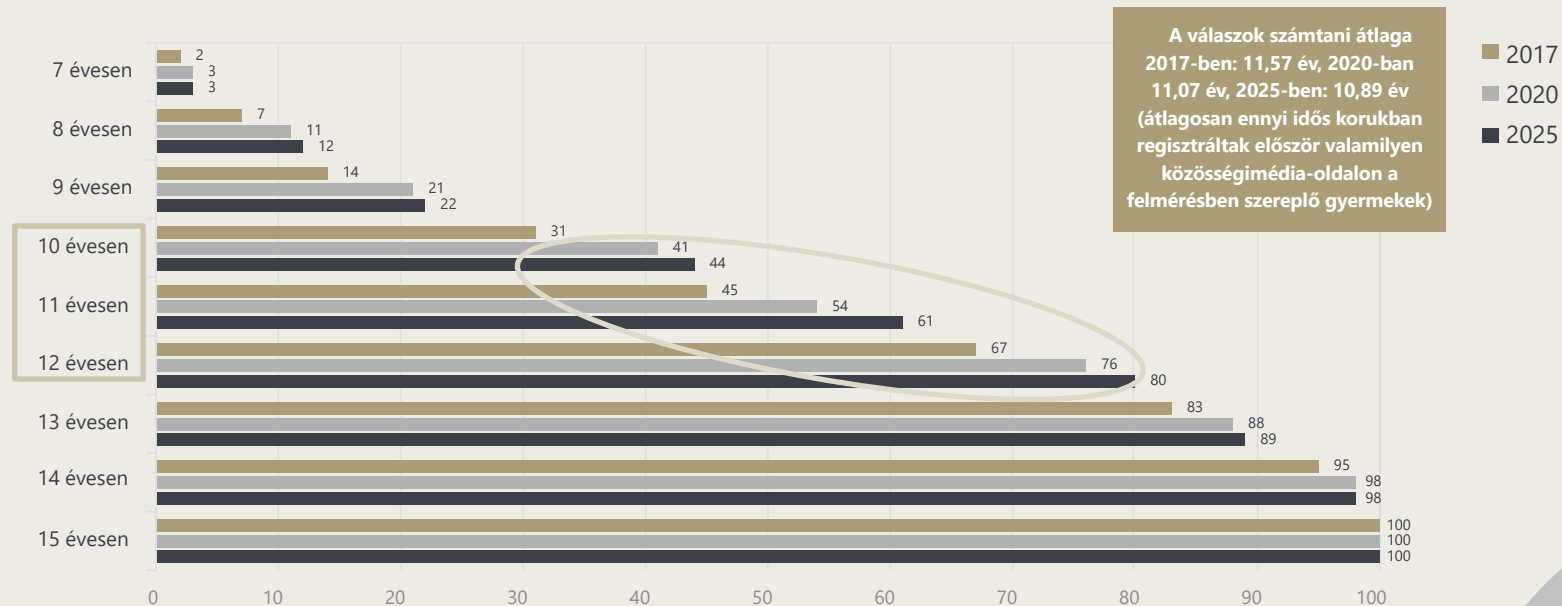
A gyermekek hány éves korukban regisztráltak valamely közösségimédia-oldalon? (%-os arányok)

Ebben a vonatkozásban már érzékelhetőek változások. Míg 2017–2020 között a 7–10 éves korúak esetében ugrott meg valamelyest a beregisztráltak száma, addig 2020–25 között a 10–11 évesek körében. Mindez azt jelenti, hogy az ennél idősebb korban beregisztrálók száma látványosan visszaesett.

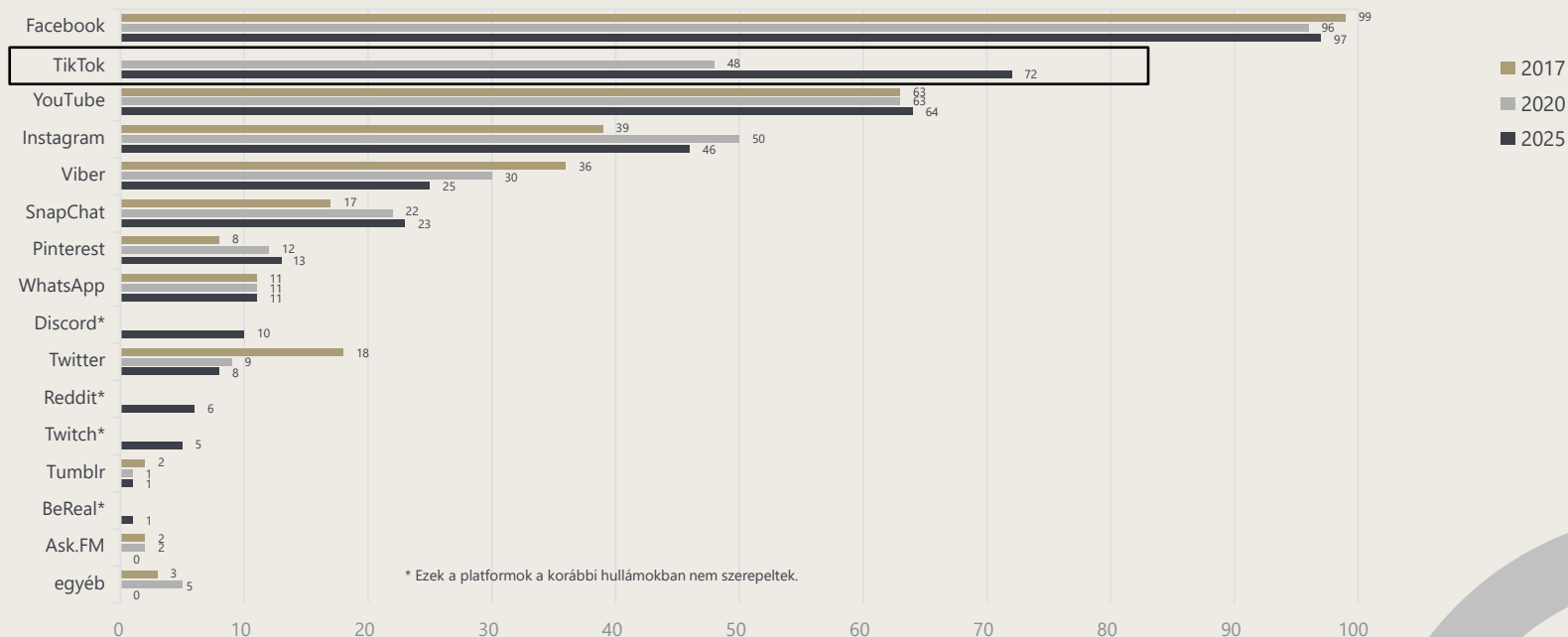
Bázis: Gyermekekérdőív/a gyermek rendelkezik valahol közösségi médiás profillal

A gyermekek hány éves korukban regisztráltak valamely közösségimédia-oldalon? – kumulált adatok (%-os arányok)

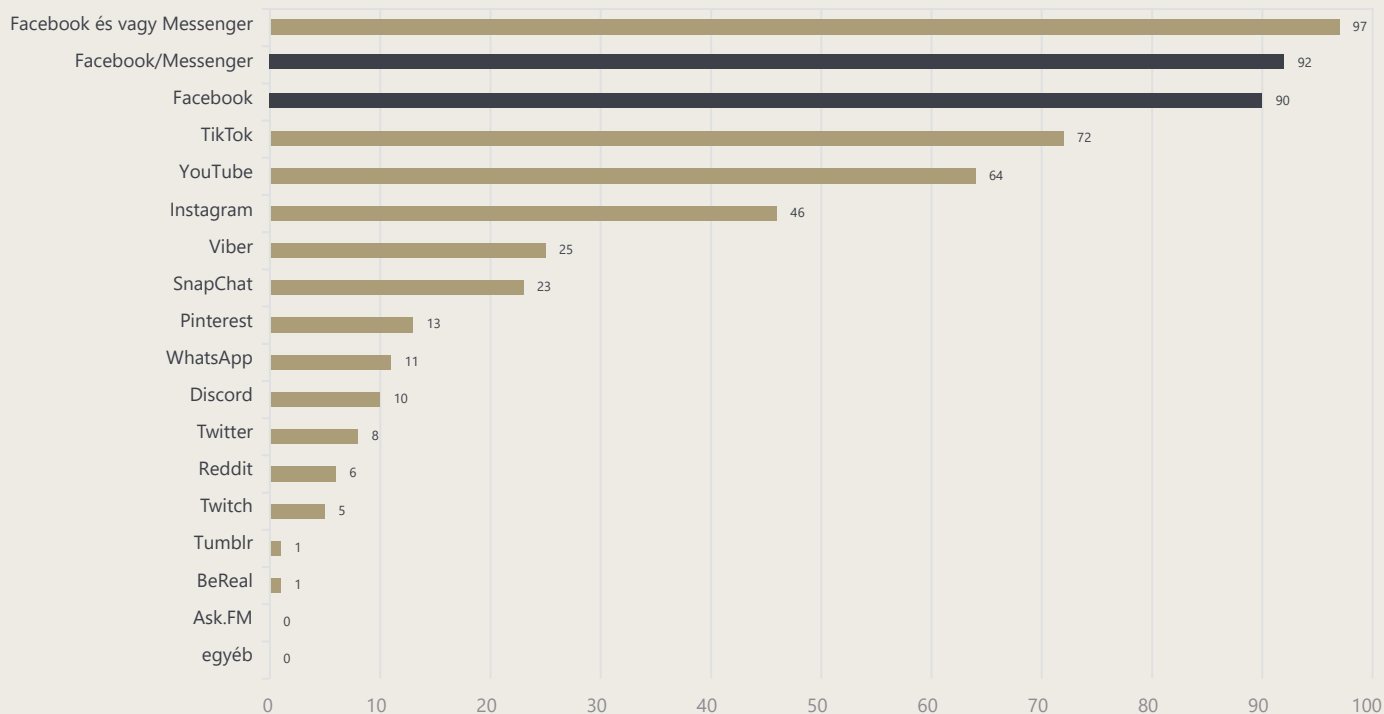
2017-ben a többség 12 éves korára lett tag, 2020-ban pedig 11 évesen, tehát a beregisztrálás átlagos kezdete 2017-hez képest 2020-ban fél évvel korábbra datálódik. Ehhez hasonló átlagadat jelentkezik 2025-ben is, azzal az eltéréssel, hogy néhány százalékponttal nőtt a 10–12 éves korban beregisztrálók aránya.

7.3. A gyermekek milyen közösségi oldalakat használnak? – idősoros adatok (%-os arányok)

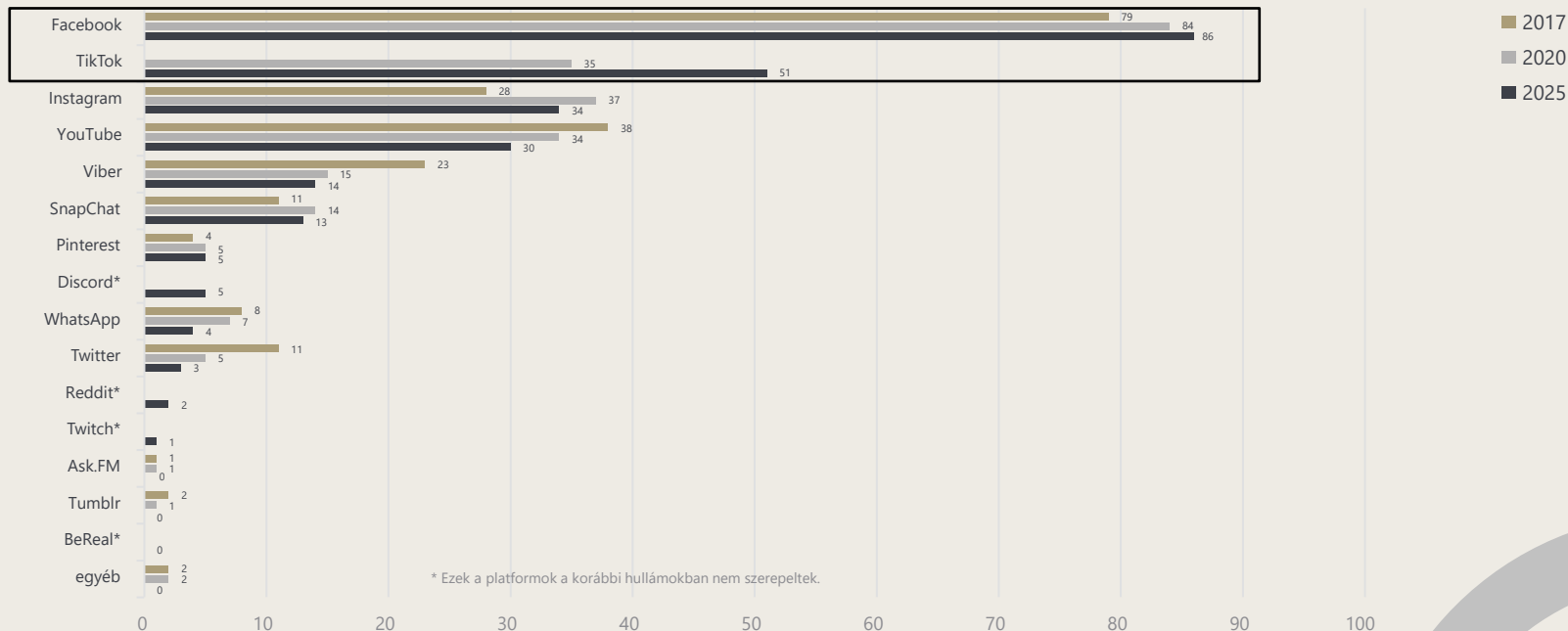

2017 és 2020 között elsősorban az Instagramon profillal rendelkezők aránya nőtt meg, amivel akkor az Instagram a harmadik helyen volt. A 2020–25 közötti időszak nyertese egyértelműen a TikTok – 48%-ról 72%-ra emelkedett a használók aránya, és ezzel most már ők a másodikok.

A gyermekek milyen közösségi oldalakat használnak 2025-ben? (%-os arányok)

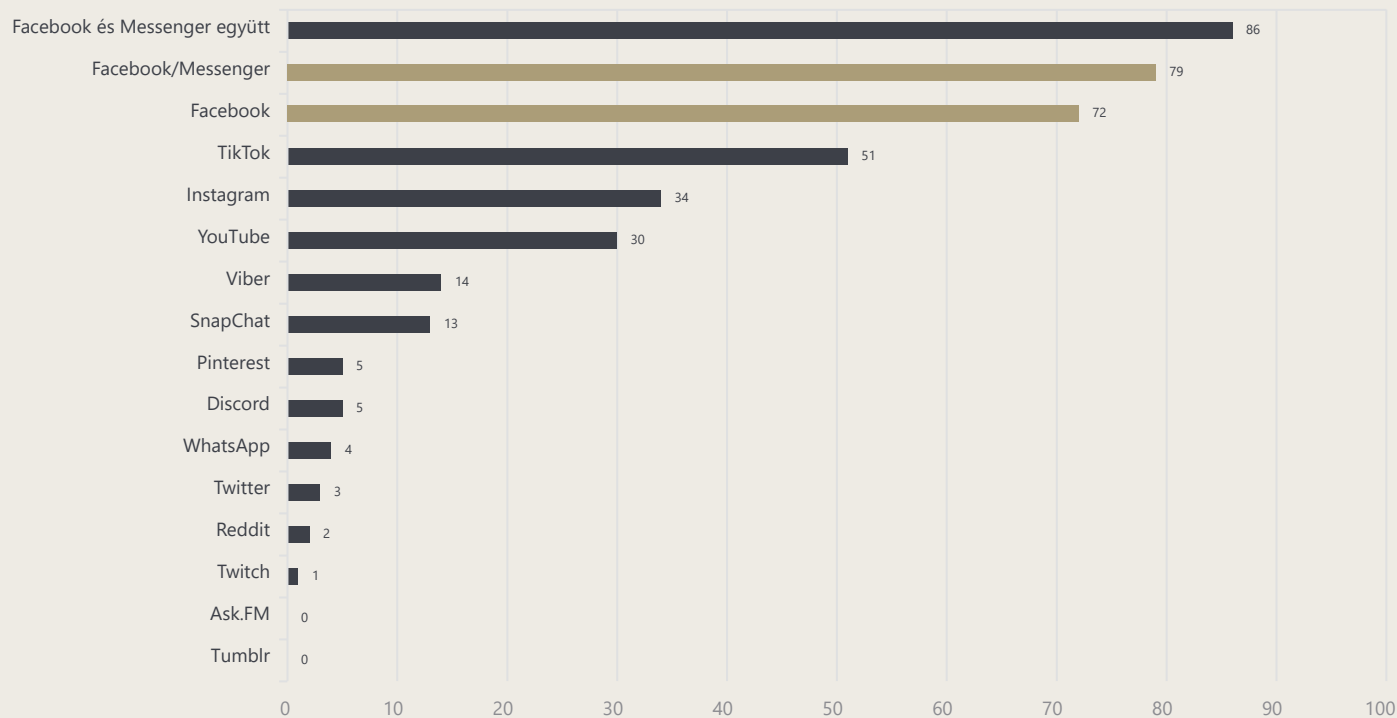
A gyermekek milyen közösségi oldalakat használnak napi szinten? (%-os arányok)

A napi szintű használók körében is nagyot ugrott a TikTok. A TikTok erősödése a YouTube-ra gyakorolt negatív hatást, hiszen itt hullámról hullámra csökken a napi használók aránya.

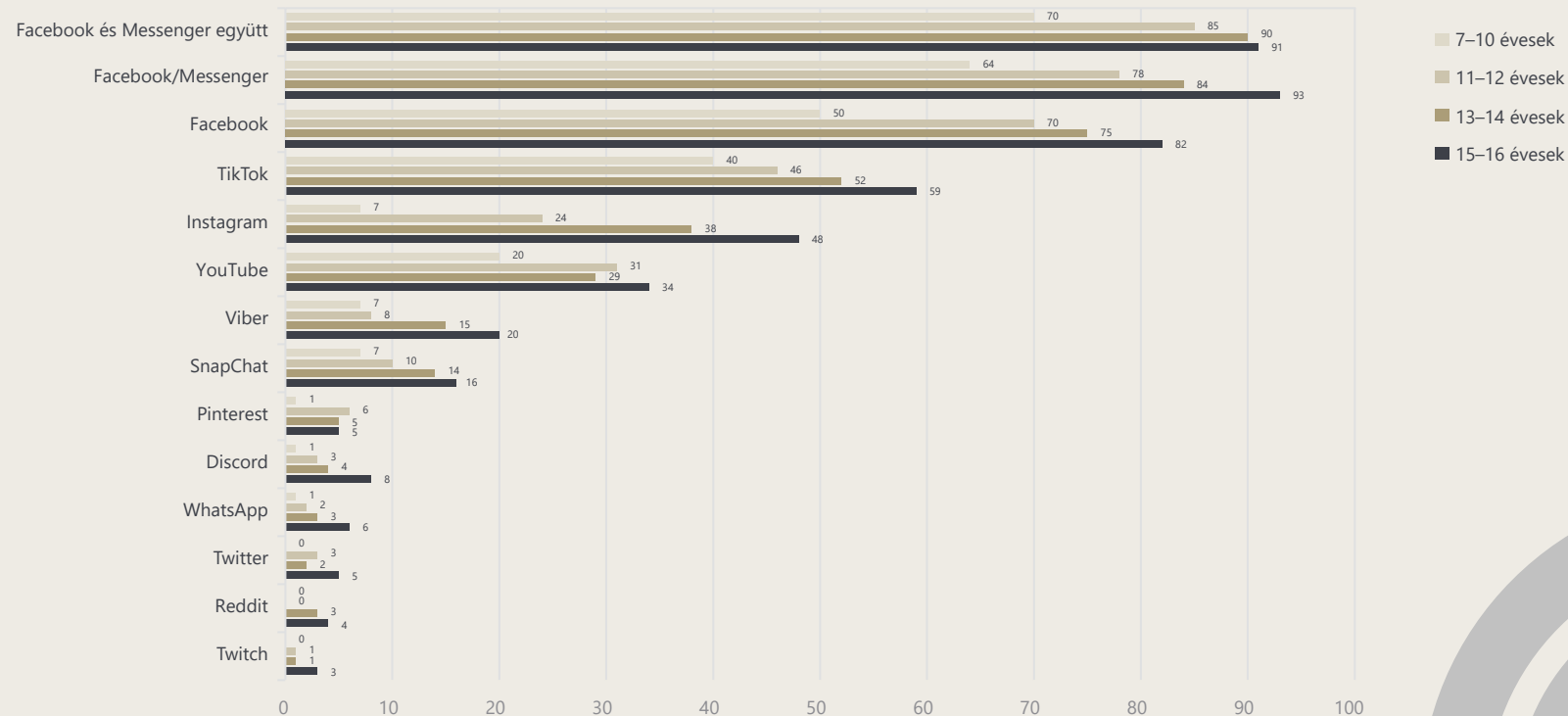
Bázis: Gyermekekérdőív/a gyermek rendelkezik valahol közösségi médiás profillal/a kérdésekre érdemben válaszolt

A gyermekek milyen közösségi oldalakat használnak napi szinten 2025-ben? (%-os arányok)

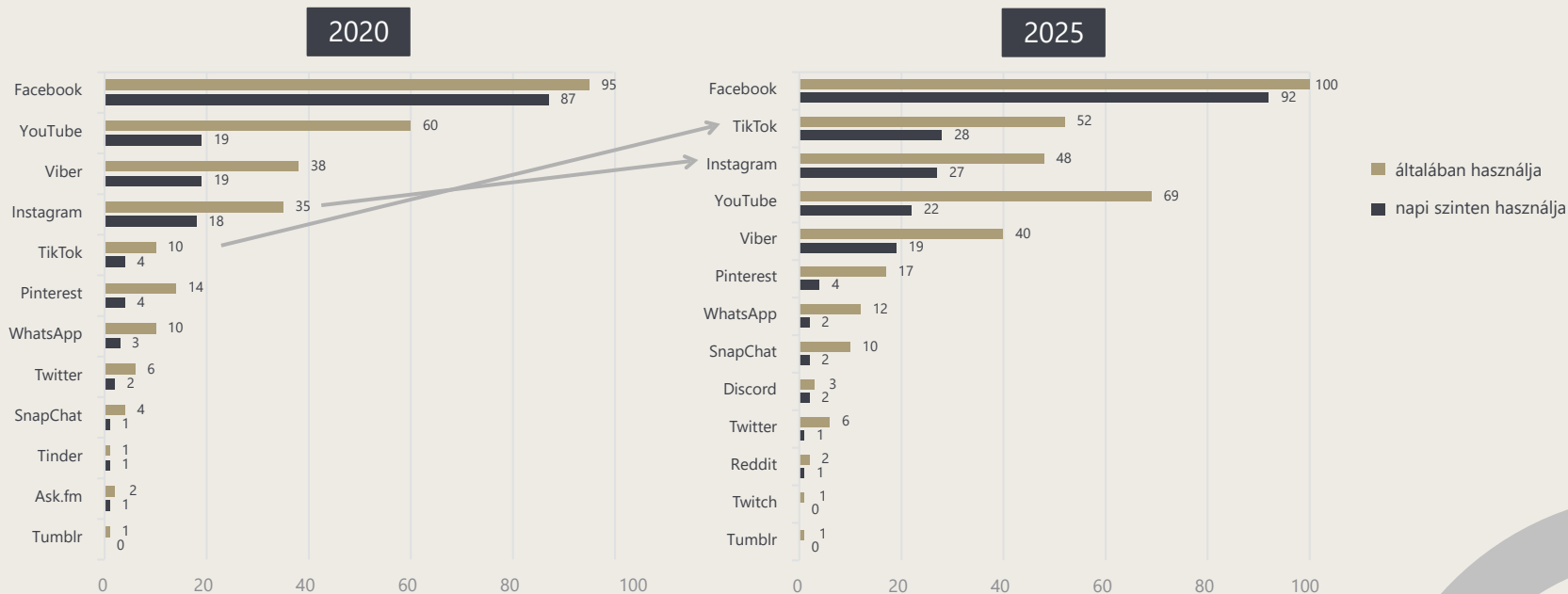

A gyermekek milyen közösségi oldalakat használnak napi szinten 2025-ben?

(%-os arányok a gyermekek életkora szerint)

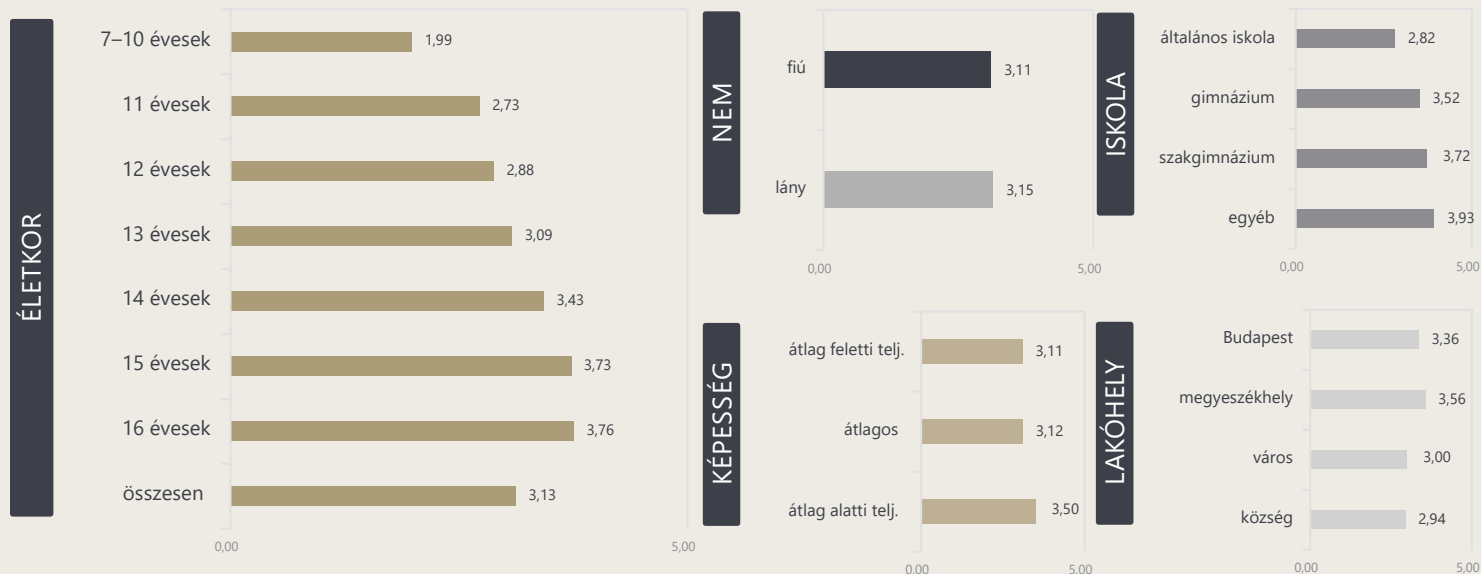
7.4. A szülők milyen közösségi oldalakat használnak? (%-os arányok)

A közösségi médiát használó szülők körében a Facebook a leginkább preferált platform. Bár jelentősen emelkedett a felnőttek körében is a TikTok-használók aránya, azonban így is jóval alatta van annak, amit a gyermek felhasználók száma mutat. A szülőkhöz képest ugyancsak inkább a gyermekek körében népszerű platform a SnapChat és a Discord, a felnőttek körében pedig a Viber.

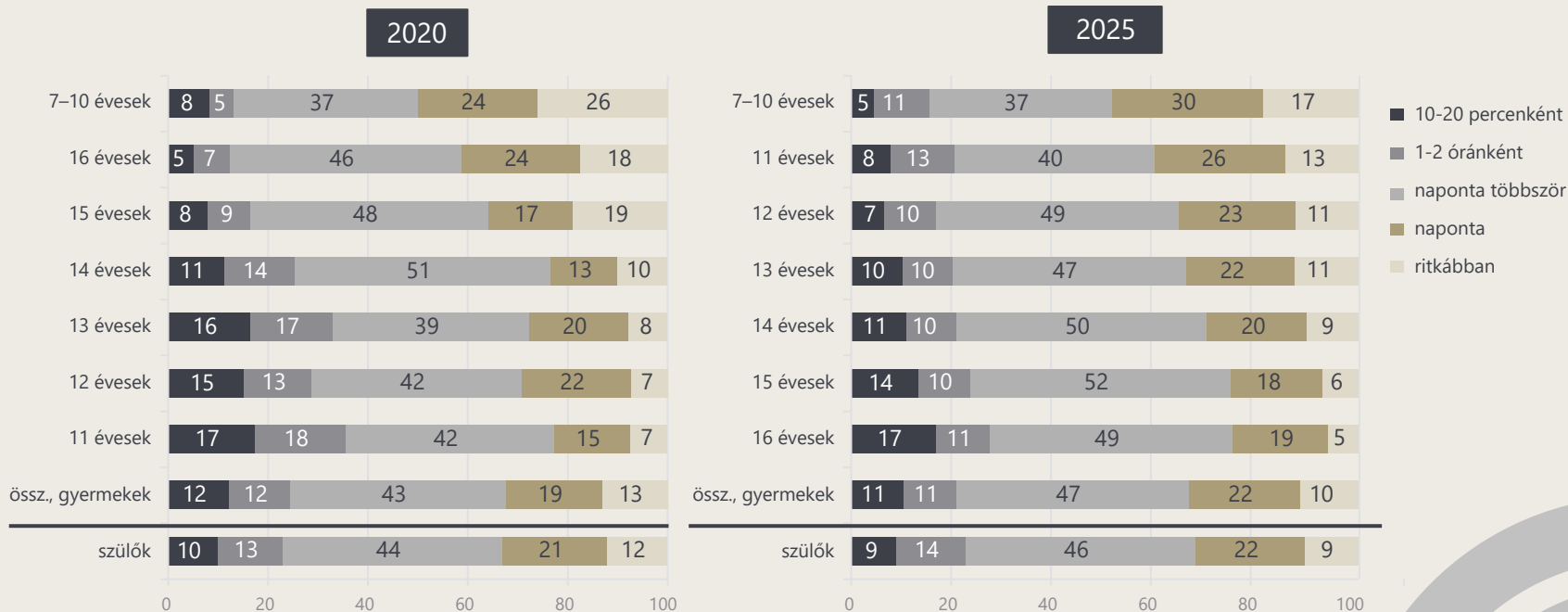
A gyermekek 2025-ben napi szinten hány közösségi oldalt használnak?

(átlagok a főbb háttérváltozók bontásában)

A gyermekek által látogatott oldalak számát leginkább az életkori tényezők határozzák meg. Minél magasabb korosztályokba lépünk, annál inkább lehet azt látni, hogy több oldalt is néznek a gyermekek. Az átlagostól több oldalt látogatnak a városokban élők is, illetve a középiskolások körében a szakmai jellegű képzésen részt vevők.

A gyermekek fő közösségi oldalukat milyen gyakran nézik? (%-os a megoszlások)

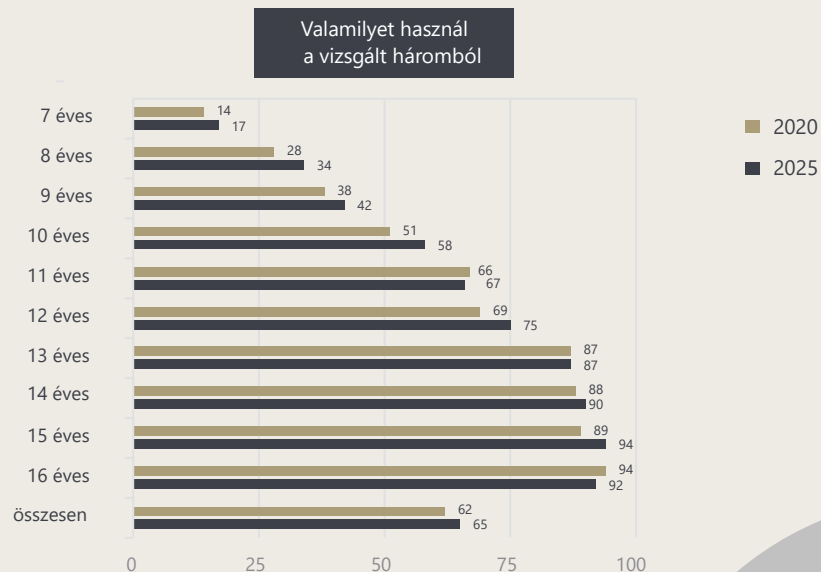
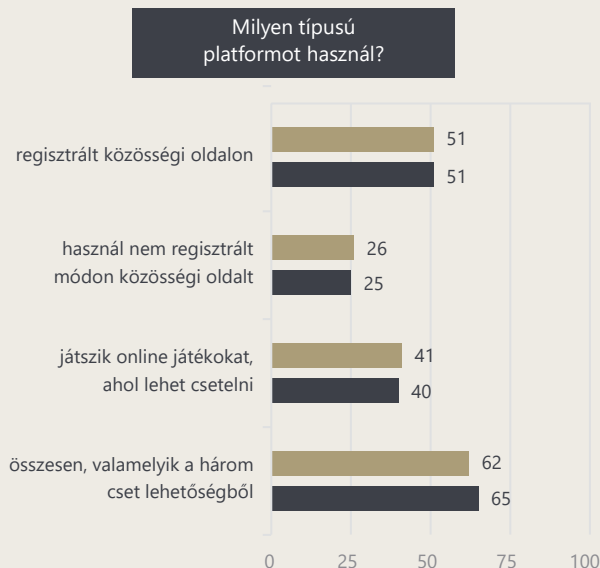

Abban a tekintetben, hogy a gyermekek milyen gyakran mennek fel kedvenc közösségi oldalukra, az idősoros adatok nem mutatnak érdemi különbséget. Továbbra is minden 10. felhasználó 10-20 percenként ránéz az oldalra, minden 5. pedig legalább 1-2 óránként. Az intenzívebb használat az életkor emelkedésével párhuzamosan erősödik. A szülők és a gyermekek esetében a látogatások gyakoriságának a mintázata nagyon hasonló.

Bázis: Gyermekek-szülői kérdőív/ ahol a gyermekek használnak közösségi médiát

7.5. Közösségi, kommunikációs, csetelős platformok használata

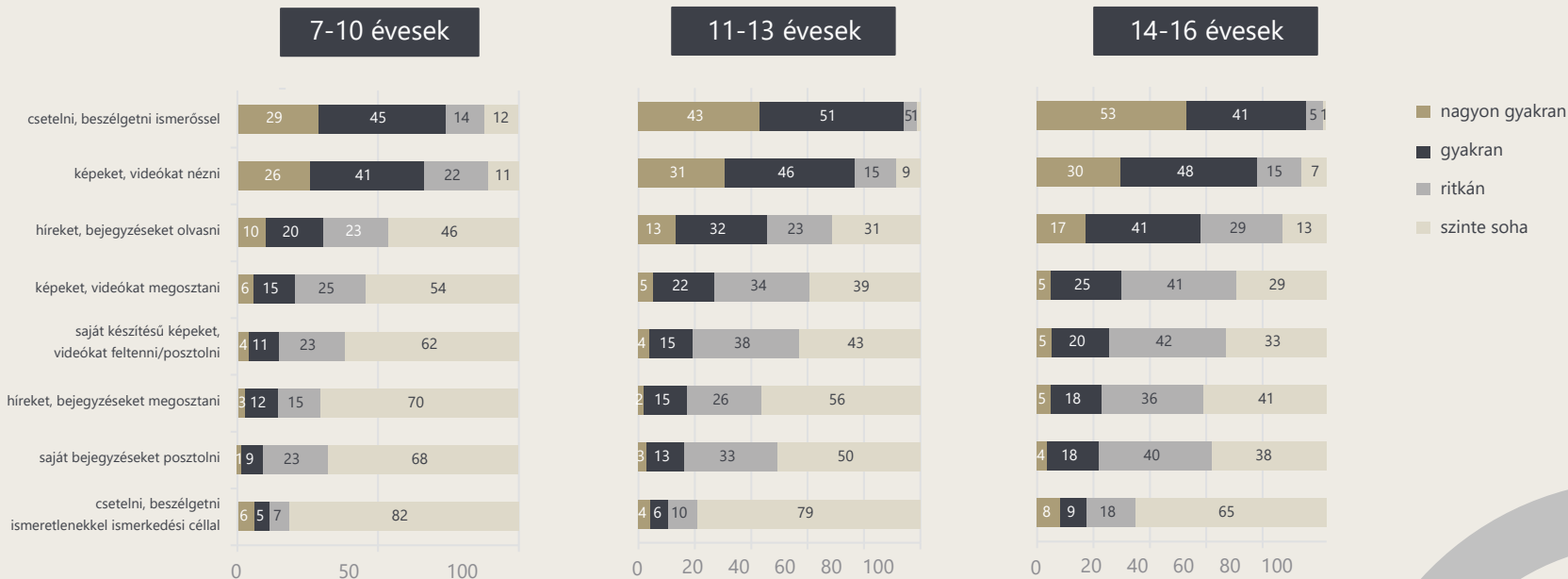
(%-os arányok a gyermekek életkora szerint)

Összességében továbbra is minden második gyermek használ olyan csetelős közösségimédia-oldalt, amely előzetes regisztrációt igényel, és továbbra is minden negyedik gyermek olyan oldalt (is) használ, ahol regisztrációs belépési feltétel nincsen. (Az nagyon ritka, hogy valaki csak ilyen oldalt használja – 3-3%.) Nagyon népszerűek azok az online játékok is, ahol a játékosok a játék közben tudnak egymással csetelni (41, illetve 40%). Összességében ezek közül a csetelős kommunikációs platformok közül valamelyiket a gyermekek 65%-a használja jelenleg.

A gyermekek a közösségi oldalakon milyen gyakran csinálják a következőket?

(%-os a megoszlások)

Az alapvetően beszélgetésre, kommunikációs kapcsolatokra épülő közösségi platformokon a csetelésen túl a leggyakoribb elfoglaltságot a képek, videók nézése jelenti. A gyermekek sokkal inkább a vizuális/képi, semmint a szöveges tartalmakat keresik a közösségi médiában. (Bár a csetelés adott esetben írott formát is jelenthet.) Az életkor emelkedésével párhuzamosan egyre nő a szofisztikáltabb tevékenységeket (megosztás, posztolás) végzők aránya.

Bázis: Gyermekekérdőív/ahol a gyermekek használnak közösségi médiát

8. A közösségi média biztonságos használata, kontrollja

A fejezet tartalma

8.1. Módszertani megállapítások

8.2. Személyes adatok megadása

**8.3. Gyermekek és szülők
a közösségimédia-oldalakon**

**8.4. Ismeretlenekkel való
kapcsolatfelvétel**

8.5. Adatlap, profilbeállítás

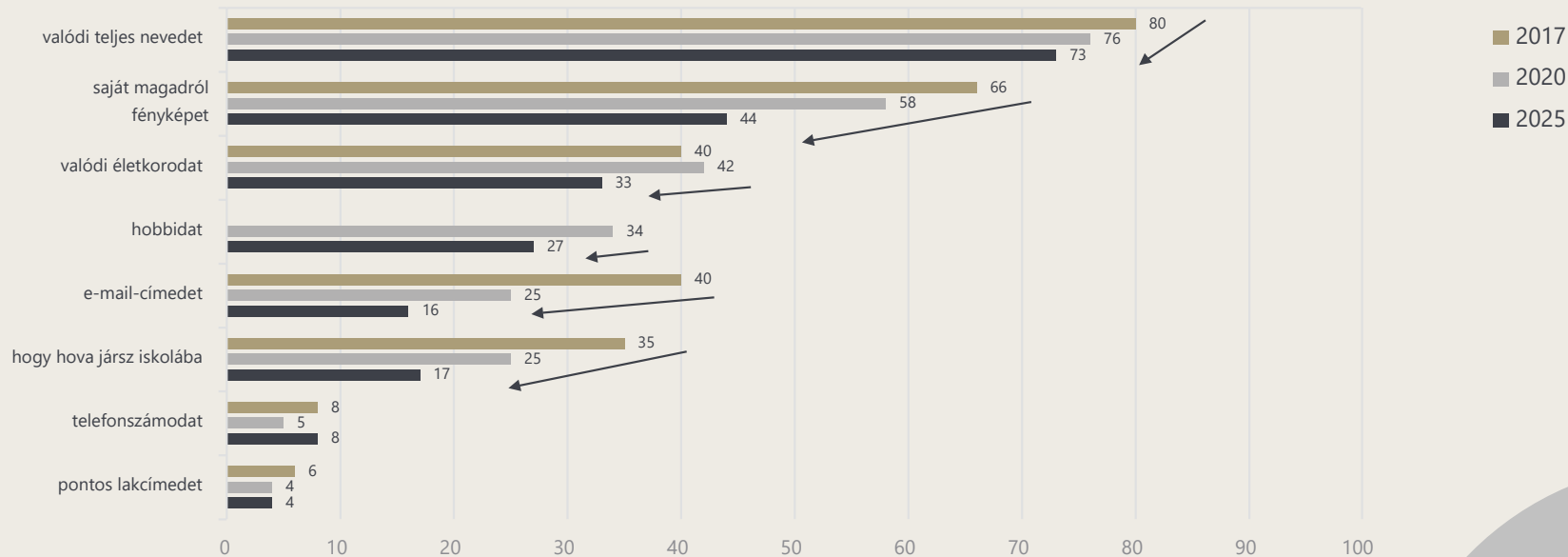

8.1. Módszertani megállapítások

- Ebben a fejezetben a közösségi média biztonságos használatával, illetve kontrolljával kapcsolatos legfontosabb adatokat közöljük. Vizsgáljuk többek között:
 - A gyermekek milyen személyes adatokat adnak meg a profilalkotáskor, és ha adtak meg adatot, adódott-e már abból problémájuk, hogy ezeket feltették?
 - Amennyiben a közösségi médiát használja egy fiatalos, a szülőknek lehetőségük van arra, hogy kontrollálják, mit csinál az oldalon a gyermek. A kontroll lehetőségét az adhatja meg, hogyha a szülő is jelen van az adott közösségimédia-oldalon, és egymásnak ismerősek.
 - A regisztrált oldalakon ismeretlenek megkeresése, visszajelzése, az ilyen kapcsolatokkal való rendelkezés potenciális veszélyforrást jelent. Erre is ki fogunk térni.
 - Az oldal beállításakor a védekezés egyik lehetősége, hogy az oldalt ne hagyják bárki számára elérhetővé.
- Ebben a fejezetben ugyancsak megadunk kontrolladatként szülőkre vonatkozó adatokat. A szülők esetében ebben a fejezetben csak azok adatait adjuk meg, akiknek gyermeke maga is közösségimédia-használó.

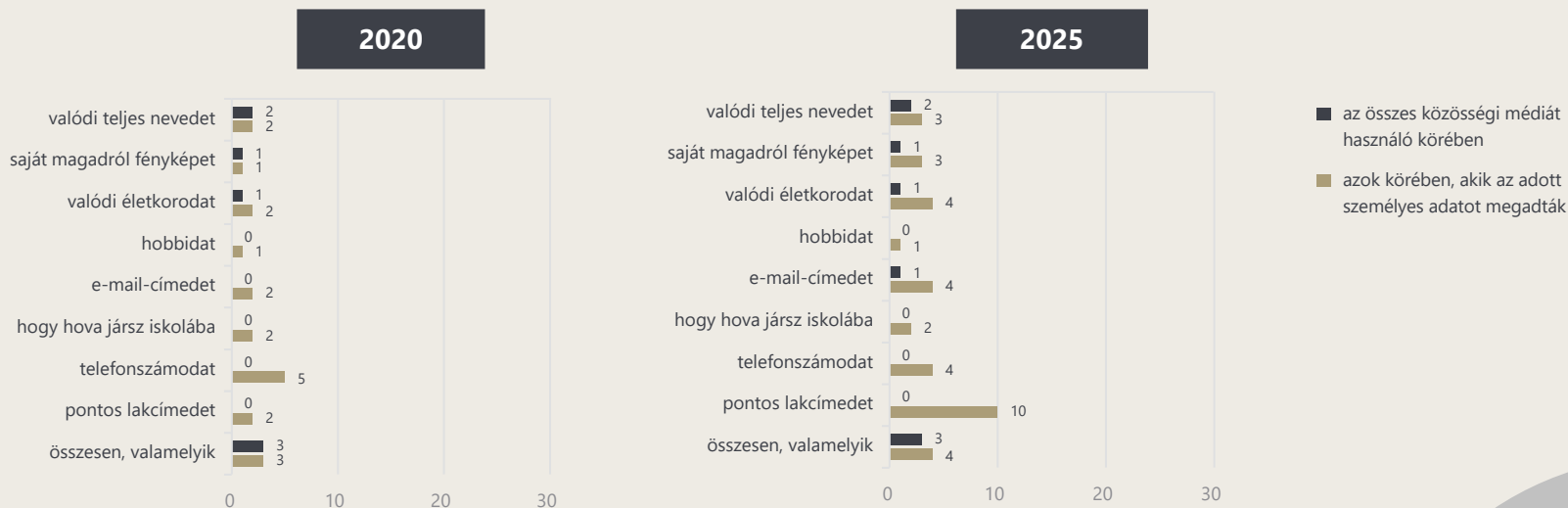
8.2. A gyermekek a fő közösségi oldalakon milyen információkat adnak meg magukról?

(%-os arányok)

Bár sokan megadnak személyes adatokat, információkat magukról a közösségi médiában, de hullámról hullámra csökken az arányuk. Ma már a korábbiakhoz képest jóval kevesebben tesznek fel magukról az adatlapra fényképet, és jóval kevesebben adják meg e-mail-címüket. A gyermekek ebben az értelemben tehát egyre tudatosabban használják a közösségi oldalakat.

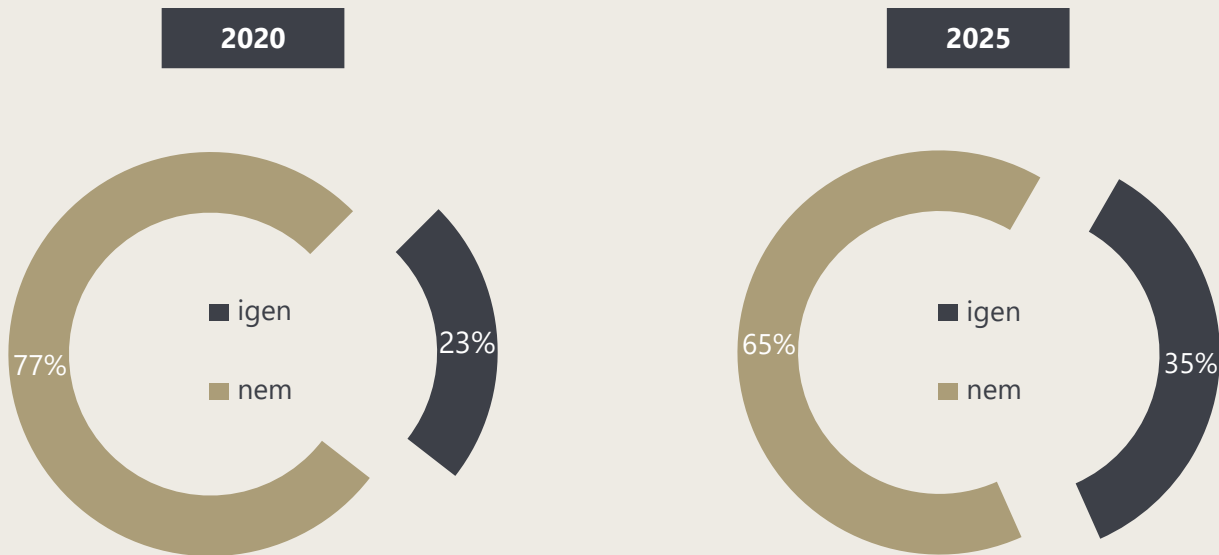
A személyi adat megadásából származott-e bármi probléma: visszaéltek veled, kényszerű megkeresések voltak stb.? (a problémás esetek %-os aránya a megadott személyes adat jellege szerint)

A személyes adatokkal való visszaélés nagyságrendje statisztikailag nehezen mérhető, hiszen ha az előfordulási gyakoriságot az összes közösségi média-felhasználóra vetítjük, a problémás esetek aránya nem éri el az 1%-ot (a fenti diagramon ezek 0 értékkel szerepelnek) sem. Ha az adatokat összevonjuk, valamilyen szinten a gyermekek 3-3%-a érintett 2020-ban, illetve 2025-ben, tehát érdemi változást nem mutatnak az adatok ebben a vonatkozásban.

A fő közösségi oldalon hányan adtak meg már magukról nem valós adatot, információt?

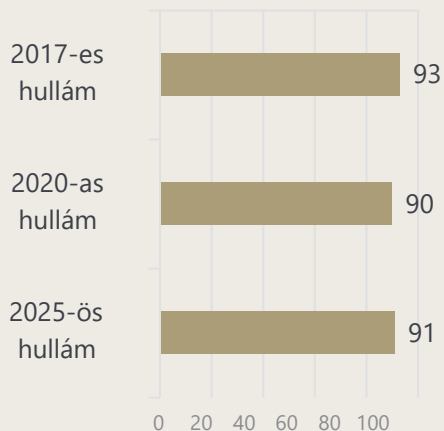
(%-os megoszlások)

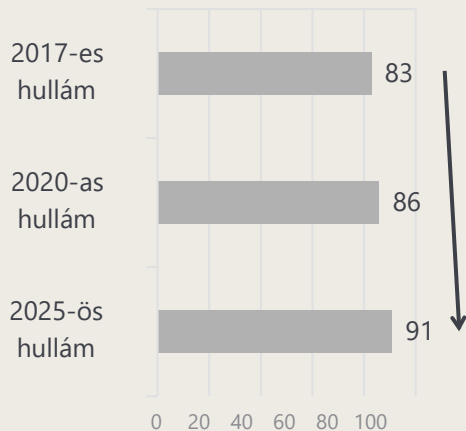
Egyik oldalról tehát csökken a magukról személyes adatokat, információkat megosztók aránya, de másik oldalról nő azok aránya, akik az adatlapjukon nem valós adatot osztanak meg. Míg 2020-ban minden negyedik gyermekkel fordult már elő az, hogy az adatlap megírásakor nem valós adatokat is megadott, addig 2025-ben már minden harmadikuk jelzett ilyet.

8.3. Gyermek és szülők a közösségimédia-oldalakon (%-os megoszlások)

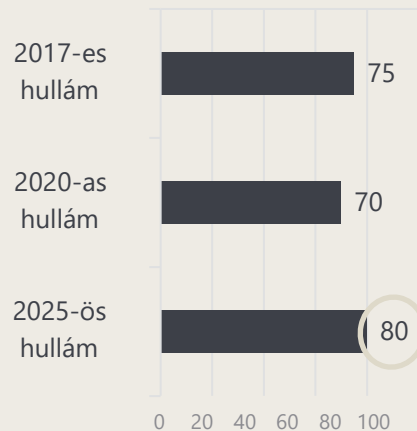
A közösségi oldalakon jelen lévő gyermek szülője tud-e arról, hogy gyermeke regisztrált már?

A közösségi médiában jelen lévő gyermek szülője regisztrált-e már valamilyen közösségi oldalon?

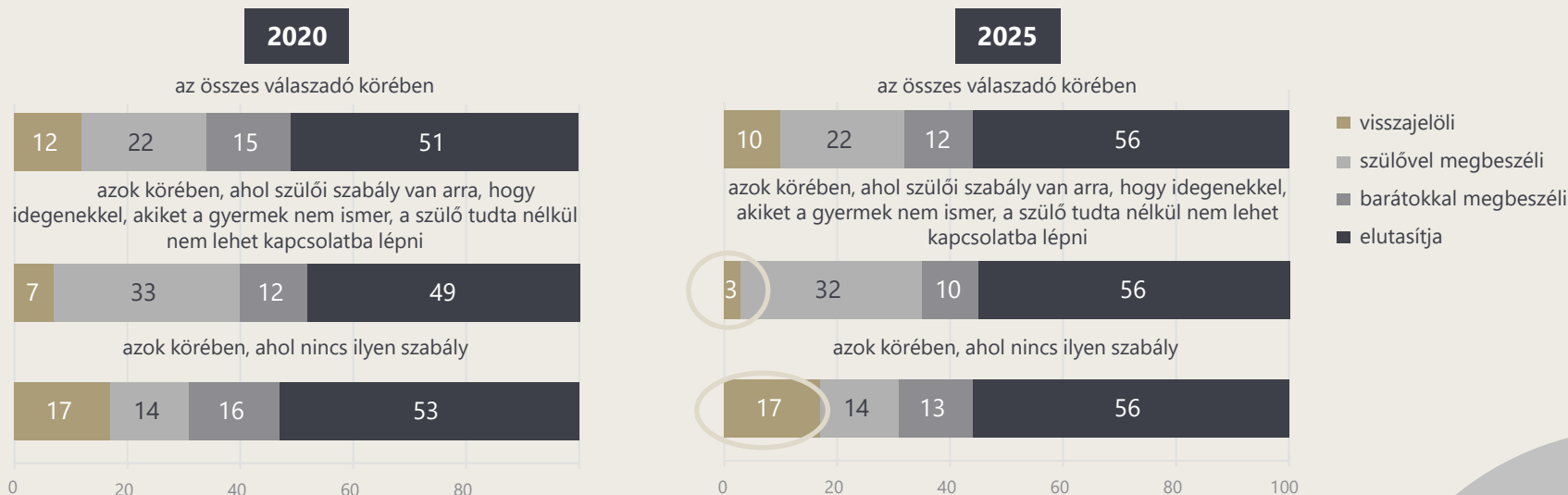
Van-e olyan közösségi oldal, ahol a szülő és a gyermek ismerősei egymásnak?

A közösségi oldalakon való együttes, közös szülő-gyermek fentlét bizonyos értelemben kontroll-lehetőségeket kínálhat a szülők számára. Valamennyire láthatja, hogy mit csinálhat a gyermek ott, mennyire van biztonságban, mennyire használja biztonságosan a netet. Az esetek 80%-ában ez az elvi lehetőség ma adott a szülő számára. (Ez az eddigi legmagasabb érték az idősoros kutatás során.)

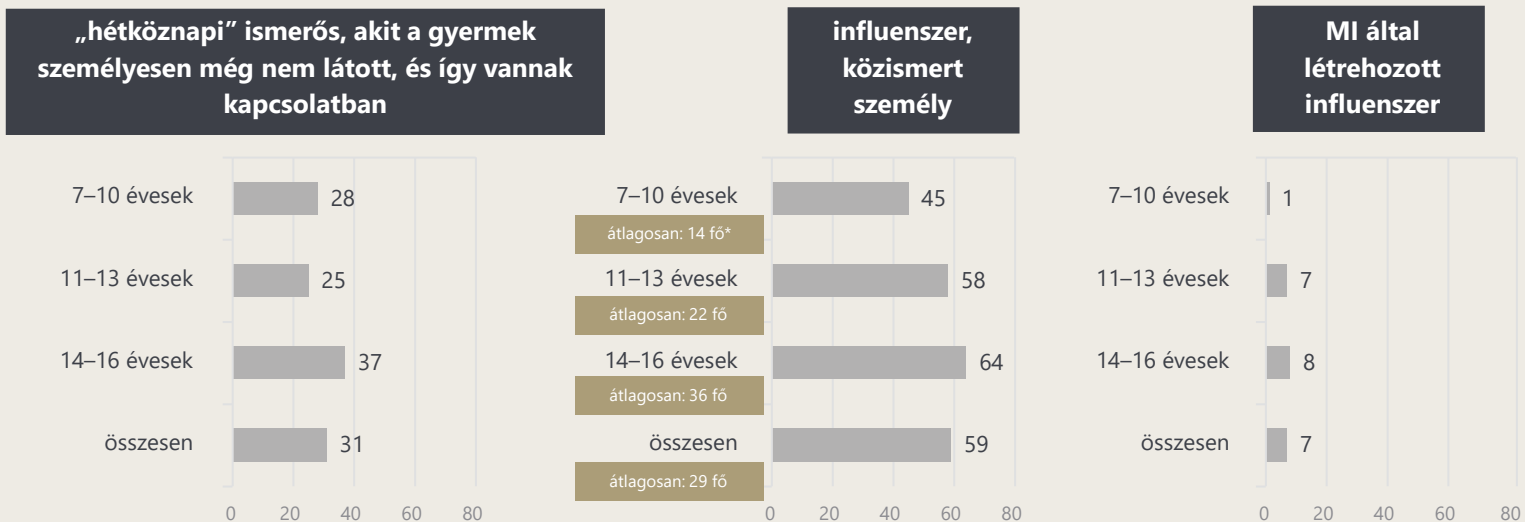
8.4. Abban az esetben, ha a gyermeket egy ismeretlen megkeresi a közösségi oldalon, akit személyesen még nem látott, akivel még nem találkozott, mit tesz?

(%-os a megoszlások, a szülői szabályozás megléte szerint)

Valamivel tudatosabban viselkednek a gyermekek, hogyha idegenek keresik meg őket, mivel most nőtt azok aránya, akik helyből elutasítják egy ilyen személy megkeresését. Ennek ellenére még mindig minden 10. gyermek, akit egy ismeretlen megkeres az interneten, várhatóan el fogja fogadni automatikusan a jelölést. Továbbra is nagyon erős hatása van annak, ha egy családban vannak olyan előre lefektetett szabályok, amelyek az ilyen típusú esetekre is kiterjednek. Az automatikus elfogadás valószínűsége ebben az esetben nagyságrendekkel alacsonyabb.

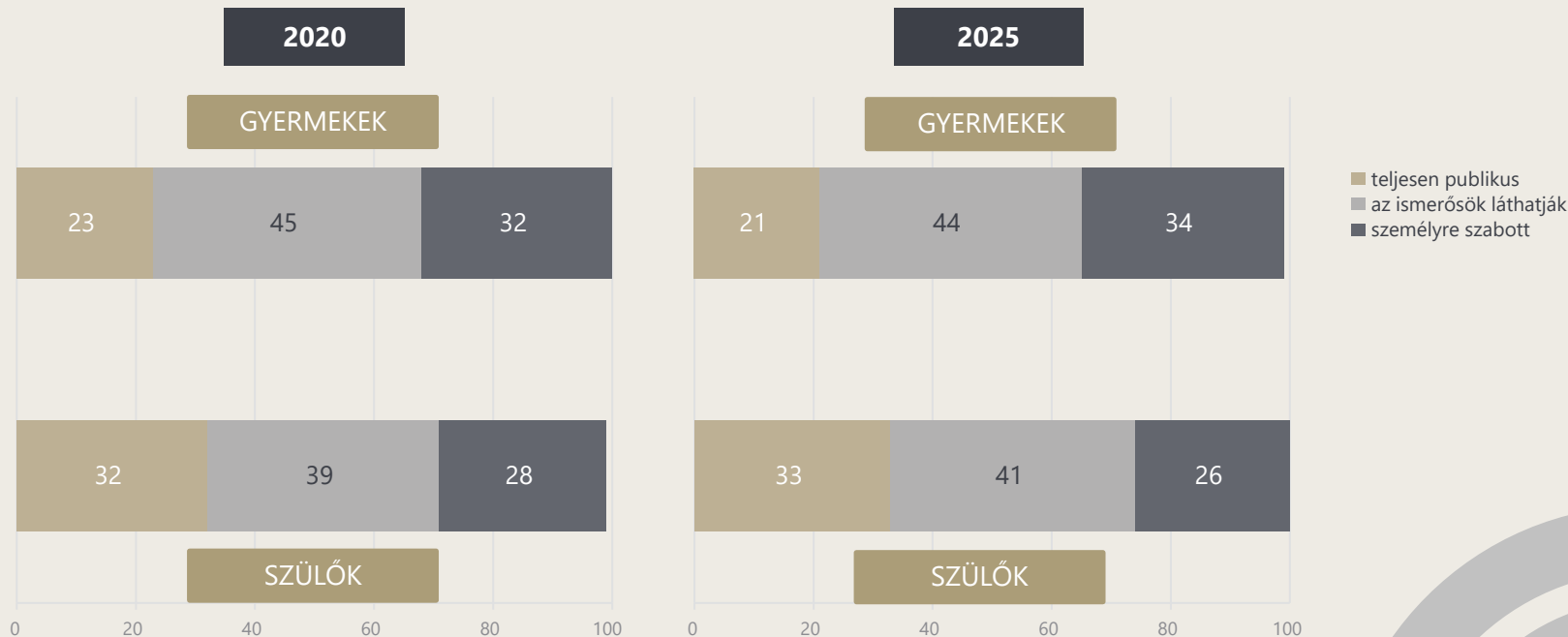
A fő közösségi oldalon milyen ismerősei vannak a gyermeknek (az „igennel” válaszolók %-os aránya)

* Az adatok a kis elemszámok miatt csak tájékoztató jelleggel bírnak, a válasza jogosultak közül nagyon sokan nem adtak a kérdésre érdemi, számszerű választ.

Míg 2020-ban minden 5. gyermek jelezte, hogy van olyan „hétköznapi” (nem celeb, nem influenster) ismerőse, akit személyesen még sohasem látott, addig 2025-ben már minden 3. Ennek az „ismeretlen” körnek a nagyságrendjét nehéz pontosan meghatározni, mert kevesen adtak a kérdésre érdemi, számszerű választ. Ennél sokkal jellemzőbb, hogy a gyermekek influenszereket követnek be, akikkel feltehetően személyesen még ugyancsak nem találkoztak soha (59%). Az életkor emelkedésével párhuzamosan egyre jellemzőbb ez a gyermekekre, és az idősebbek egyre nagyobb számú hírességet mondhatnak „ismerősi” csapatukban. De vannak, akik már MI által generált influenszereket is bekövetnek.

8.5. A közösségi oldal adatlapjának, profiljának beállítása (%-os megoszlások)

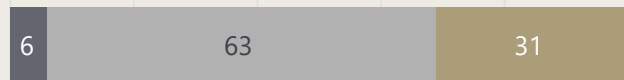

Az adatlapok, profilok beállításával kapcsolatban ugyanaz a helyzet most is, mint korábban. Az esetek valamivel több mint egyötödében a gyermekek adatlapja/oldala teljesen nyilvános, bárki számára elérhető. A szülői jelenlét és elérhetőség még ennél is kevésbé korlátozott, a szülők esetében másfélszer többen vannak azok, akiknek oldalai teljesen publikusak.

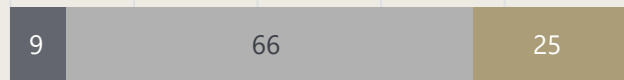
Bázis: Gyermekekérdőív/a gyermek rendelkezik valahol közösségi médiás profillal

A közösségi oldalak gyermek felhasználói mennyire vannak tisztában a szolgáltató által nyújtott segítségadással, bejelentési lehetőségekkel? (%-os megoszlások)

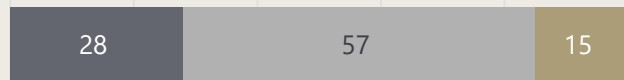
segítség kérése az oldal üzemeltetőitől (ahol kapcsolatba tudsz lépni valakivel, aki segítséget tud adni)

felhasználó jelentése (ha rosszul vagy csúnyán bánnak veled, akkor ennek segítségével jelentheted be)

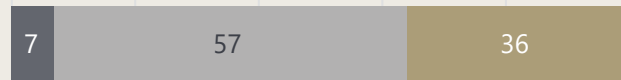

felhasználó tiltása

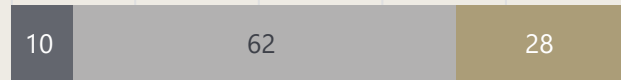

2020

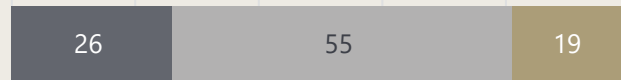
segítség kérése az oldal üzemeltetőitől (ahol kapcsolatba tudsz lépni valakivel, aki segítséget tud adni)

felhasználó jelentése (ha rosszul vagy csúnyán bánnak veled, akkor ennek segítségével jelentheted be)

felhasználó tiltása

2025

- már használta
- még nem használta, de látta, ismeri
- nem ismeri, nem tud róla

A biztonságos internethasználathoz kapcsolódik, hogy esetleges baj, probléma esetén vajon a gyermek tudja-e, kihez fordulhat. Az adatok azt mutatják, hogy a szolgáltatók által nyújtott lehetőségekről (bejelentés, letiltás) általában tudnak a gyermekek, de ebben a vonatkozásban a tájékozottság nem nőtt, hanem inkább csökkent az elmúlt években.

Bázis: Gyermekekérdőív/regisztrációhoz kötött közösségimédia-oldalt használó

9. Közösségi média – Sharenting

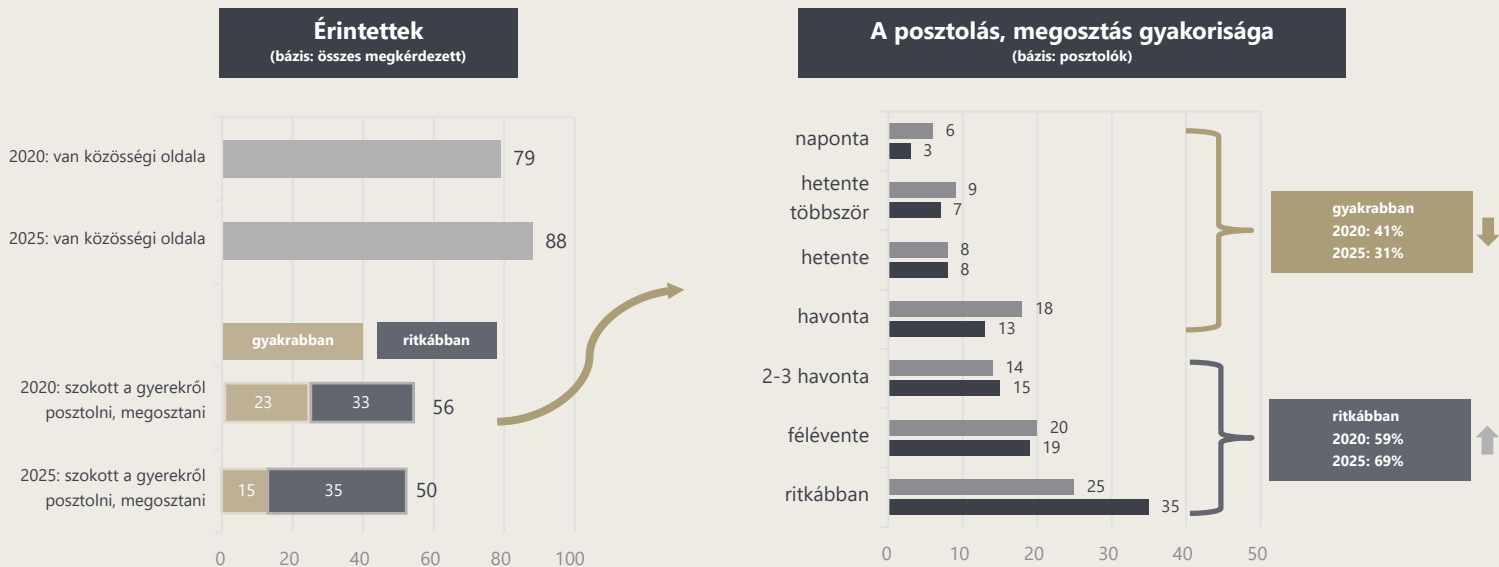
Módszertani megállapítások

- A nemzetközi szakirodalom a „sharenting” jelenség alatt a gyermekekről túlposztoló szülői magatartásra utal („share” = megoszt + „parenting” = szülőség).
- A témakör szervesen kapcsolódik a közösségimédia-használathoz, de az online ártalmak témaköréhez is, hiszen a gyermekekről megosztott képek és személyes adatok a gyermekekre nézve veszélyesek, illetve jogsértők is lehetnek, mert sérthetik az emberi méltósághoz, illetve magánélethez fűződő jogokat, ha a gyermek tudta, beleegyezése nélkül kerülnek fel ezek a netre, és lesznek bárki által elérhetők.

Gyermekről szóló bejegyzések, információk közreadása a szülő közösségi oldalán

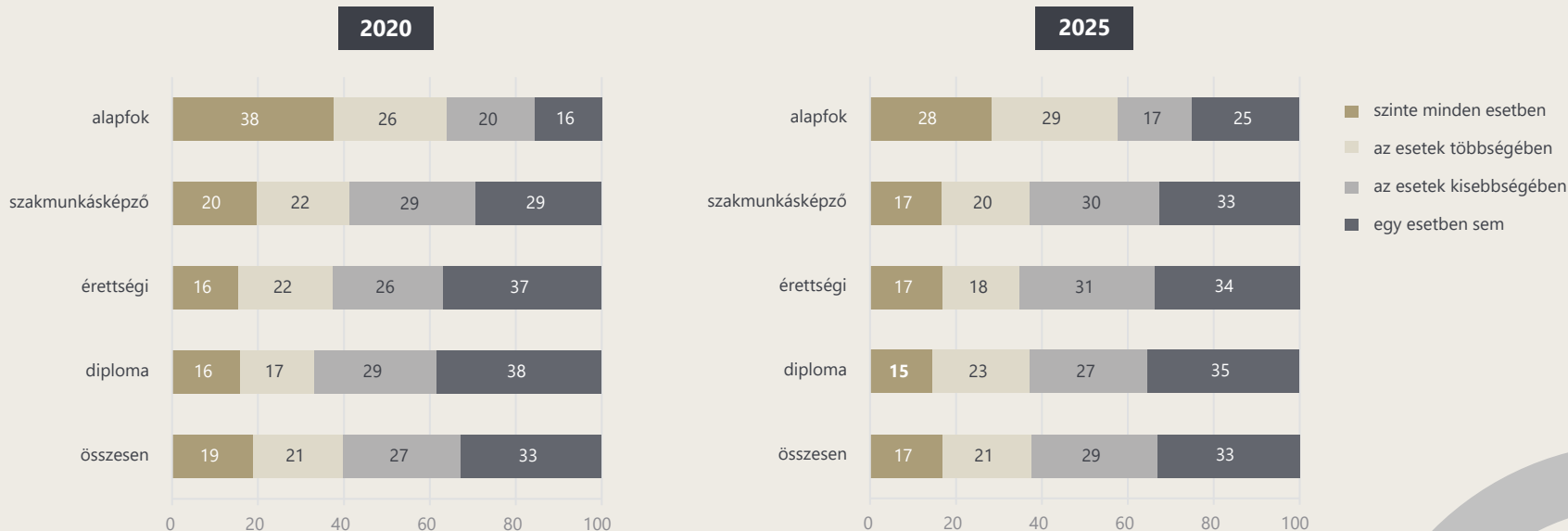
(%-os arányok és megoszlások)

A szülők körében jelentősebben nőtt a közösségi oldalakon fent lévőek száma, de ma már kisebb arányban vannak azok, akik az oldalon a gyermekről valamilyen információt, képet tesznek közzé (2020: 72%, 2025: 56%). Ezek az arányok az összes szülőre vetítve – az eltérő érintettség okán – azonban közel azonos számosságot jelentenek (56, illetve 50%). Örömteli, hogy nemcsak kevesebben élnek ezzel, hanem akik élnek ezzel, azok ritkábban teszik ezt meg, mint korábban. Korábban a megosztók 41%-a tette ezt viszonylag gyakran, most valamivel kevesebben vannak ilyenek (31%).

Bázis: Szülői kérdőív/összes megkérdezett/szokott a gyermekről posztolni, megosztani

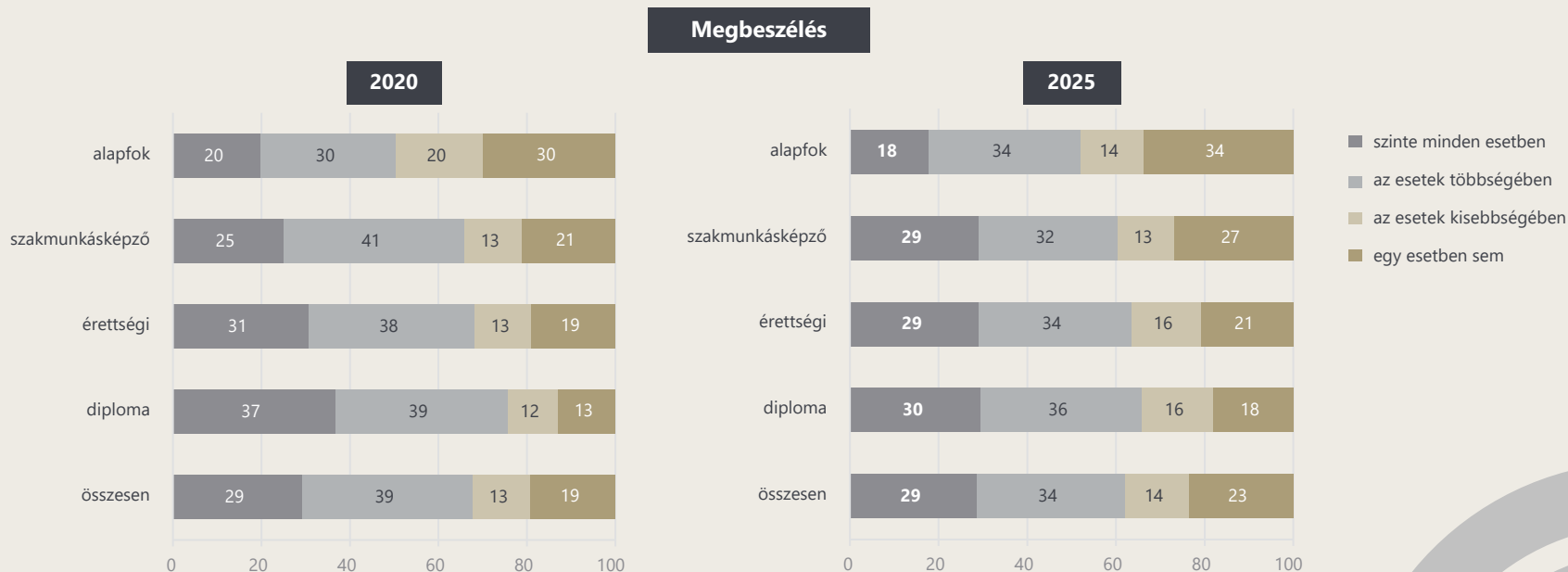
A szülő által a gyermekről közzétett információk, fotók az esetek mekkora hányadában teljesen nyilvánosak, láthatja mindenki? (%-os megoszlások a háztartásfő iskolai végzettsége szerint)

A közzététel elsődleges célja, hogy minél többen láthassák a megosztani kívánt információt. Ebben nem történtek érdemi változások az elmúlt években. Továbbra is az esetek negytedében a szülők általában nem súlyoznak, és az ilyen típusú információk nagy részét mindenki számára elérhetővé teszik. A családok iskolázottsági szintje továbbra is befolyással van a gyakorlatra, a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők inkább differenciálnak, és szűrik meg ezeket az információkat.

A szülő az esetek mekkora hányadában beszéli meg a gyermekkel a közreadást?

(%-os megoszlások a háztartásfő iskolai végzettsége szerint)

A szülők az esetek nagy részében – és ez az arány az elmúlt években valamelyest nőtt is – a közzététel előtt meg szokták beszélni a gyermekkel, hogy mit fognak felrakni, sokszor közösen is csinálják ezt a „munkafolyamatot”. A szülők iskolázottsági szintje továbbra is jelentősen befolyással van arra, hogy ki tartja fontosnak azt, hogy előzetesen megbeszélje ezt a gyermekével, és ki nem.

Bázis: Szülői kérdőív/megoszt a gyermekről információt, képet a közösségi oldalán

A szülők miért nem szokták a közzétételt megbeszélni a gyermekükkel? (%-os arányok)

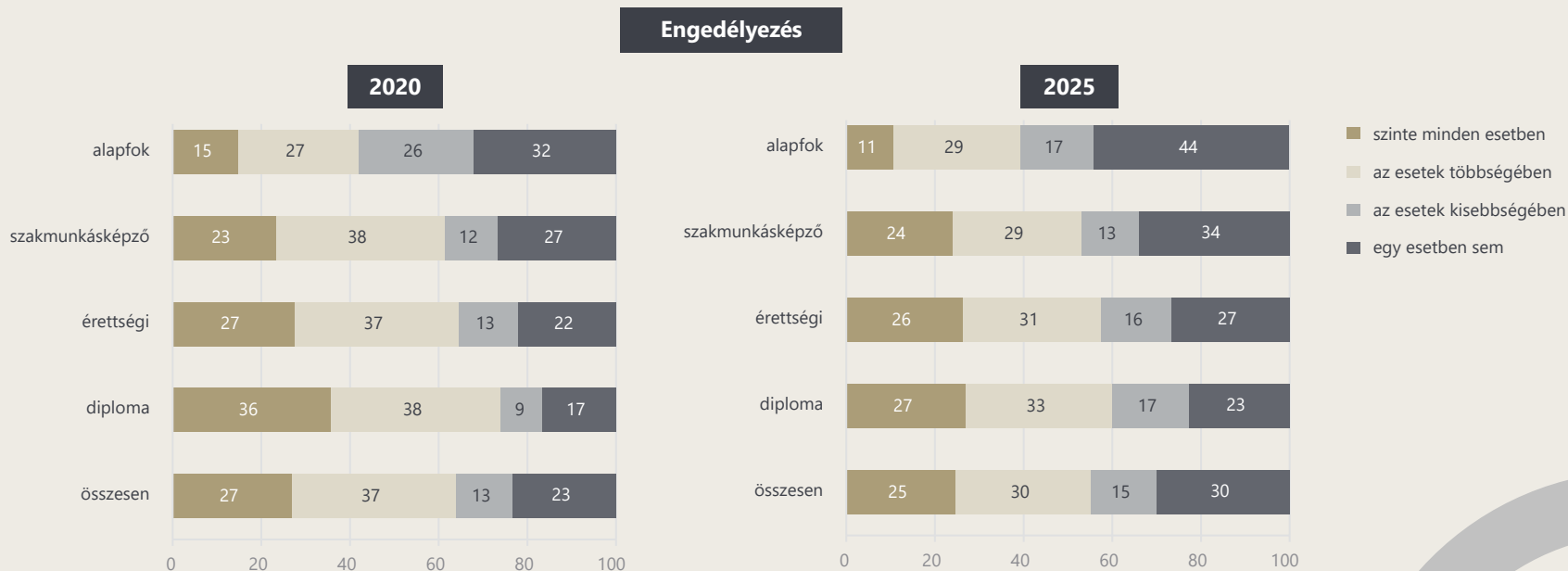

Akik ezt nem szokták megtenni, azok a korábbi évekhez hasonlóan továbbra is nagyrészt a gyermek életkorával indokolják ezt, illetve azzal, hogy ezt a kérdéskört nem tartják annyira fontosnak.

Bázis: Szülői kérdőív/megoszt a gyermekről információt, képet a közösségi oldalán/nem beszél meg vele ezt előzetesen

A szülő az esetek mekkora hányadában kér engedélyt a gyermektől a közreadáshoz?

(%-os megoszlások a háztartásfő iskolai végzettsége szerint)

A megbeszélésen túl a szülők gyakran a gyermekek formális hozzájárulását is ki szokták kérni. Bár a megbeszélések az elmúlt években intenzívebbé váltak, de a szülők azért nem minden esetben várják el a formális beleegyezést a gyermektől. Az elmúlt években ugyanis csökkent azok aránya, akik „jóváhagyó” engedély birtokában posztolnak a gyermekekről. (A szülők viselkedésére iskolázottsági szintjük továbbra is jelentős hatással van.)

Bázis: Szülői kérdőív/megoszt a gyermekről információt, képet a közösségi oldalán

A szülők hogyan vélekednek a szülői megosztások negatív következményeiről?

(%-os megoszlások)

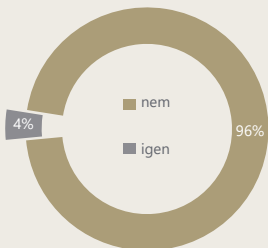
J E L E N

az elmúlt egy évben származott komolyabb probléma a közzétételből (pl. gyermeknek nem tetszett, valaki negatívan reagált rá, valaki visszaélt vele stb.)

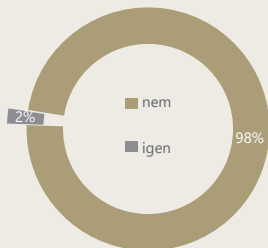
J Ö V Ő

néhány év múlva a gyermeket zavarhatja majd, hogy most milyen képeket, bejegyzéseket tesz fel a szülő róla

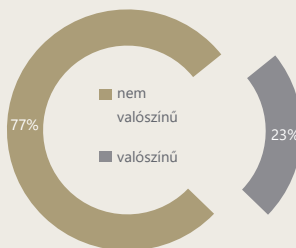
2020

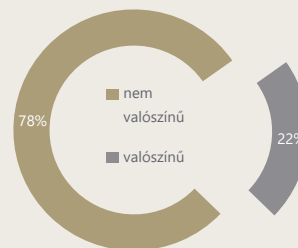
2025

2020

2025

A megosztások viszonylag nagy számát az is generálhatja, hogy a szülők a közzétételnek nem látják semmi hátulütőjét. Az adatok azt mutatják, hogy valóban nem is következnek be negatív események ezzel kapcsolatban. A szülők nagy része azt gondolja, hogy ezekből a bejegyzésekből a jövőben sem lesz majd probléma, amikor az érintett gyermekek már nagyobbak lesznek.

10. A biztonságos internethasználat kommunikációs, edukációs vetületei

A fejezet tartalma

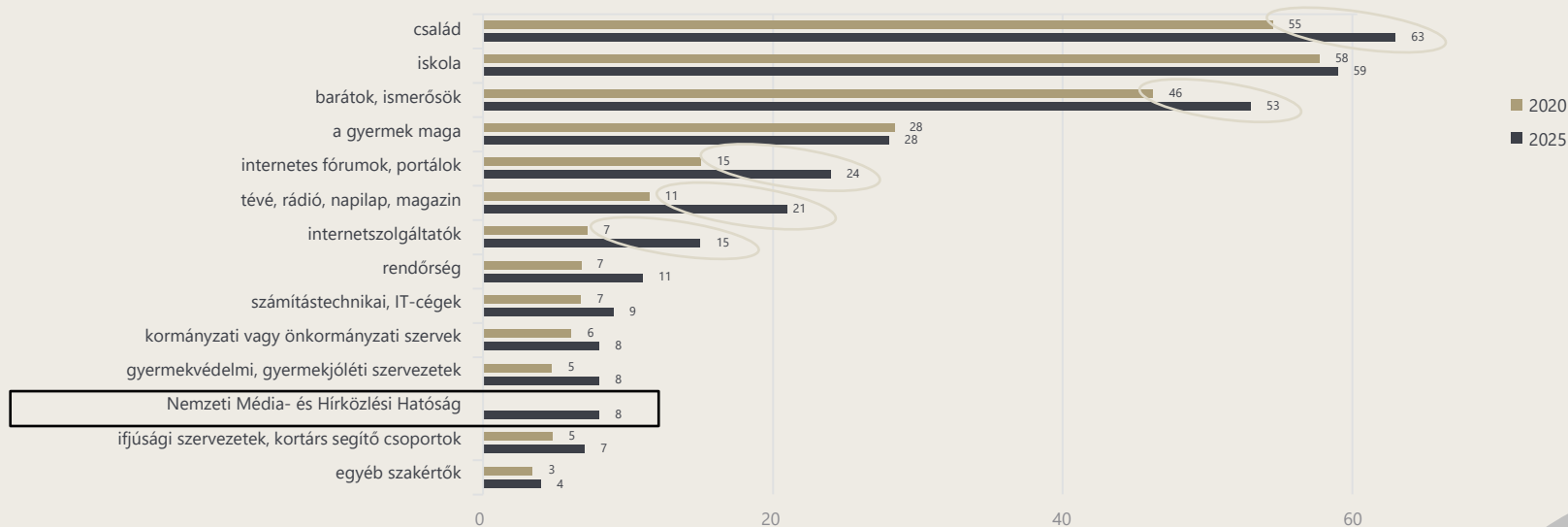
- 10.1. Módszertani megállapítások**
- 10.2. Információs források**
- 10.3. NMHH tematikus honlapjai**
- 10.4. Információs eszközök**
- 10.5. Szülő-gyermek kommunikáció**

10.1. Módszertani bevezető

- A biztonságos internethasználattal kapcsolatban egyrészt a jelenleg működő információs forrásokat térképeztük fel, hogy honnan szoktak tájékozódni a szülők és a gyermekek (a „van” kategóriája). És honnan szeretnének inkább, honnan kellene a jelenleginél jóval több tanácsot, segítséget, információt kapni (a „legyen” kategóriája).
- A forrásoldal mellett az eszközoldalt is vizsgáljuk, hogy milyen eszközökkel lehetne leginkább segíteni a családokat és a gyermekeket abban, hogy minél több információ álljon rendelkezésükre a biztonságos internethasználattal kapcsolatban.
- Ebben a fejezetben ismertetjük az NMHH-nak ebben a témakörben működtetett tematikus honlapjainak az ismertségét is.
- Külön vizsgáltuk azt is, hogy ezek a kérdések milyen gyakran kerülnek szóba a családon belül a gyermekekkel történő kommunikációban (milyen rendszerességgel és mivel kapcsolatban beszélgetnek a digitális/online médiahasználat lehetséges veszélyei kapcsán).

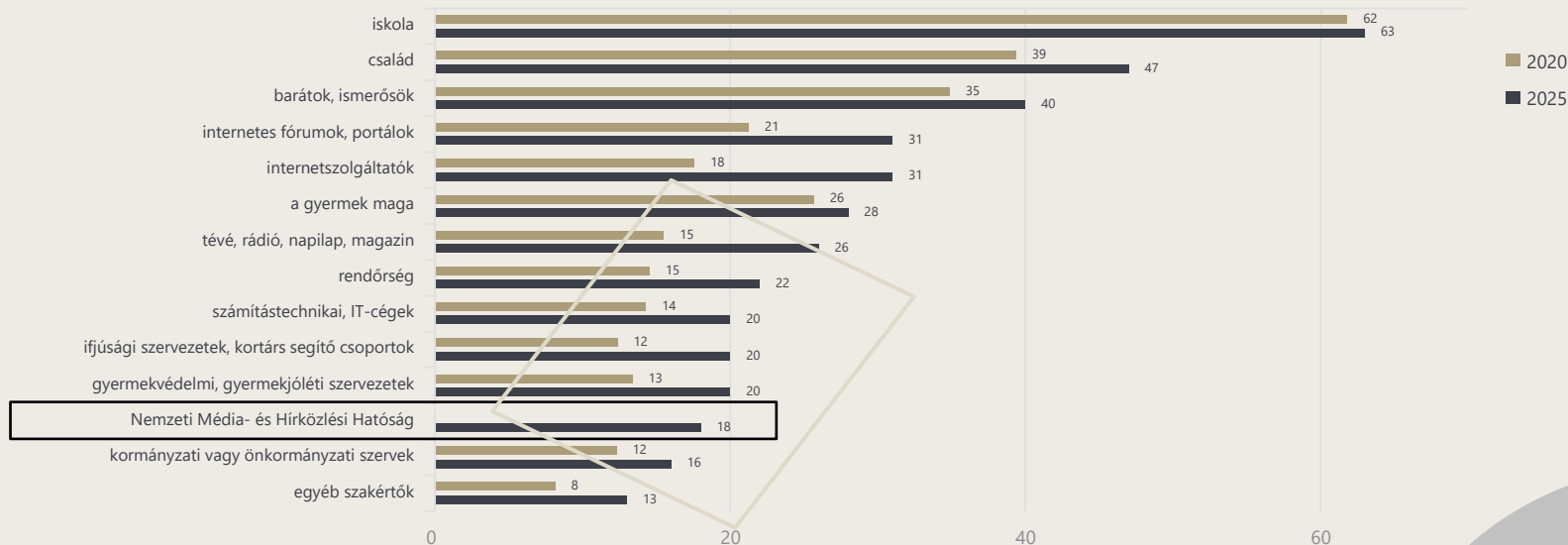
10.2. A szülők jelenleg honnan kapnak információkat a biztonságos internethasználattal kapcsolatban? (%-os arányok)

A szülők alapvetően családi, baráti, ismerősi körben próbálnak tájékozódni a biztonságos internethasználattal kapcsolatban, és ezek a kommunikációs csatornák az elmúlt években még fontosabbá váltak. Sokan az iskola segítségére is számíthatnak, igaz, az iskola információközvetítő erejében – a szülők válaszaiból kiindulva – az elmúlt években nem történt változás. Fontosabbá váltak viszont az internetes fórumok, a média különböző szegmensei és maguk az internetszolgáltatók, amelyek ezen a területen is kifejtetik a tevékenységüket. A listára újonnan felvettük az NMHH-t is, amelyet 8%-nyian említettek meg olyan intézményként, ahonnan a szülő tájékozódni szokott a biztonságos internethasználatról.

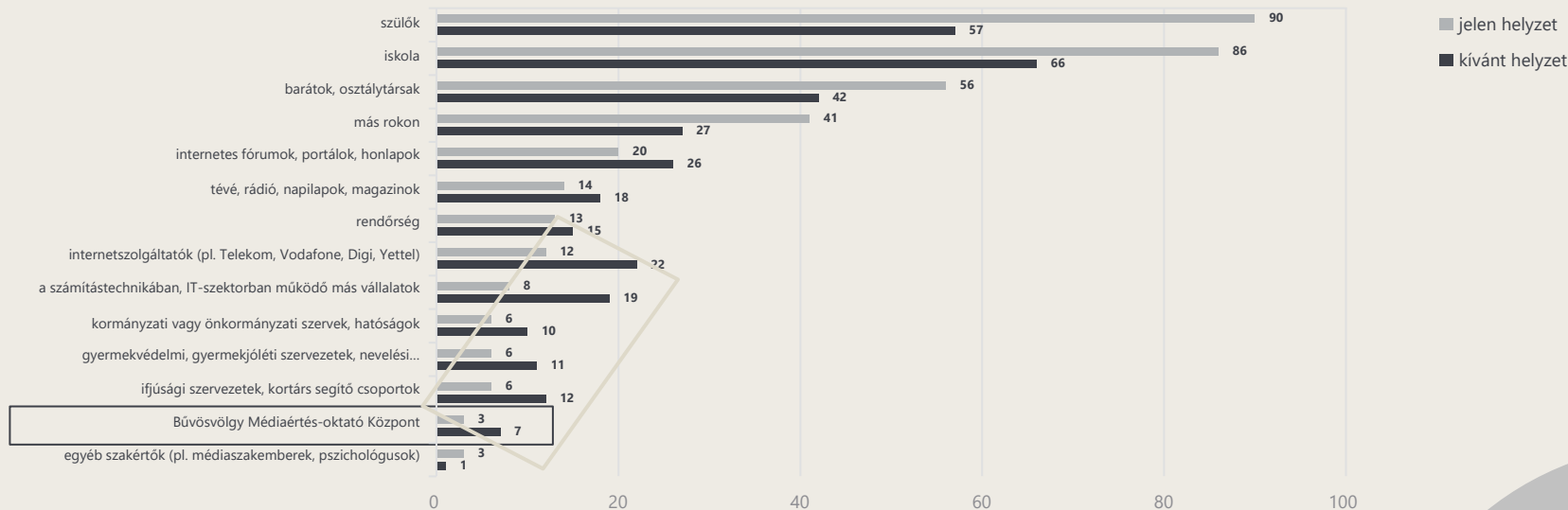
Bázis: Szülői kérdőív/a gyermek használ internetet

A szülők honnan szeretnék információt kapni a biztonságos internethasználattal kapcsolatban? (%-os arányok)

Talán a fokozódó aggodalmak váltják ki azt a hatást a szülőkből, hogy lényegében majdnem mindegyik információs forrást a jelenlegihez képest intenzívebben szeretnék a jövőben használni. Különösen a különböző intézményi szereplők segítségnyújtását várnák el nagyobb számban a szülők a biztonságos internethasználattal kapcsolatban. Az iskolák kivételével minden egyes ilyen szereplővel kapcsolatban erőteljesebb informálódási/információs igények jelentkeznek a szülők részéről.

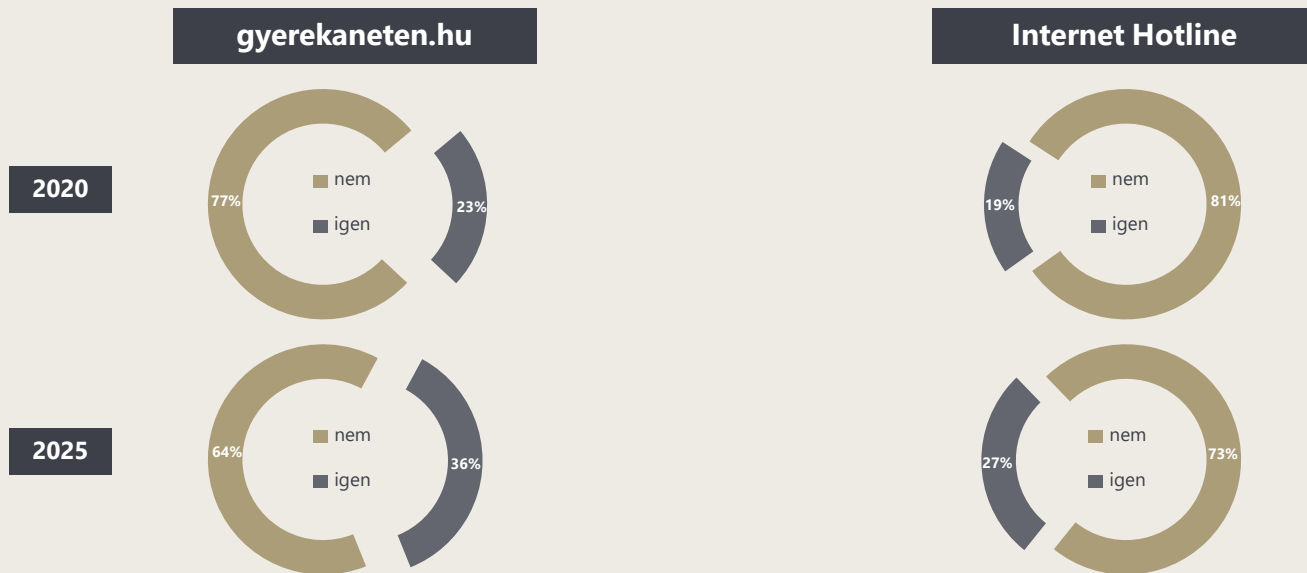
A gyermekek honnan kapnak információkat a biztonságos internethasználattal kapcsolatban, és kitől szeretnék még többet kapni? (%-os arányok)

A gyermekek részéről is információs forrásként a családi, illetve a baráti környezet jelentkezik, illetve iskolásokról lévén szó, alapadottságként maguk az iskolák. A gyermekek is a jövő vonatkozásában elsősorban az intézményi szereplőktől várnának el több segítséget (pl. az internetszolgáltatóktól, IT-cégektől). Először a kutatássorozatban felkerült a listára a Bűvösölgy Médiaértés-oktató Központ neve is, amely a lista végén található csak.

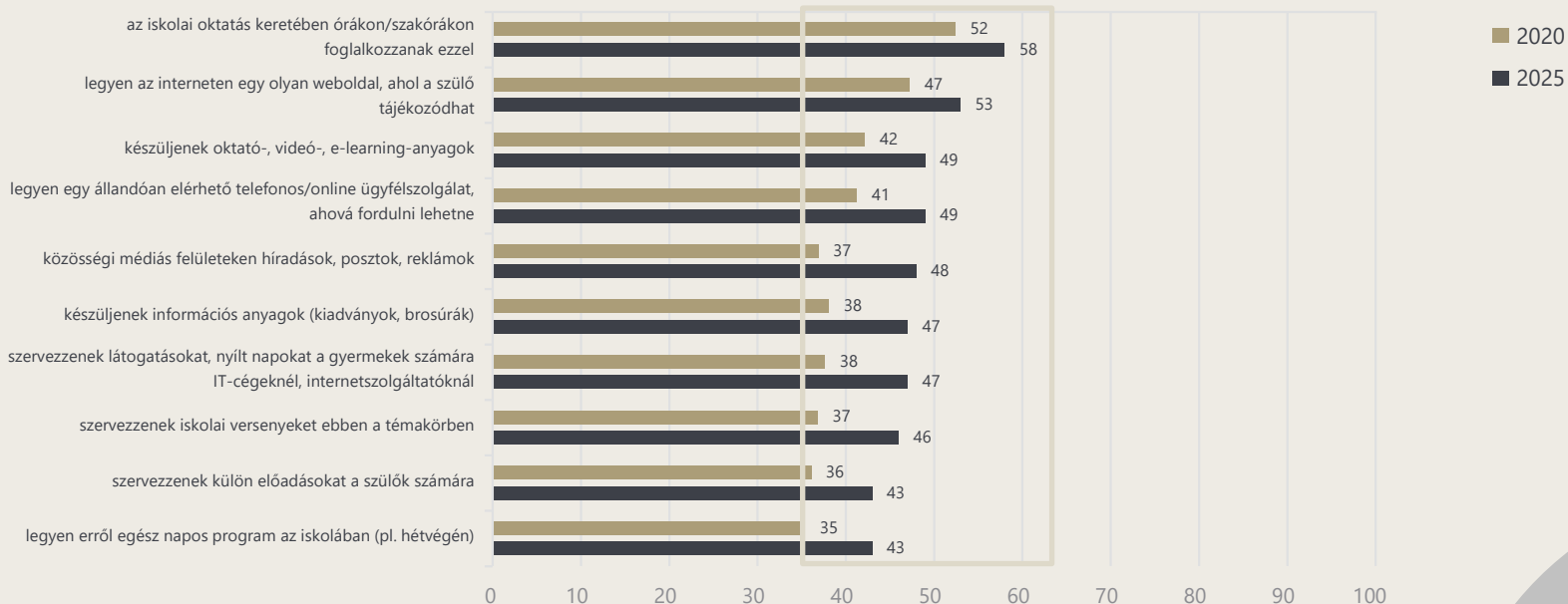
10.3. Az NMHH biztonságos internethasználattal kapcsolatos kezdeményezéseinek/honlapjainak az ismertsége a szülők körében

(%-os megoszlások)

Egyértelműen nőtt az elmúlt években – kb. 10 százalékponttal – az NMHH biztonságos internethasználattal foglalkozó tematikus honlapjainak az ismertsége a szülők körében.

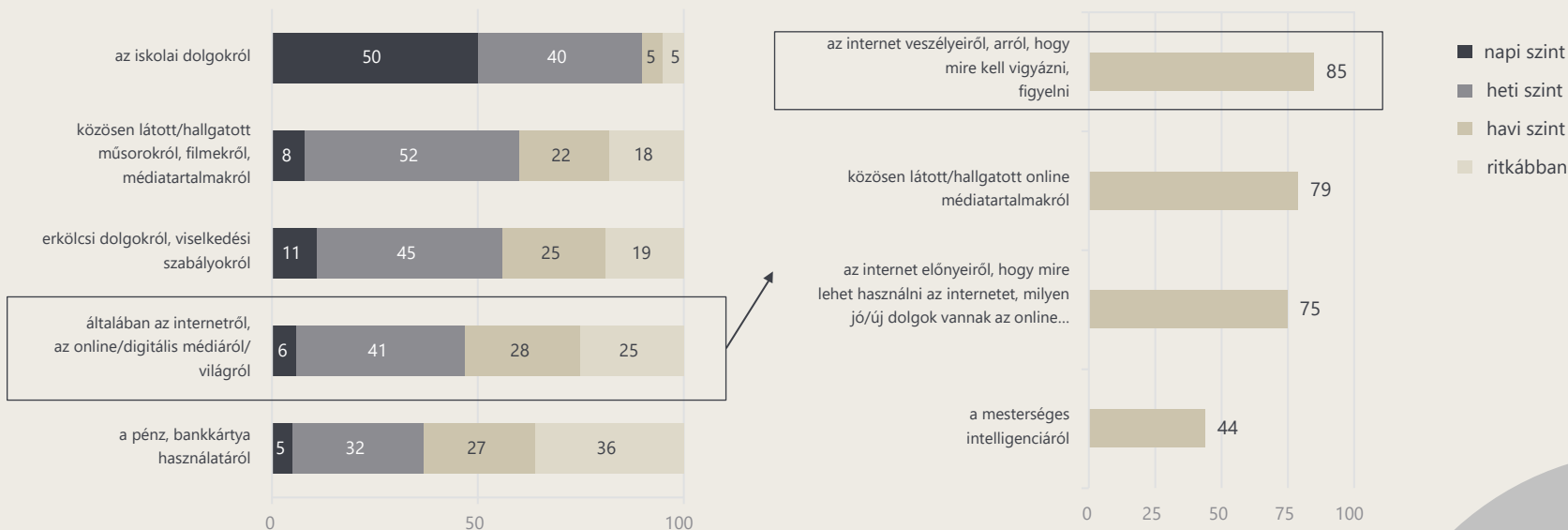
10.4. Milyen eszközökkel lehetne segíteni, hogy még több információ álljon rendelkezésre a biztonságos internethasználattal kapcsolatban? (%-os arányok)

A nagyobb fokú információs igényt mutatja az is, hogy a különböző, vizsgált információátadási formátumokban, lehetőségekben fantáziát látók számaránya is nőtt az elmúlt években. Eszközoldalról közelítve a kérdéshez továbbra is az iskolák felelősségét emelik ki a legtöbben (szakórai foglalkozások, egyéb foglalkozások).

10.5. A szülők milyen gyakran beszélgetnek gyermekükkel a következő dolgokról?

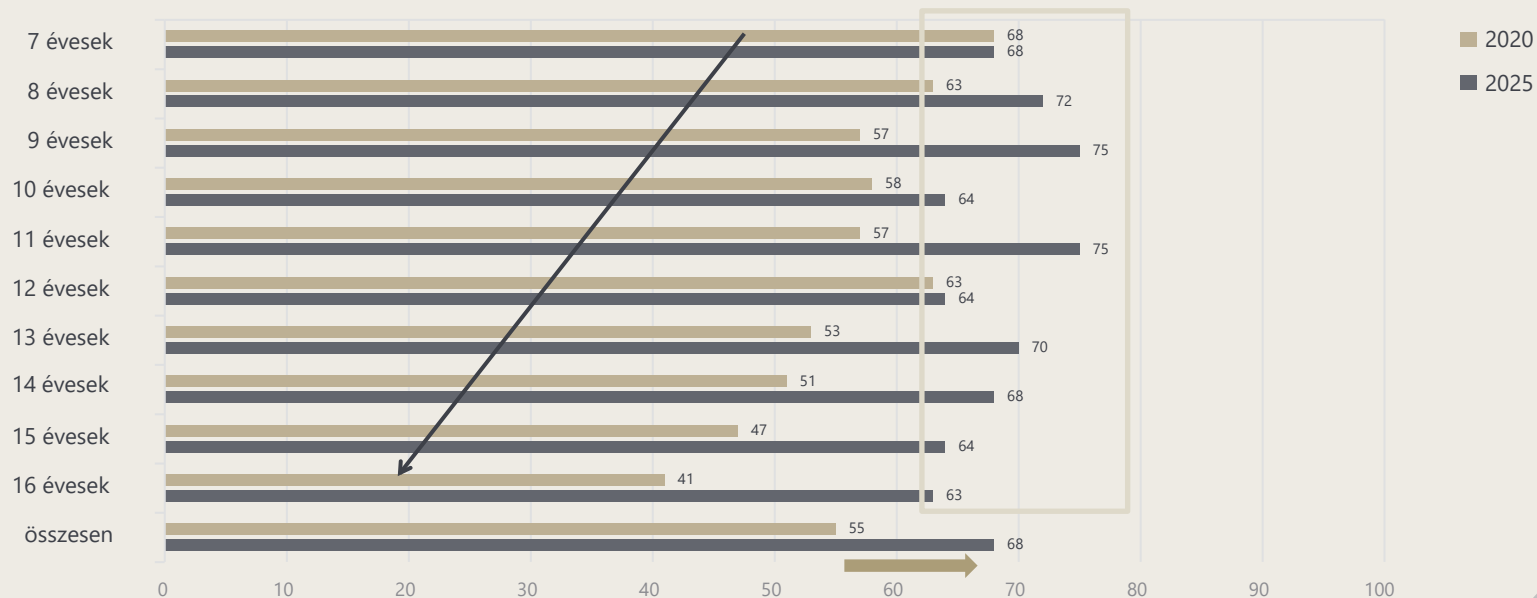
(%-os megoszlások)

A családi beszélgetések során az internet, az online/digitális média világa – más lehetséges témakörökhöz képest – nem szerepel kitüntetett helyen. Az adatok azt mutatják, hogy a szülők a gyermekek még az iskolai dolgokról sem beszélgetnek egymással mindennaposan, így az online/digitális médiával kapcsolatban sem várható ez. A családok kb. felében beszélgetnek erről a témakörrel a szülők és a gyermekek legalább heti gyakorisággal, és kétharmaduk havi gyakorisággal. Ezen belül elsősorban az internet használatának veszélyei kerülnek szóba.

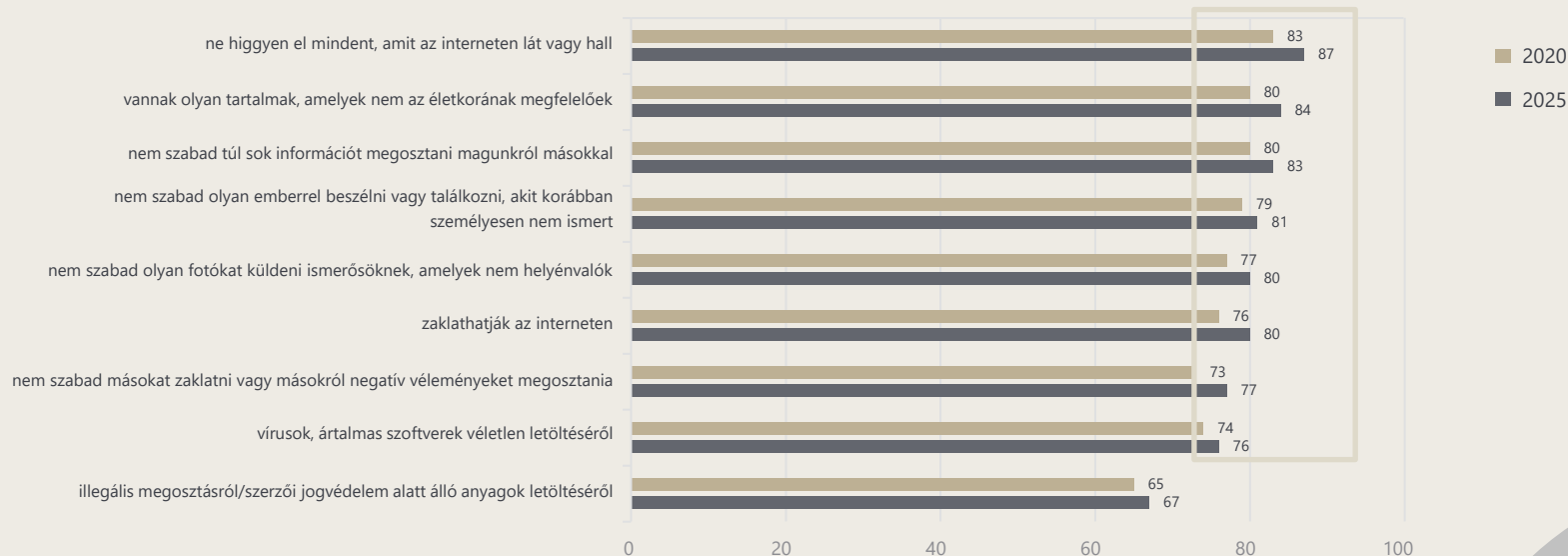
Bázis: Szülői kérdőív/a gyermek valamilyen gyakorisággal használja a digitális/online médiát

A szülők mekkora hányada beszél a gyermekkel legalább havonta arról, hogy mi minden történhet velük a digitális világban? (%-os arányok a gyermek életkora szerint)

Az elmúlt évekhez képest emelkedőben van azok aránya, akik legalább havi szinten beszélgetni szoktak gyermekükkel arról, hogy „mi minden történhet meg velük az online/digitális világban, illetve az interneten”. (Az arány 55%-ról 68%-ra emelkedett.) Míg 2020-ban azt lehetett látni, hogy inkább az alsóbb korosztályok esetében tartották ezt fontosnak a szülők, 2025-ben az adatok a gyermekek életkora alapján kiegyenlítettebb képet mutatnak: most a kisebb és a nagyobb gyermekek esetében is fontosnak tartják ezt a szülők.

A szülők a gyermekükkel miről beszélgettek a digitális világ veszélyei kapcsán? (%-os arányok)

Ha a konkrét témaköröket nézzük, továbbra is azt lehet megfigyelni, hogy lényegében majdnem minden veszélyes témakör szóba kerül a beszélgetések során. Talán azok a veszélyhelyzetek kerülnek kevésbé szóba (pl. szerzői jogvédelem, zaklatás), amelyeknek már direkt jogi következményei lehetnek.

11. Szülői kontroll és mediáció

A fejezet tartalma

11.1. Módszertani megállapítások

11.2. Szabályozás/tiltás

11.3. Ellenőrzés

11.4. Technikai korlátozás

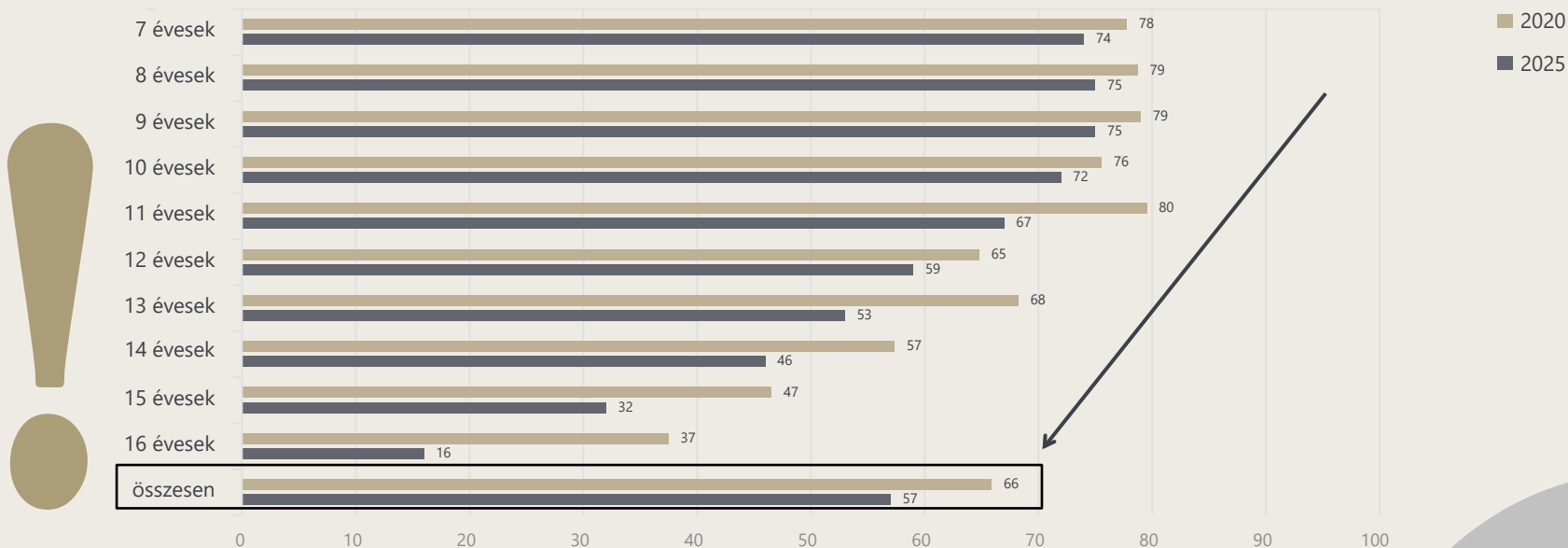

11.1. Módszertani megállapítások

- A szülők preventív jellegű magatartását a gyermekek digitális/online médiafogyasztása kapcsán négyféle metszetben, négyféle szerepkör definiálásával vizsgáljuk:
 - (1) korlátozás/tiltás – amikor a szülő „szabályozóként” jelentkezik, amikor valamilyen médiahasználati szabályt, korlátozást léptet életbe odahaza formálisan vagy informálisan.
 - (2) ellenőrzés/tényleges kontroll – amikor a szülő „ellenőriz”, és valamilyen módon megpróbálja közvetve vagy közvetlenül kontrollálni a gyermek internetes/online tevékenységét.
 - (3) aktív mediálás – amikor az ellenőrzés kapcsán nem tényleges kontroll történik, hanem a dolgok megbeszélése, „kibeszélése”, együttes médiafogyasztás.
 - (4) technikai korlátozás – amikor a szülő valamilyen konkrét technikai eszközt, eljárást (is) alkalmaz a gyermek online médiafogyasztásának szabályozása, ellenőrzése során.

11.2. Szabályozás a szülők részéről a gyermekek digitális médiahasználatánál

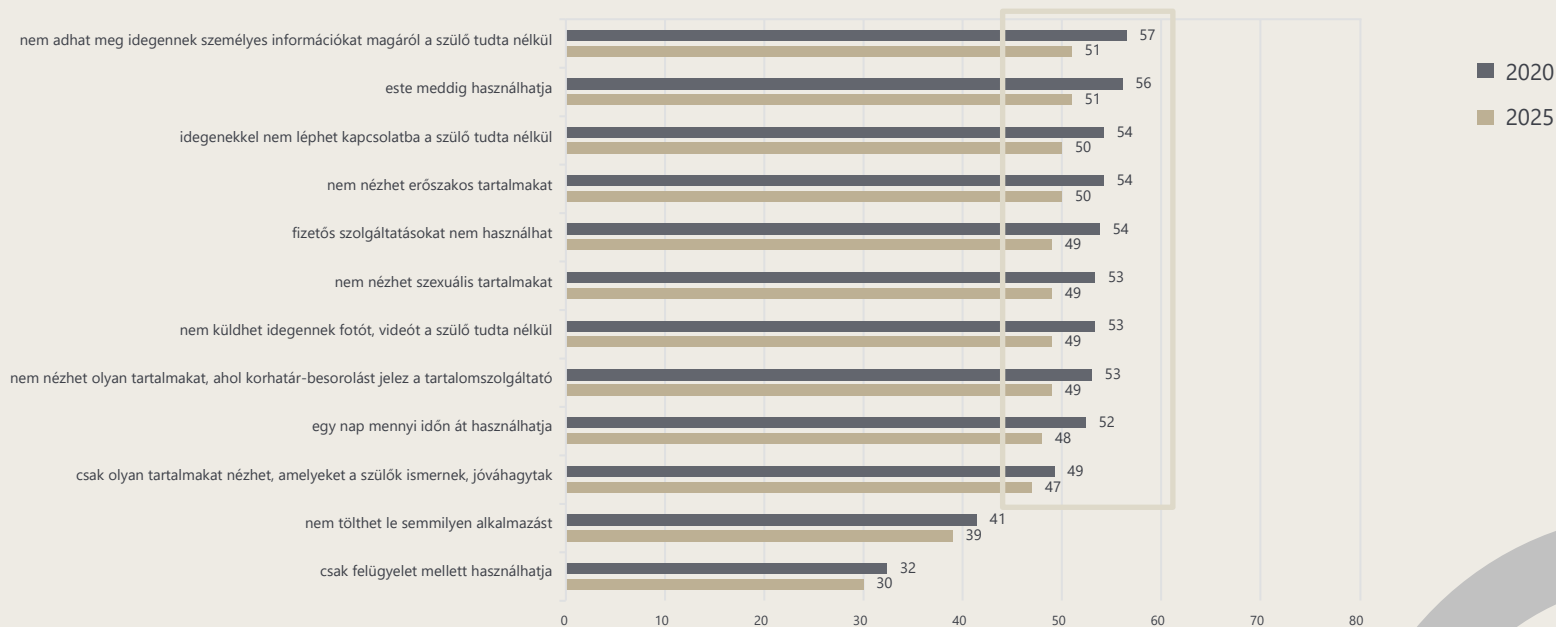
(a „szabályozók” %-os aránya a gyermek életkora szerint)

Az elmúlt évekhez képest csökkent azon családok aránya, ahol előzetesen lefektetett szabályokat fogalmaznak meg a gyermekek irányában a digitális médiahasználattal kapcsolatban. A gyermek 11 éves koráig a szülő szabályozó szerepe még dominánsnak mondható, de ezt követően meredeken csökken a szabályokat alkalmazó családok aránya. Az elmúlt évekhez képest a 15–16 évesek körében például kifejezetten látványosan csökkent a „szabályozó” szülők aránya. Úgy tűnik, hogy a felső tagozatosok, illetve a középiskolás korosztály esetében a szülők az ilyen típusú direkt szabályozásnak már kevésbé látják az értelmét.

Bázis: Szülői kérdőív/a gyermek valamilyen gyakorisággal használja a digitális/online médiát

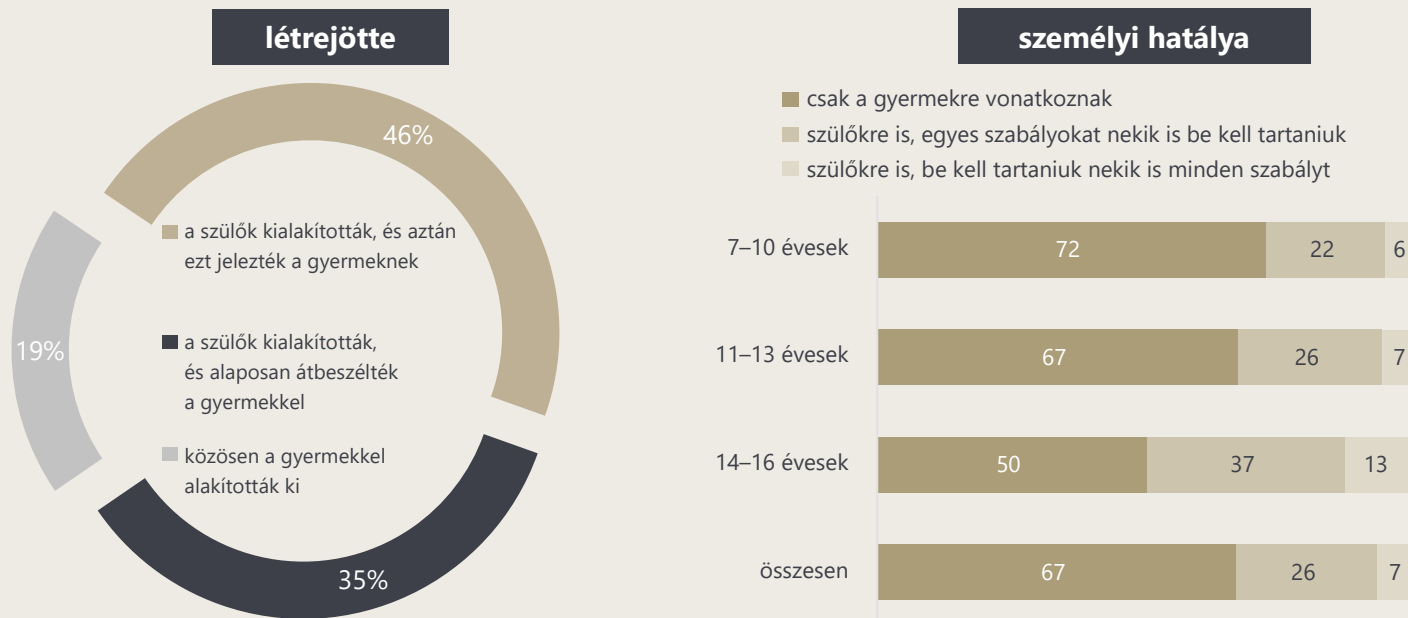
Milyen szülői szabályozások vannak a gyermekek digitális médiahasználatánál? (%-os arányok)

Ezzel párhuzamosan csökkent a szabályozó rendszerek részét képező egyes szabályozó elvek használata is. A csökkenés ellenére most is azt lehet megfigyelni, hogy ha valahol szabályoznak, akkor az egyes szabályok alkalmazását szinte minden „szabályozó” szülő a magáénak vallja. Amire továbbra sem vonatkozik annyira az általános tiltás, az az applikációk letöltése, illetve a szülői felügyelet melletti használat.

Bázis: Szülői kérdőív/a gyermek valamilyen gyakorisággal használja a digitális/online médiát

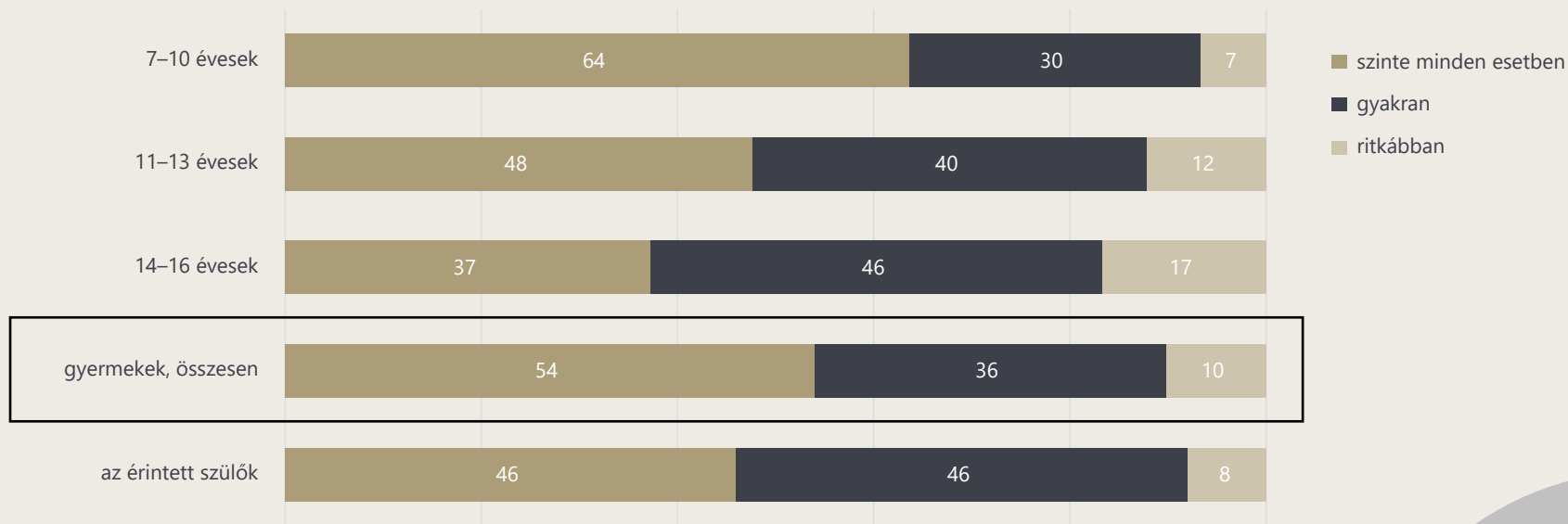
A szabályozás/szabályrendszer létrejöttének és működésének a körülményei (%-os megoszlások)

A szabályrendszerek kialakításába a szülők a gyermekeket általában nem szokták közvetlenül bevonni. Csak az esetek egyötödében szoktak erről közösen a családban dönteni. A szabályok első számú célközönségét a gyermekek jelentik. Összességében ritka, hogy a szabályokat a szülőkre is kiterjesztenék a családok. (Ez csak a gyermekes családok egyharmadában működik így.) A gyakorlatot alapvetően meghatározza a gyermekek életkora. Ahol a gyermek már idősebb, ott már inkább beszélhetünk arról, hogy a szabályok mindenkire vonatkoznak, nemcsak a gyermekekre, hanem mellettük a szülőkre is.

Bázis: Szülői kérdőív/a gyermek valamilyen gyakorisággal használja a digitális/online médiát/vannak szabályok/a kérdésre érdeemben válaszolnak

A szabályok betartása: ki mennyiben tartja be? (%-os megoszlások)

Egy szabályzórendszer működésének hatékonyságát az mutatja meg leginkább, hogy az abban foglaltakat mennyiben tartják be az érintettek. A szülők úgy látják, hogy a gyermekek nagy része betartja ezeket a szabályokat, de lehet, hogy csak a túlzott optimizmus beszél belőlük. Ami biztos, hogy a nagyobb gyerekek esetében azért inkább feltételezik azt, hogy nem mindig van fogamatja annak, amit kérnek. Igaz, önkritikusan nyilatkoznak a felmérés során, hiszen ahol a szabályok rájuk is vonatkoznak, nem teljesítenek jobban, mint a gyermekeik.

Bázis: Szülői kérdőív/a gyermek valamilyen gyakorisággal használja a digitális/online médiát/vannak szabályok/a kérdésre érdemben válaszolnak

11.3. Ellenőrzés: szülői kontroll a gyermekek digitális médiahasználatánál

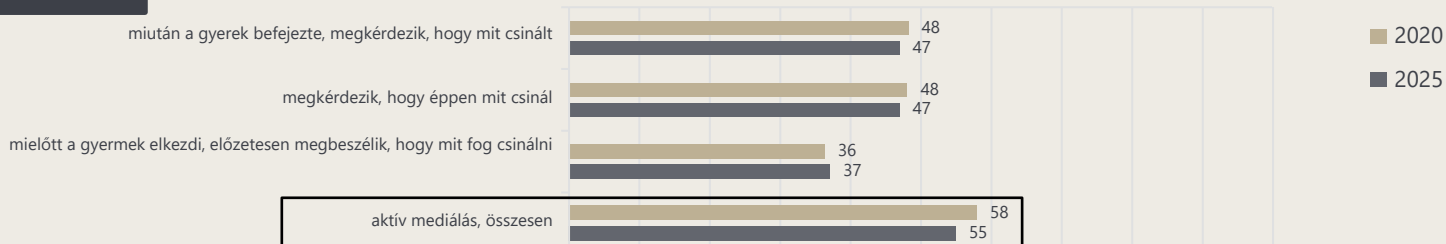
(az „ellenőrzők” %-os aránya a gyermek életkora szerint)

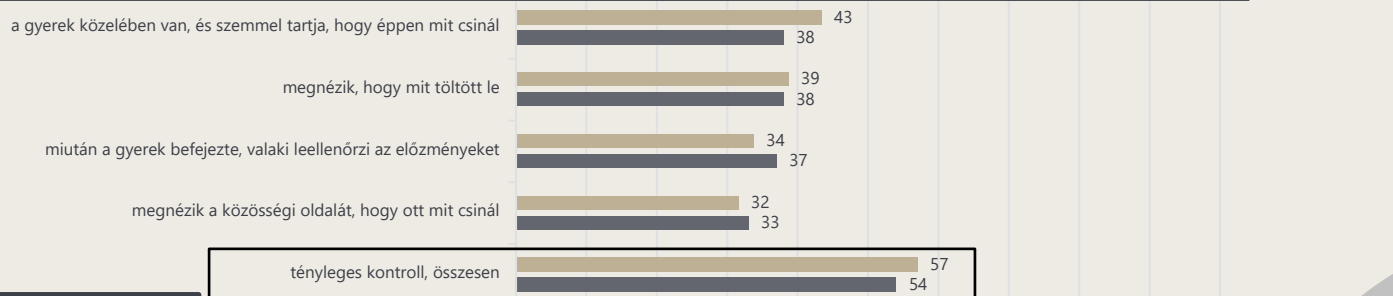
Szabályok hiányában ellenőrzésekre sincs annyira szükség. Ahogy visszaesőben a szabályokat alkotó családok számaránya, ugyanúgy csökkent az érdemi ellenőrzéseket alkalmazó családok aránya is. A visszaesés elsősorban a 10–11 éves korosztálytól felfele figyelhető meg.

Milyen szülői ellenőrzések vannak a gyermekek digitális médiahasználatánál? (%-os arányok)

AKTÍV MEDIÁLÁS

TÉNYLEGES KONTROLL

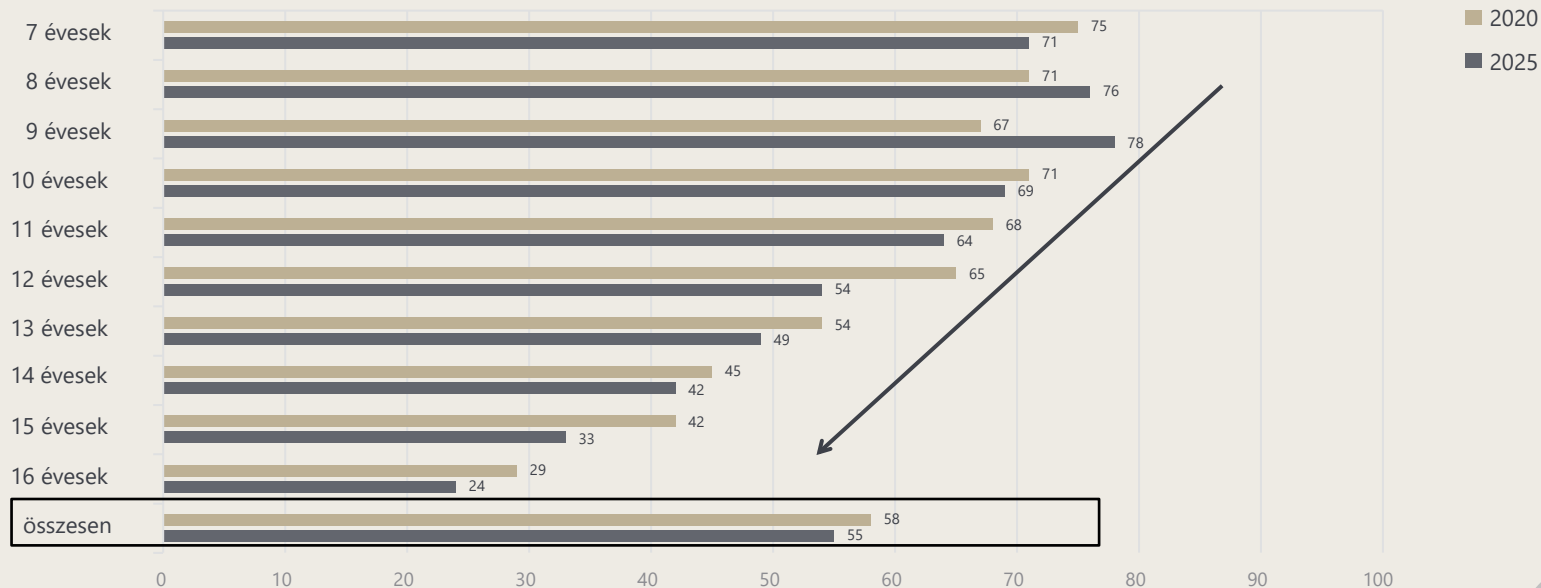

Az egyes ellenőrzési cselekmények alkalmazásában jelentős különbségeket nem mutatnak a 2020-as és 2025-ös felmérés adatai: az aktív mediáláshoz kapcsolódó eszközök alkalmazásának nagyságrendje szinte teljesen egybeesik a két kutatási hullámban. A kontrolleszközök alkalmazásánál vannak kisebb elmozdulások: valamelyest csökkent a közvetlen fizikai jelenlét súlya, és nőtt az utólagos ellenőrzések szerepe.

Bázis: Szülői kérdőív/a gyermek valamilyen gyakorisággal használja a digitális/online médiát

Aktív mediálás a szülők részéről a gyermekek digitális médiahasználatánál

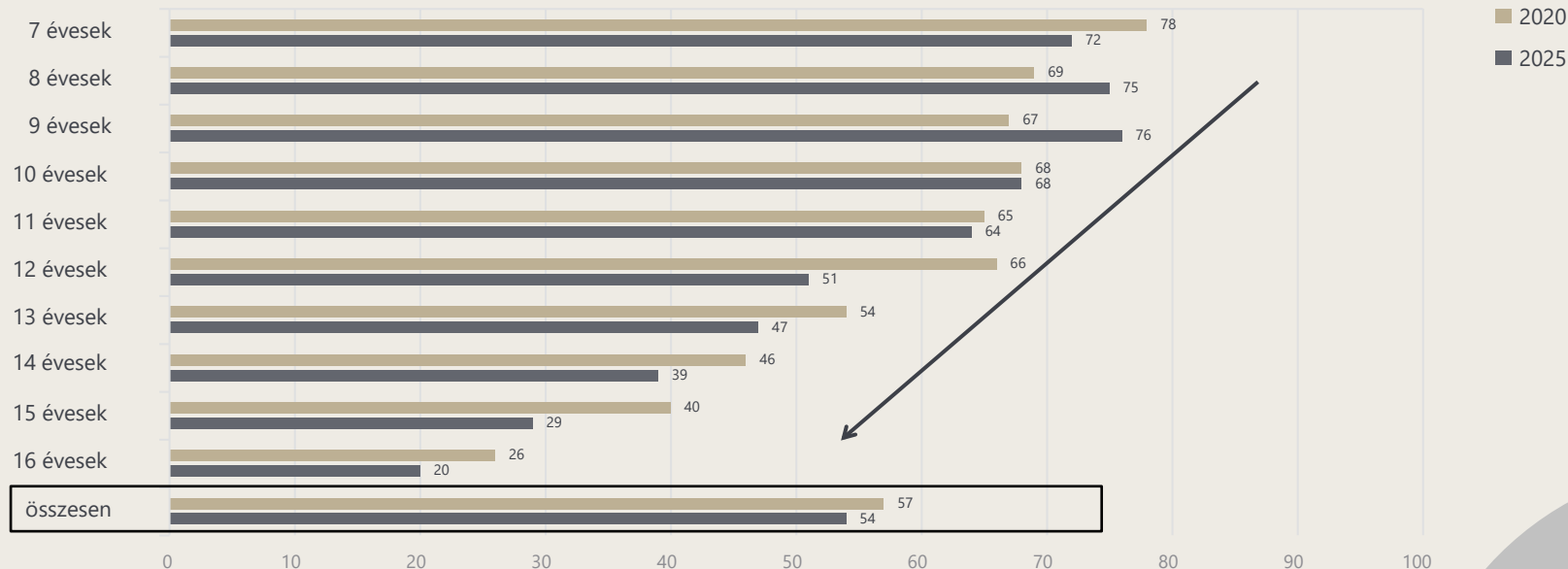
(a „mediálók” %-os aránya a gyermek életkora szerint)

Az elmúlt évekhez képest érdemi változás az aktív mediálás kapcsán nem figyelhető meg: nem nőtt, de nem is csökkent azok aránya, akik ezen a módon próbálnak meg gyermekeikre hatni. Az életkor emelkedésével párhuzamosan egyre kevésbé tartják fontosnak a szülők az aktív mediálást, és egyre kevésbé élnek is ezzel a módszerrel.

Kontroll a szülők részéről a gyermekek digitálismédia-használatánál

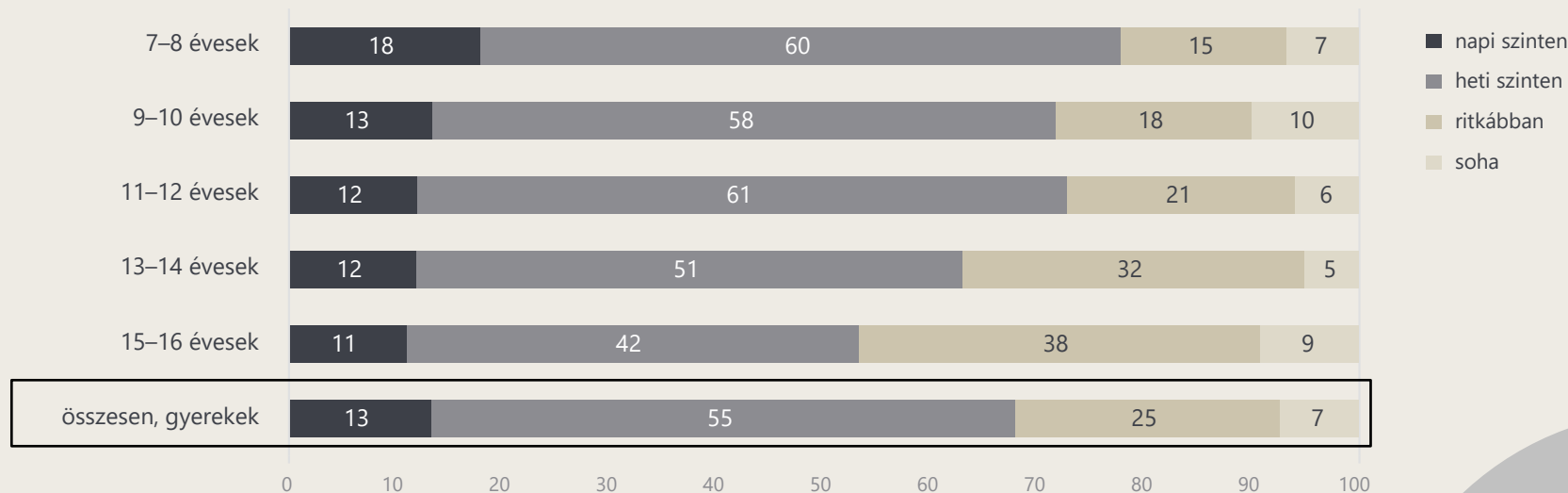
(a tényleges „kontrollt” gyakorlók %-os aránya a gyermek életkora szerint)

Az elmúlt évekhez képest jelentős elmozdulás a tényleges kontroll kapcsán sem jelentkezik, de megfigyelhető, hogy a nagyobb gyerekek esetében csökken ennek a magatartásformának a megjelenése. Így még plasztikusabban látható, hogy az életkor emelkedésével párhuzamosan radikálisan zuhan a kontrollt alkalmazó szülők aránya.

Bázis: Szülői kérdőív/a gyermek valamilyen gyakorisággal használja a digitális/online médiát

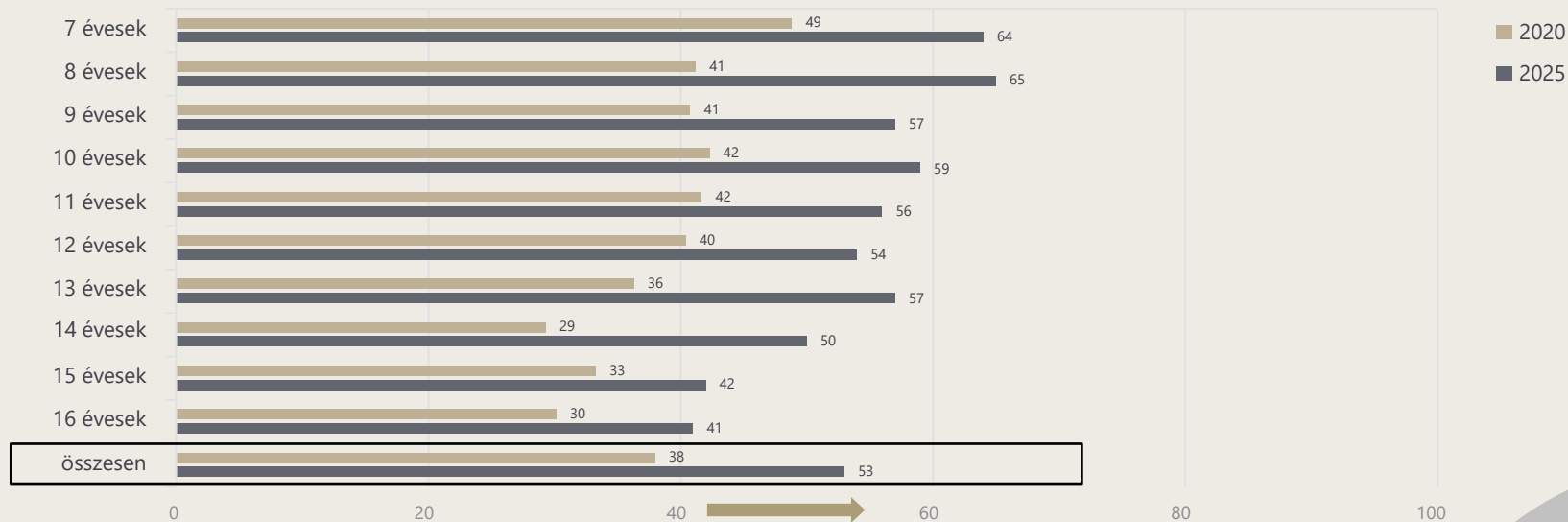
Szülő-gyermek közös médiafogyasztásának a gyakorisága: mennyire jellemző, hogy együtt néznek egy filmet, egy tévéműsort, vagy hallgatnak meg közösen valamit a rádióban, játszanak együtt videójátékot stb.? (%-os megoszlások a gyermek életkora szerint)

Az aktív mediálás témaköréhez kapcsolódik, vajon mennyire jellemző a szülők és a gyermekek együttes, közös médiafogyasztása. Az adatok kissé sokkolóak, mert napi szinten alig-alig vannak ilyen közösen megélt pillanatok. És ez a jelenség nemcsak az idősebb gyermekek körében figyelhető meg, ahol inkább várható a leválás és az eltérő érdeklődésből fakadó nézői szerepkörök kialakulása, a médiafogyasztás differenciálódása, hanem a 7–8 évesek körében is.

11.4. Technikai korlátozások a gyermekek digitális médiahasználatánál

(a valamilyen műszaki megoldást alkalmazók %-os aránya a gyermek életkora szerint)

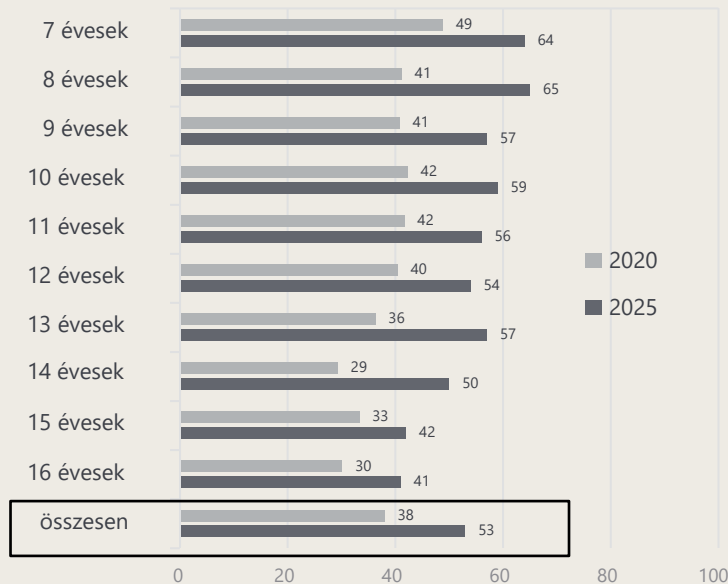
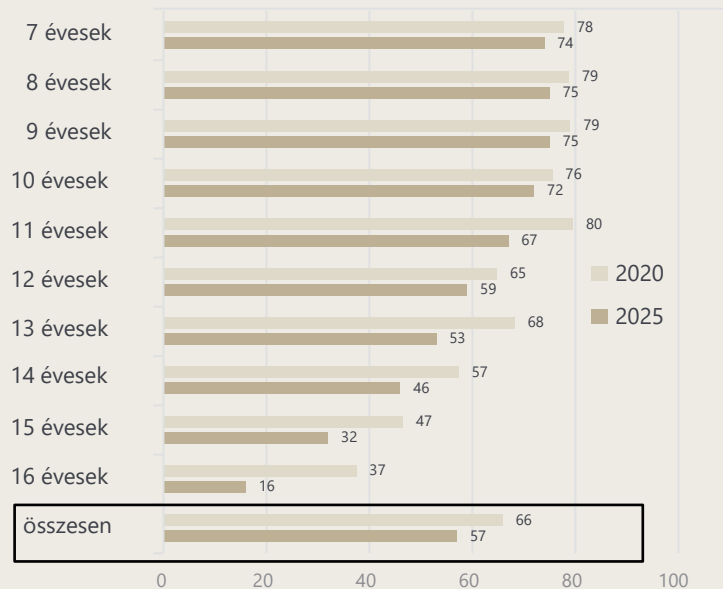

A lehetséges technikai korlátozások területén nagyon dinamikus változások figyelhetők meg. Egyre több szülő rendelkezik információkkal a technikai korlátozásokkal kapcsolatban, és ennek következtében egyre több szülő lát fantáziát különböző műszaki megoldások alkalmazásában.

Bázis: Szülői kérdőív/a gyermek valamilyen gyakorisággal használja a digitális/online médiát

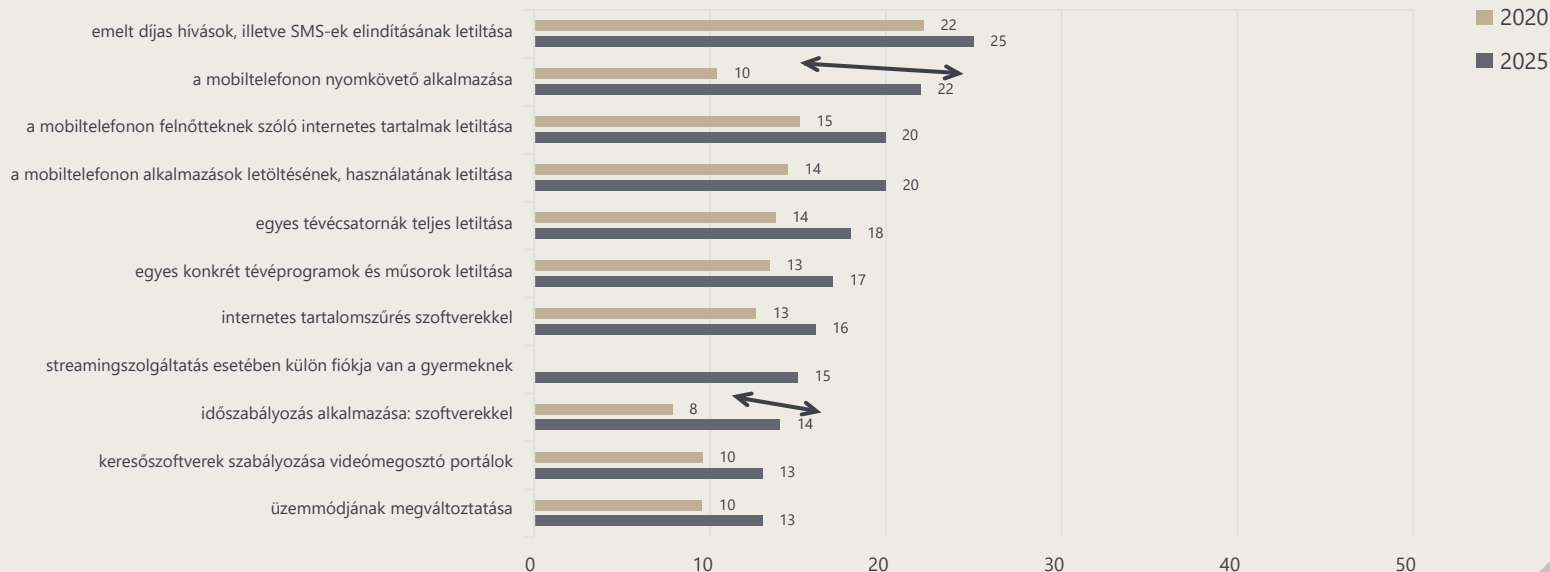
A szabályozó és a technikai korlátozó szülői magatartásforma elterjedtsége

(a %-os arányok a gyermek életkora szerint)

Ugyan egyik oldalról azt lehet megfigyelni, hogy csökken azon családok aránya, ahol a szülők tényleges, „nyilvánosan” megfogalmazott szabályokkal „dolgoznak”. Másik oldalról viszont jelentősen nő azon családok aránya, amelyek gépi eszközökkel, technikai korlátozásokkal kezdenek el foglalkozni. A szabályozások és ellenőrzések egy része mintha a személyközi kommunikációs közegből áttevődne a műszaki megoldások világába.

A szülők a technikai korlátozások kapcsán milyen eszközöket használnak? (%-os arányok)

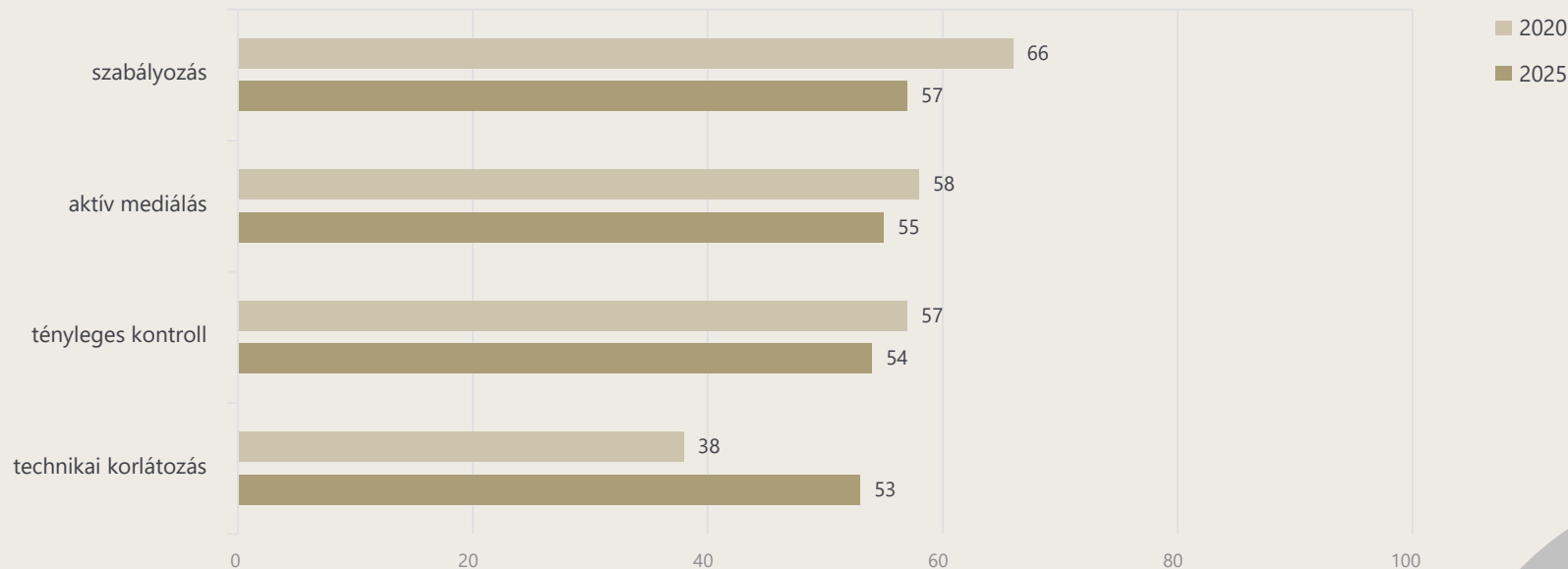

Minden vizsgált technikai korlátozással kapcsolatos eszközt ma többen használnak, mint korábban. Különösen látványosan nőtt azok aránya, akik a mobiltelefonokra nyomkövetőt tesznek fel, illetve akik valamilyen időszabályozásra alkalmas szoftvert telepítenek a gyermekek által használt digitális eszközökre.

Bázis: Szülői kérdőív/a gyermek valamilyen gyakorisággal használja a digitális/online médiát

Az egyes szülői magatartásformák elterjedtsége

(%-os arányok – akik legalább egy elemet alkalmaznak az adott terület „eszköztárából”)

Az adatok azt mutatják, hogy az egyes szülői magatartásformák rangsora/elterjedtsége mindkét vizsgálati időpontban hasonló. De az elmúlt években egyértelmű eltolódás figyelhető meg: csökkenőben a direkt szabályozó stratégia, és növekvőben a technikai korlátozások preferálása.

Bázis: Szülői kérdőív/a gyermek valamilyen gyakorisággal használja a digitális/online médiát

12. Szülői stratégiák

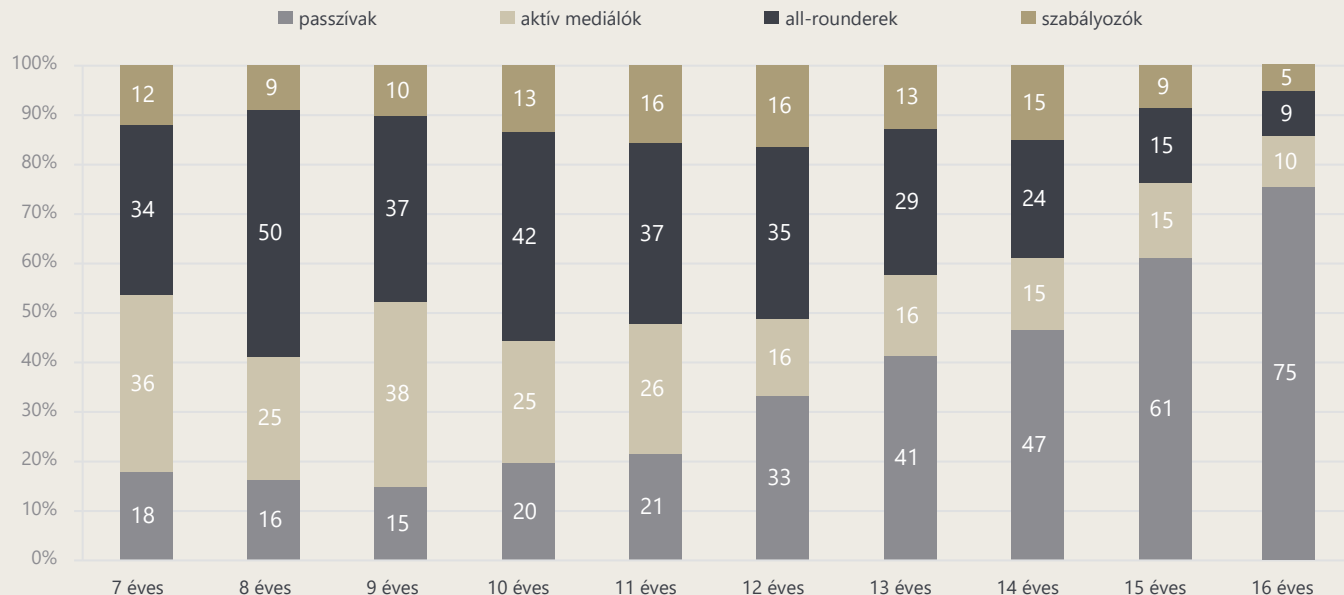

Módszertani megállapítások

- A szülői szerepek (korlátozás, ellenőrzés, mediálás, technikai korlátozás) többváltozós elemzése, a 2017-es és 2020-as kutatás során öt jellegzetes szülői stratégiát/szegmenst jelenített meg*:
 - Passzívak: e csoport jellemzője, hogy nem, vagy a többi szülőhöz képest jóval kevésbé foglalkoznak aktívan a gyermek digitális médiahasználatával. Azaz sem a szabályozás és tiltás, sem az ellenőrzés, sem a technikai korlátozás, illetve aktív mediáció nem igazán jellemző rájuk.
 - Aktív mediálók: a technikai korlátozáson kívül mindhárom másik szerepet alkalmazzák, azaz aktívan beszélgetnek a gyermekkel, szabályoznak és tiltanak, illetve ellenőrzik is a gyermek digitális médiahasználatát.
 - „All-rounderek”: e csoport közös jellemzője, hogy a szülők itt minden vizsgált szülői stratégiát alkalmaznak.
 - Szabályozók: közös jellemzőjük, hogy szerepfelfogásuk középpontjában kizárólag a szabályozás és tiltás van. Elsősorban tehát a „mit nem”, és nem pedig a „mit igen” alapján gondolkodnak.
 - Technikai korlátozók: nagyon kis számosságú csoport, amely alapvetően csak a technikai megoldásokat preferálja, ezen túlmenően nem igazán foglalkoznak aktívan a gyermek digitális médiahasználatával.
- A 2025-ös kutatás adatainak többváltozós elemzése csak négy jellegzetes szülői stratégiát/szegmenst jelenít meg. Az amúgy is kis létszámú „technikai korlátozók” beleolvadtak az „all-rounderek” csoportjába.
- Most is elsősorban – a szülői stratégiákat vizsgálva – azokról beszélhetünk, akik „passzívak”, másodsorban az „all-rounderekről”, harmadsorban az „aktív mediálókról, negyedsorban pedig a „szabályozókról”.

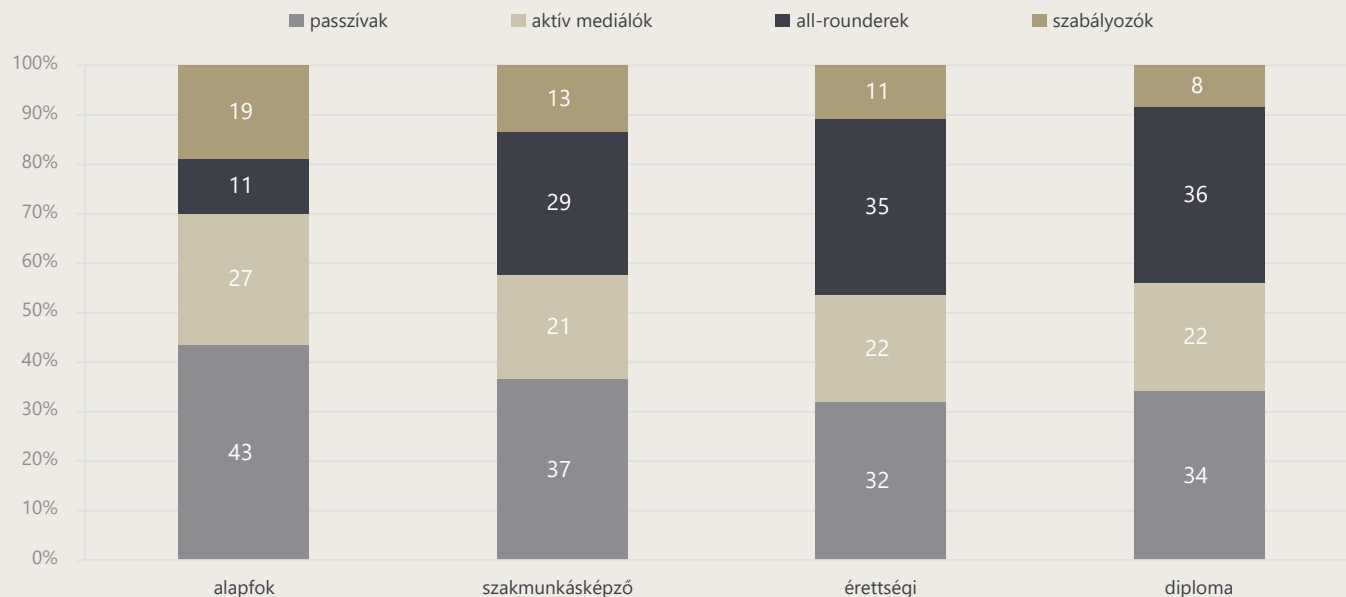
* A típusok elnevezésekor és tartalmuk meghatározásakor a Fabricula Bt. GYEREKEK ÉS FIATALOK MÉDIA- ÉS INTERNETHASZNÁLATI SZOKÁSAI c., 2019 májusában az NMHH részére készített elemzésére támaszkodtunk.

Szülői kontroll és mediáció: stratégiák és szegmensek (%-os megoszlások a gyermekek életkora alapján)

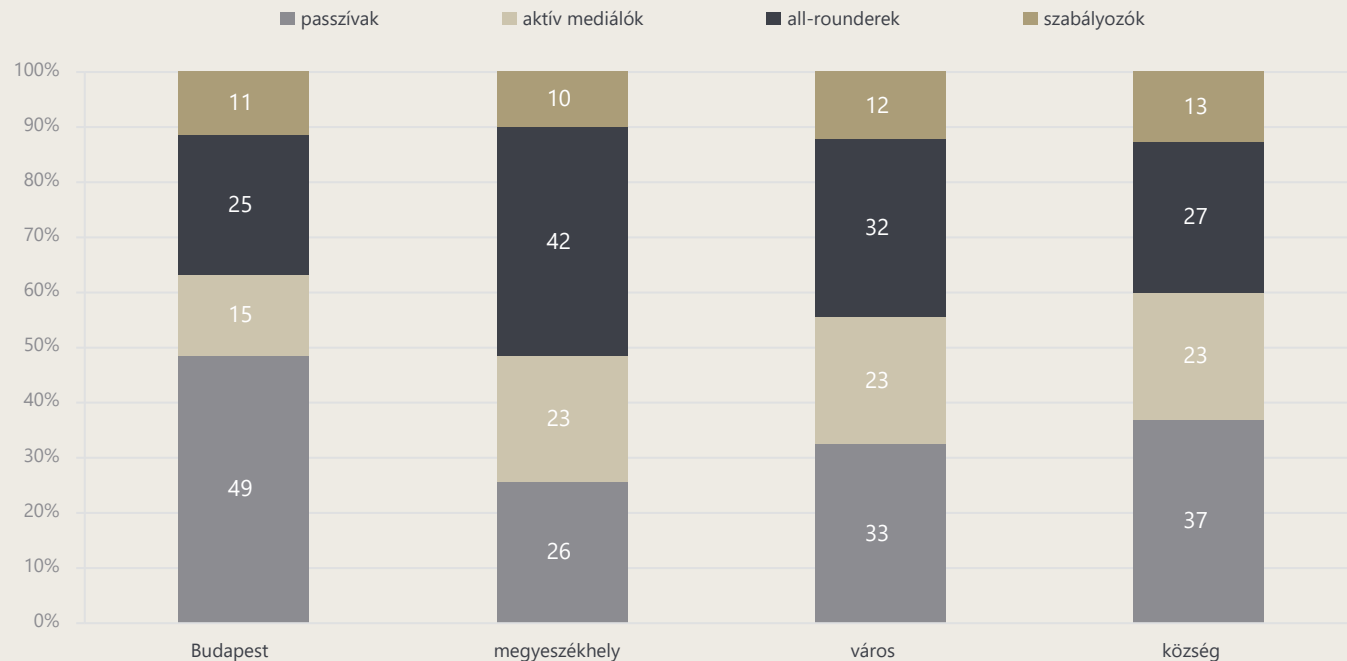
A gyermekek életkora továbbra is alapvető befolyással van a kialakított stratégiákra: 7–11 éves korig a szülői kontroll és mediáció mintázata hasonló, és három stratégia jelentkezik erőteljesebben: az aktív mediálók, az all-rounderek és a passzívak. 12 éves kortól 16 éves korig bezáróan teljesen átalakul a szülői kontroll: általánossá válik a passzív stratégia, és szinte teljesen eltűnnek az aktív mediálók és az all-rounder szülőtipusok.

Szülői kontroll és mediáció: stratégiák és szegmensek (%-os megoszlások a háztartásfő iskolai végzettsége alapján)

A családok iskolázottsági szintje továbbra is erőteljesen rányomja a bélyegét a kialakított szülői stratégiákra. Minél alacsonyabb a háztartásfő iskolai végzettsége, annál meghatározóbb a passzív hozzáállás a szülők körében, és minél magasabb az iskolázottsági szint, annál inkább lehet megfigyelni a mindenre kiterjedő „all-round” stratégiát. Ebben a hullámban a kizárólag „szabályozással” élők arányára is jelentősebb hatással van az iskolázottság szintje.

Szülői kontroll és mediáció: stratégiák és szegmensek (%-os megoszlások a gyermekek életkora alapján)

A területi változó a szülői kontrollok és mediációk elterjedtsége vonatkozásában is differenciál. A „passzív” számaránya az elmúlt években vidéken csökkent, így Budapesten relatíve hangsúlyosabbá vált a „passzív” számaránya.

Bázis: Szülői kérdőív/a gyermek valamilyen gyakorisággal használja a digitális/online médiát

13. Online visszaélések

A fejezet tartalma

13.1. Módszertani megállapítások

13.2. A digitális tér használata

13.3. A két fő vizsgált dimenzió:

13.3.1. Online ismerkedés, kapcsolattartás

13.3.2. Sexting

13.4. Az online visszaélések előfordulása

13.5. Érzelmi reakciók az online kockázatok és ártalmak esetében

13.6. Megküzdési stratégiák – képességek

13.1. Módszertani megállapítások

- A gyermekek online/digitális tevékenységének vizsgálatakor fontos megkülönböztetni egymástól az online kockázat (risk) és az online ártalom (harm) fogalmát. Előbbi mindazon potenciális online veszélyeket, kockázatokat rejtő digitális tevékenységeket foglalja magában, amelyek az elvi lehetőségét teremtik meg annak, hogy valakit online bántsanak, fenyegetsenek meg, valamilyen hátrány érjen, vagy valamitől rosszul érezze magát. Utóbbi pedig a ténylegesen megélt problémát, nehézséget jelenti, amikor az érintett valóban ilyen helyzetekbe kerül, úgy érzi, bántják, megfenyegetik, hátrány éri, rosszul érzi magát.
- A risk és a harm fogalmi párosára épül rá az infringement fogalma. E fogalommal azok az online ártalmak, zaklatási formák jellemezhetők, amelyeknek már jogi relevanciájuk van, gyakorlásuk jogsértő magtartásnak minősül. Az alábbi folyamatábra e hármas fogalmi tagoltságot (risk/harm/infringement) jeleníti meg.

1. fázis

**ONLINE KOCKÁZAT
(RISK)**

2. fázis

**ONLINE ÁRTALOM
(HARM)**

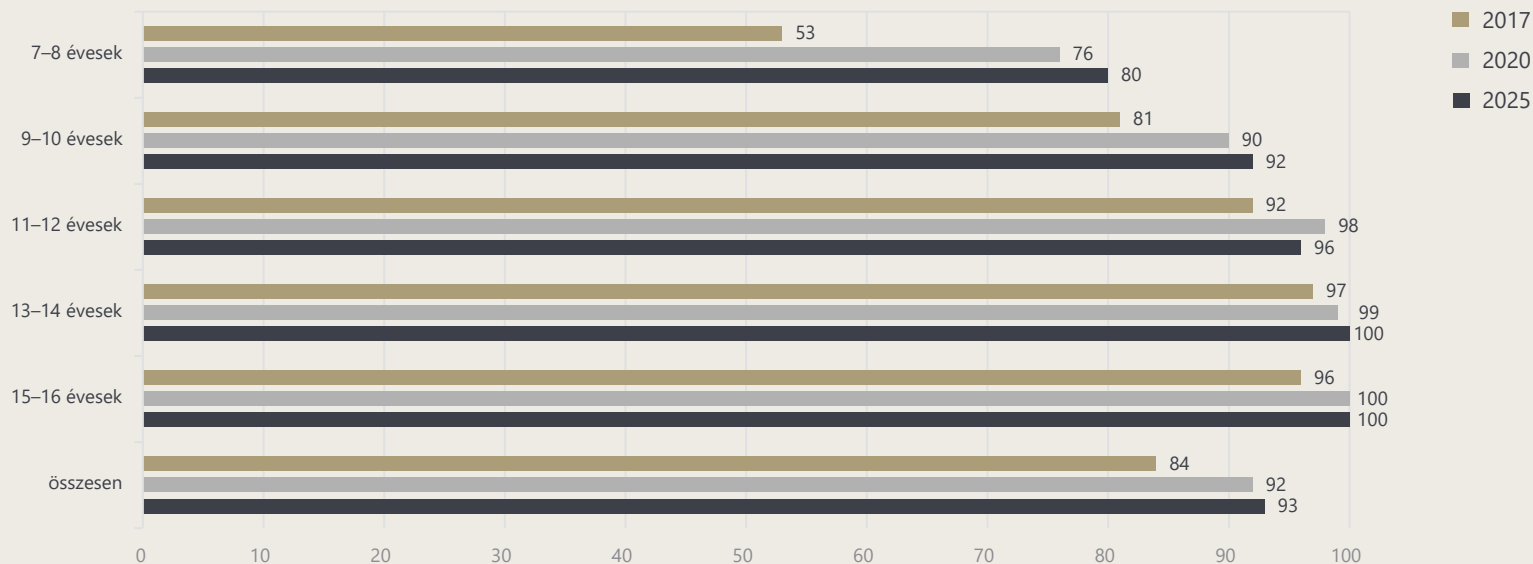
3. fázis

**ONLINE JOGSÉRTÉS
(INFRINGEMENT)**

- A lehetséges online visszaéléseket a 2025-ös hullámban egyrészt az online ismerkedés/kapcsolattartás területén vizsgáltuk, másrészt a szexuális tartalmú üzenetek (sexting) kapcsán. Előbbi esetében 14 szituatív példát szerepeltettünk a kérdőívben. (Ezeknek az eseteknek a kiindulópontját elsősorban olyan események váltják ki, hogy a gyermekkel egy idegen kapcsolatba kíván lépni a digitális/online térben, és a folyamat azzal folytatódik, hogy a gyermek az idegen jelölését elfogadja, visszajelöli, és ezzel elindulhat egy kapcsolat, kommunikáció a két ember között.) A sextinghez kapcsolódóan 6 szituatív kérdést fogalmaztunk meg. (A szexuális tartalmú üzenetek esetében általában arról van szó, hogy intim/meztelen vagy szexuális jellegű fénykép vagy videó küldésére akarják rávenni a gyermeket, vagy ilyen típusú képeket kap kéretlenül.)
- Tekintettel arra, hogy a témakör nagyon érzékeny, feltehetően nagy az eltitkolás (a látencia) egy ilyen típusú (F2F) kutatás során, a témakör úgy volt felvezetve a kérdőívben, hogy ezek olyan kérdések, amelyekről nehéz beszélni, mert ezek egy része bántó dolog lehetett, és lehet, hogy rossz emlékek maradtak meg velük kapcsolatban. Éppen ezért itt külön felkínáltuk annak lehetőségét, hogy a gyermek maga válaszoljon a kérdésekre, önkéntelve a gépi kérdőívet.
- Ebben a fejezetben – a téma jellegére tekintettel – a gyermektársadalmon belül a 11–16 éveseket fogjuk csak vizsgálni.

- Ebben a hullámban arra is megkértük a gyermekeket, hogy ne csak magukról nyilatkozzanak, hanem gondolják végig, hogy osztályukban, baráti körükben tapasztalnak-e online visszaélésekre utaló eseteket, jelenségeket. Ezzel is próbáltuk valahogy kiküszöbölni azt a nehézséget, hogy ezekről a kérdésekről nem szívesen beszélnek a gyermekek (különösen, ha szüleik is jelen vannak éppen a felmérés alkalmával).
- A jelentésben az online visszaélés fogalmát ernyőfogalomként használjuk, amely az online kockázat/ártalom/jogsértés kategóriáit is magában foglalja. Ilyen például, amikor a bántás, fenyegetés – pl. kihagyják valamiből, kínos fotókat vagy videókat osztanak meg az interneten róla, bántóan viselkednek vele a közösségi oldalakon – kockázata merül fel, vagy a jogsértés az online/digitális térben valósul meg.”
- Az online visszaélésekhez kapcsolódóan a következő példákat nevesítjük a kutatásban, és ezeket az eseteket vonjuk bele az online visszaélés fogalmába:
 - kéréstlen, szexuális tartalmú üzenetek (sexting)
 - online fenyegetés (cyberthreat)
 - online zaklatás (cyberbullying)
 - kirekesztés (exclusion)
 - behálózás (grooming)
 - felszívódás (ghosting)

13.2. A digitális tér használata (%-os arányok)

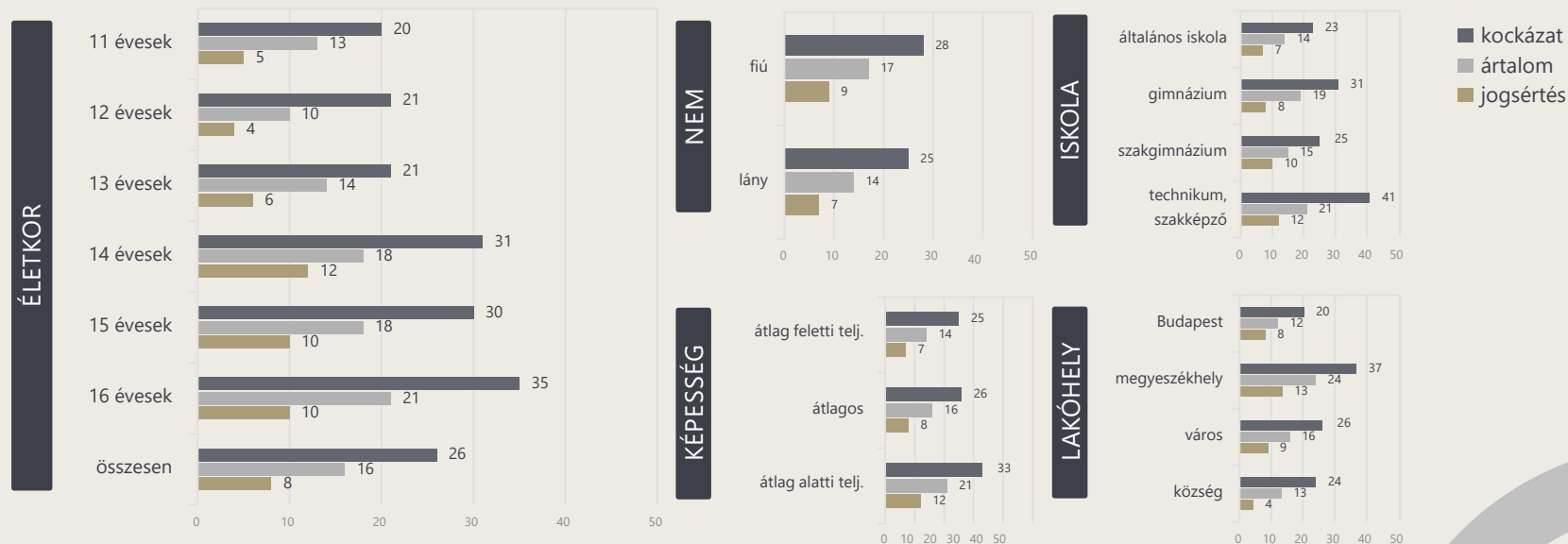

Minden egyes kutatási hullámban emelkedik a digitális teret használók aránya. 2020-ban a 15-16 évesek körében már 100%-os használatot mutattak az adatok, 2025-ben mellettük a 13-14 évesek is elérték ezt az határt. A 11-16 évesek tehát ma már szinte teljes számban részei a digitális térnek. (De míg 2017-ben a 7-8 évesek 53%-a használta a digitális teret, 2025-ben már 80%-uk. Minden egyes hullámban a 7-8 évesek érik el a legnagyobb növekményt.)

13.3.1. ONLINE ISMERKEDÉS, KAPCSOLATTARTÁS – ESETEK (11–16 ÉVESEK)	2020	2025
valaki, akit nem ismerek, az interneten kapcsolatba lépett velem, hogy legyek a barátja	19	17
valaki, akit nem ismerek, az interneten kapcsolatba lépett velem, és én visszajelöltem őt	12	11
valakitől, akit személyesen ismerek (pl. egy osztálytárstól) rosszindulatú vagy bántó üzeneteket kaptam az interneten	8	9
valaki, akit csak az interneten keresztül ismertem, arra kért, hogy fényképet/videót küldjek magamról, csak hogy megismerhessen	6	8
kihagytak vagy kizártak egy online csoportból	5	6
fényképet/videót küldtem magamról olyan valakinek, akit korábbról nem ismertem, csak hogy megismerhessen, láthassa az arcomat	4	5
valaki, akivel sokat beszéltem az interneten, és akinek sok mindent megosztottam magamról, hirtelen teljesen eltűnt, elérhetetlenné vált	4	5
valakiról, akivel sokat beszéltem az interneten, kiderült, hogy hamis online profillal rendelkezett (pl. kiderült, hogy felnőtt)	4	4
valakitől, akit személyesen nem ismerek (egy idegentől), rosszindulatú vagy bántó üzeneteket kaptam az interneten	4	6
valaki akaratom ellenére folyamatosan írogatott rám és zaklatott az interneten, annak ellenére, hogy megkértem, hogy ne tegye	4	6
rólam szóló hazugságokat tartalmazó, rágalmazó üzeneteket küldtek körbe az interneten úgy, hogy azt más is láthatta	3	5
megfenyegettek az interneten azzal, hogy egy általam titkolt dolgot körbe fognak küldeni mindenkinek	1	4
összesen, valamelyik	28	26
valakitől rosszindulatú vagy bántó üzeneteket (szavakkal vagy képekkel vagy videókkal) KAPTAM az interneten, melyek másra nézve voltak bántóak	–	8
rosszindulatú vagy bántó üzeneteket (szavakkal vagy képekkel vagy videóval) KÜLDTEM valakinek az interneten	–	3

A vizsgált esetek előfordulási gyakorisága nem változott az elmúlt években, általában csak 1-1 százalékpontos eltérések történtek. Érdemi elmozdulás talán csak a súlyosabb eseteknél figyelhető meg (fenyegetés, rágalmazó tartalmak, zaklatás stb.), ahol nőttek valamelyest az említések.

Online ismerkedés, kapcsolattartás esetében a kockázatos tevékenységek, az online ártalmak és a jogsértések előfordulási gyakorisága (összevont adatok) (kumulált %-os arányok a főbb háttérváltozók bontásában – 2025)

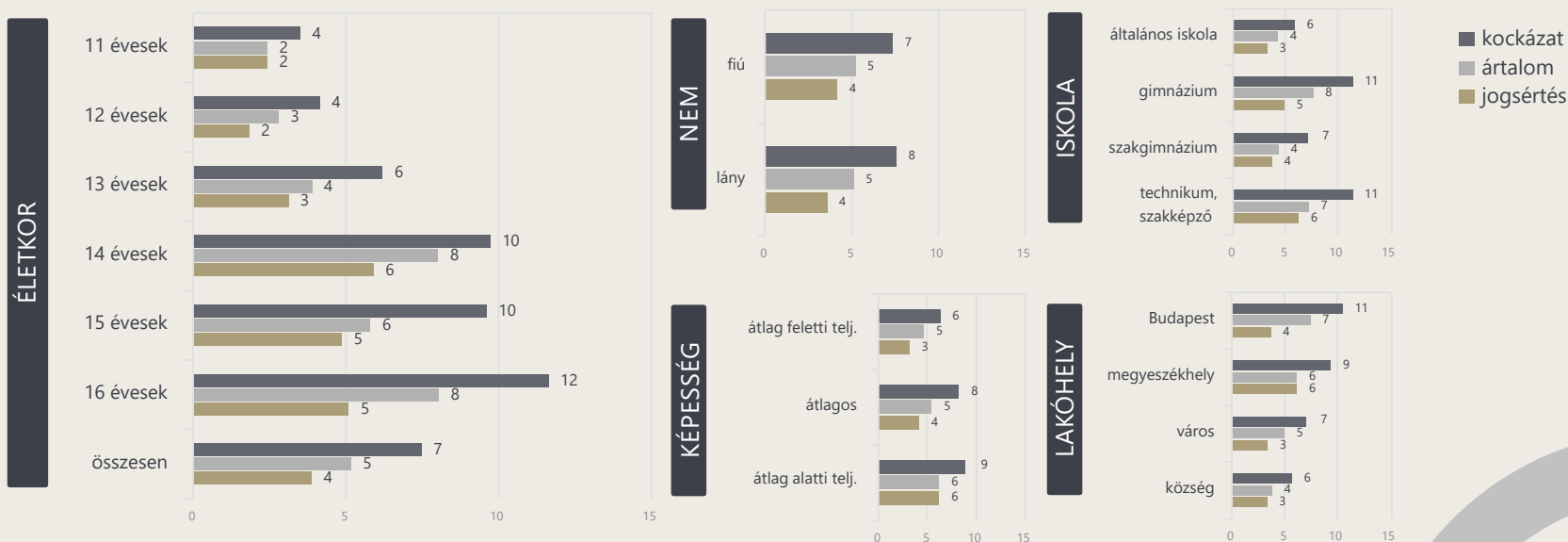

A korábbi hullámhoz hasonlóan az életkor emelkedésével párhuzamosan meredeken nő a kockázatos tevékenységet végzők, illetve az online ártalmat elszenvedők aránya. Az online ártalmak továbbra is nagyobb valószínűséggel következnek be a rosszabb képességű tanulók körében, a jogsértések pedig vidéken, elsősorban a megyeszékhelyeken.

13.3.2. SEXTING – ALAPESETEK (11–16 ÉVESEK)	2020	2025
egy korombeli vagy egy osztálytársam arra kért, hogy intim/meztelen vagy szexuális jellegű fényképet vagy videót küldjek neki magamról	4	3
valakitől kérés nélkül kaptam intim fotót (amin fedetlenül látszódnak intim testrészek)	3	5
egy számomra ismeretlen valaki vagy egy felnőtt arra kért, hogy intim/meztelen vagy szexuális jellegű fényképet vagy videót küldjek neki magamról	2	3
intim/meztelen vagy szexuális jellegű fényképet vagy videót küldtem magamról olyan valakinek, akit korábban nem ismertem	2	3
próbáltak rábírní/megzsaroltak, hogy akaratom ellenére küldjek magamról intim fotót vagy videót	2	3
fenyegettek azzal, hogy megosztanak rólam olyan képet vagy videót, amit én küldtem magamról korábban, de szerettem volna magunk között megőrizni	1	2
összesen, valamelyik	7	7

A vizsgált esetek előfordulási gyakorisága itt sem változott az elmúlt években, itt is csak 1-1 százalékpontos eltérések történtek. Érdemibb elmozdulás talán csak a kérés nélkül intim fotó megkapása kapcsán figyelhető meg, ahol nőtt az érintettek száma.

Sexting esetében a kockázatos tevékenységek, az online ártalmak és a jogsértések előfordulási gyakorisága (összevont adatok) (kumulált %-os arányok a főbb háttérváltozók bontásában – 2025)

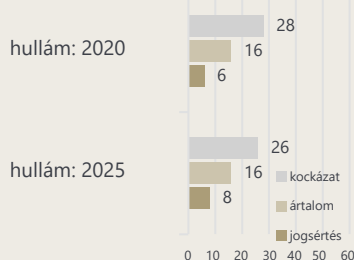

Továbbra is erőteljes emelkedés figyelhető meg az életkor mentén. Míg a korábbi hullámban az adatok azt mutatták, hogy a sexting kapcsán a célszemélyek általában lányok, most az adatok nemi bontása kiegyenlített képet mutat. Területileg most nagyobb „fenyegetettség” a nagyobb városokban élő iskolások körében.

Online kockázat, ártalom, jogsértés – előfordulási gyakoriságok (összevont %-os arányok)

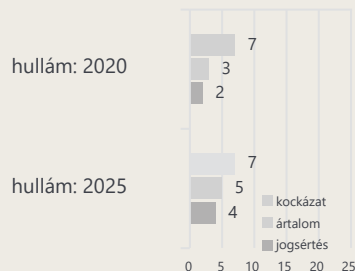
1. fázis

ONLINE KOCKÁZAT (RISK)

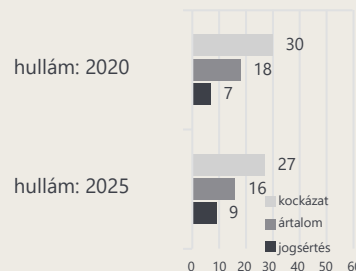
2. fázis

ONLINE ÁRTALOM (HARM)

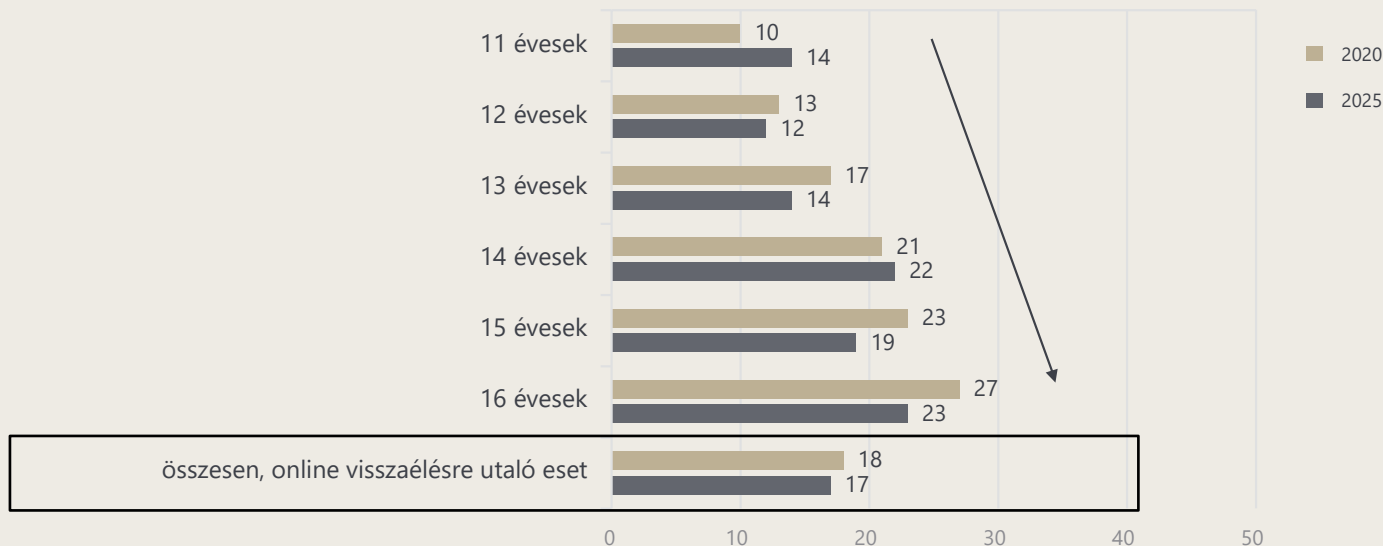
3. fázis

ONLINE JOGSÉRTÉS (INFRINGEMENT)

Az online kockázat, ártalom és jogsértés bontásában a mért dimenziók mentén (online ismerkedés/sexting) az előfordulási gyakoriságok idősorosan nagyon hasonló képet mutatnak, az azonban feltűnő, hogy a legsúlyosabb alakzatok (jogsértéseket megvalósító esetek) elfordulása – még ha kicsiny százalékokról van is szó – relatíve jelentősebben nőtt.

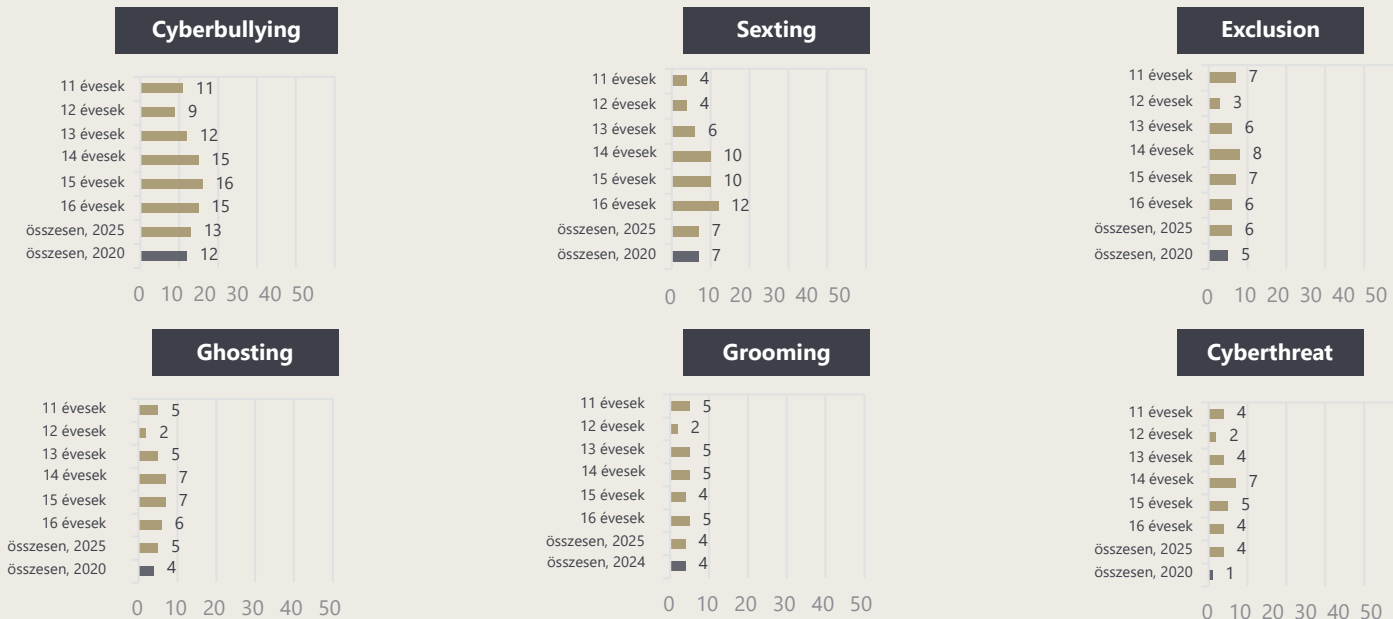
13.4. Személyes sík: online visszaélésre utaló esetek előfordulása a 11–16 éves gyermekek körében (az elmúlt évben történt-e ilyen)? (%-os arányok)

Összességében az online visszaéléshez kapcsolódó esetek előfordulási gyakorisága sem változott az elmúlt években. 2020-ban a gyermekek 18, 2025-ben pedig 17%-a számolt be olyan esetről, amely nagy valószínűséggel online zaklatásnak tekinthető. Az életkor emelkedésével párhuzamosan általában nő az érintettek aránya.

Bázis: Gyermekkérdőív/11–16 évesek/akik interneteznek és/vagy mobiltelefont használnak

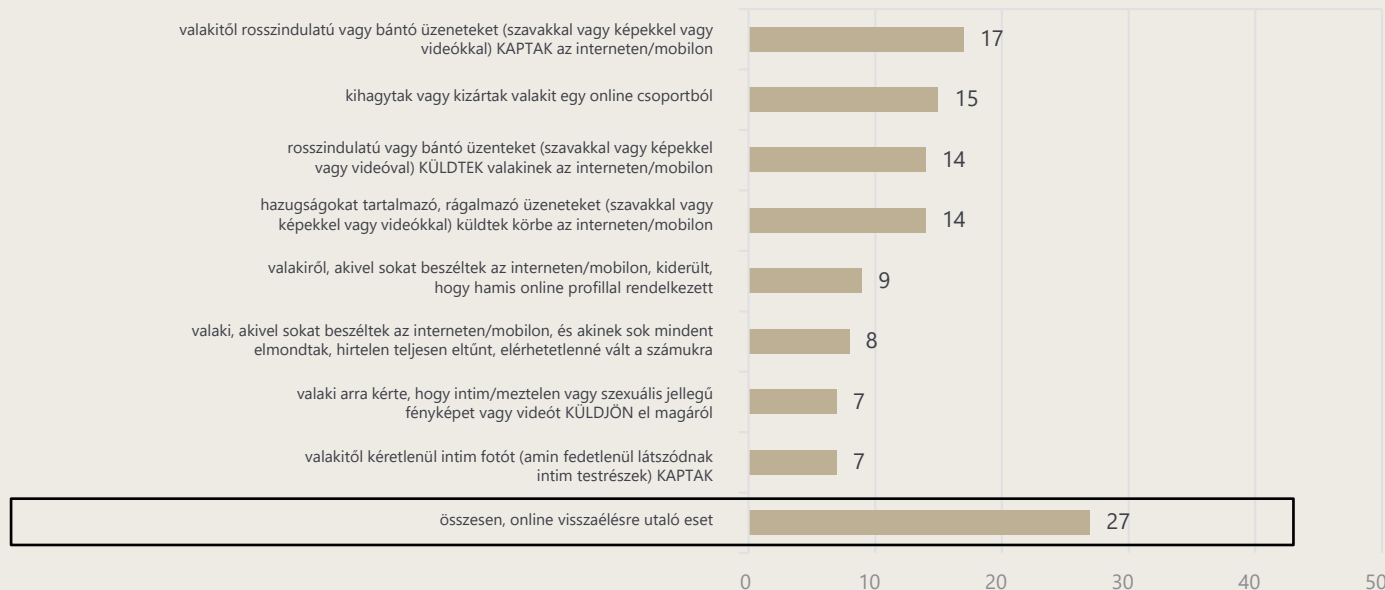
A konkrét online visszaélésre utaló esetek előfordulása a 11–16 éves gyermekek körében (az elmúlt évben történt-e ilyen)? (%-os arányok – 2025)

Külön-külön vizsgálva az online visszaéléshez kapcsolódó esetek előfordulási gyakoriságát, ugyancsak nem érzékelhetők érdemi változások, a közvetlen fenyegetések kivételével. Itt jelentős a növekedés, még ha a százalékok alacsony értékeket is mutatnak.

Bázis: Gyermekkérdőív/11–16 évesek/akik interneteznek és/vagy mobiltelefont használnak

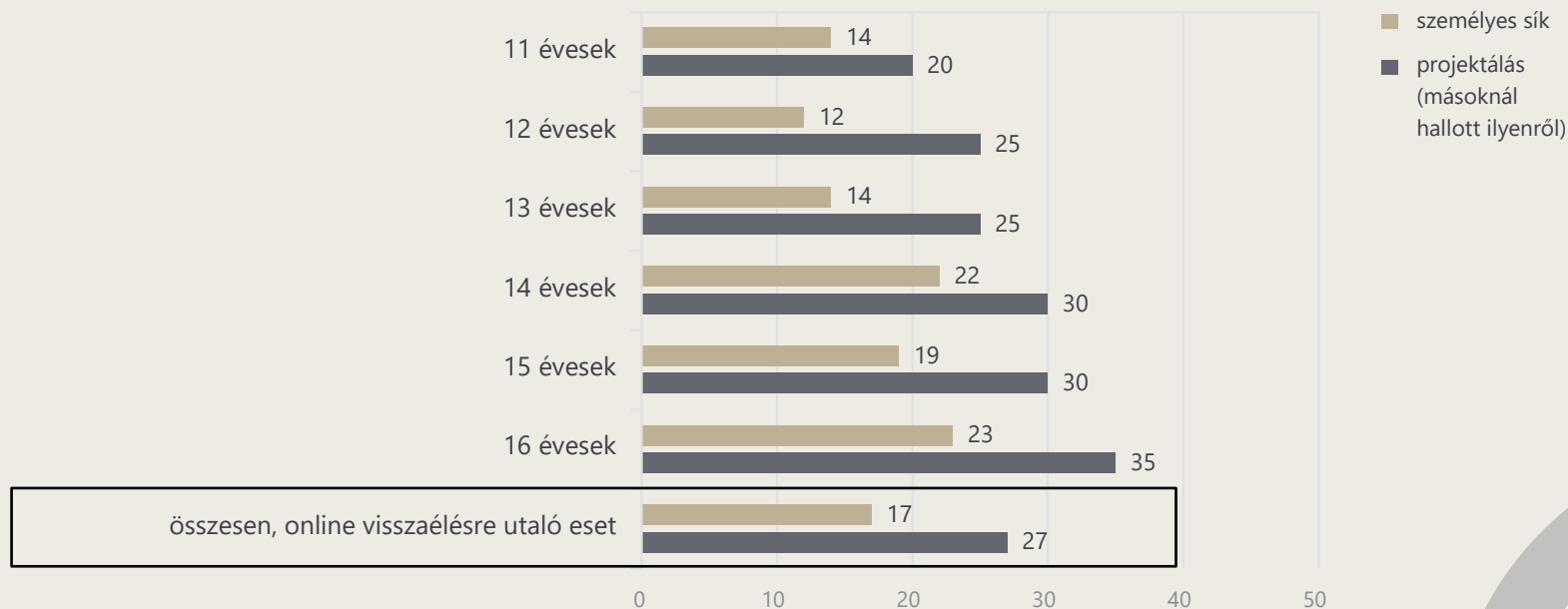
Projektálás – gyermekek: online visszaélésre utaló esetekről valló hallomás (az elmúlt évben osztálytársakkal, ismerősökkel, barátokkal megtörtént-e...)? (%-os arányok)

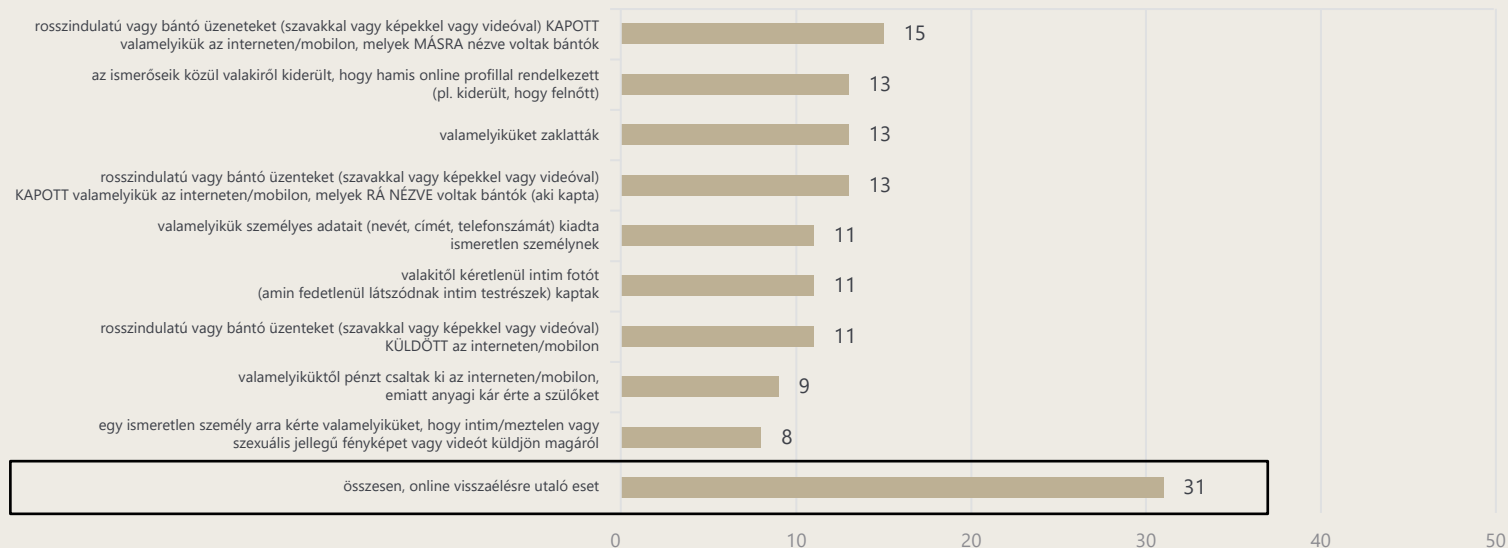
Az eltitkolás jelenlétét jól mutatja, hogy amikor nem magukról kellett nyilatkozniuk a gyermekeknek, akkor jelentősen nőtt az online visszaélésre utaló esetek előfordulási aránya. Míg magukkal kapcsolatban a 11–16 éves gyermekek 17%-a számolt be ilyen esetről, másokkal kapcsolatban már 27%-uk érzékelt ilyet (az elmúlt évben).

Bázis: Gyermekekérdőív/11–16 évesek/akik interneteznek és/vagy mobiltelefont használnak

Online visszaélésre utaló esetek előfordulása a 11–16 éves gyermekek körében (az elmúlt évben történt-e ilyen)? (%-os arányok)

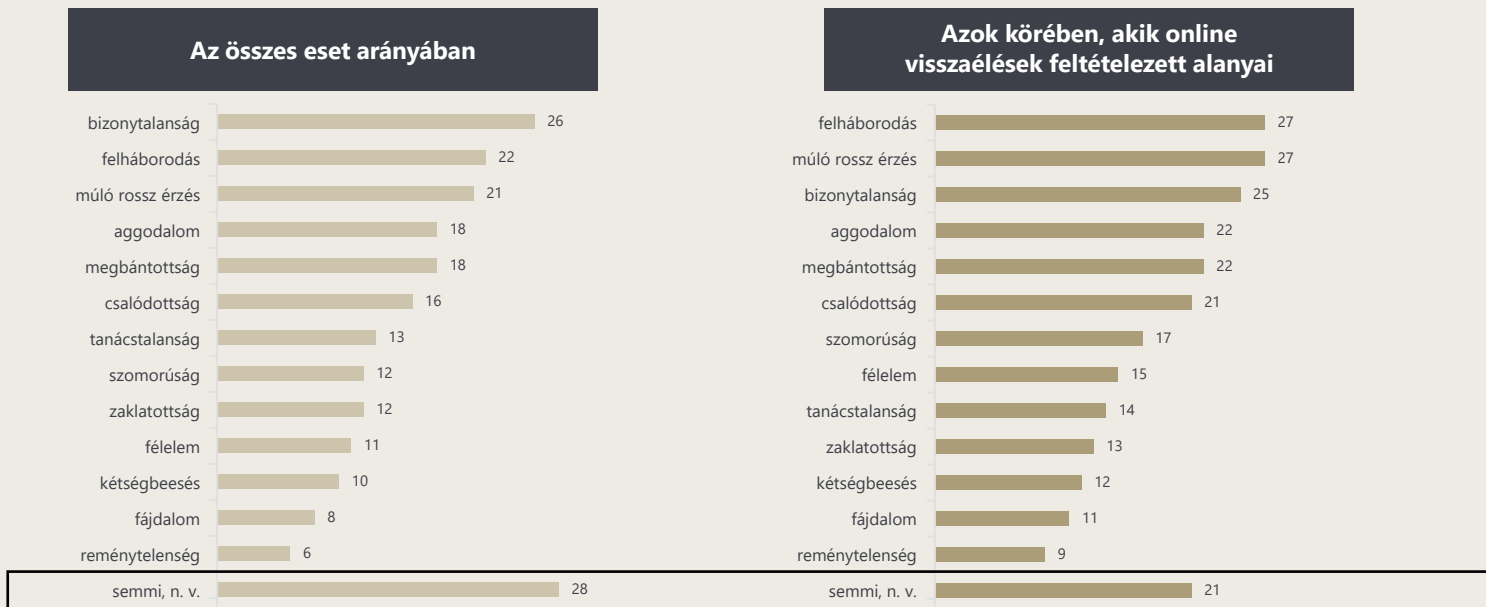

Projektálás – szülők: online visszaélésre utaló esetekről valló hallomás (az elmúlt évben a gyermeke osztálytársai, barátai stb. közül valakivel megtörtént-e...)? (%-os arányok)

A szülők, ha gyermekük osztálytársaira, barátaira gondolnak, még nagyobb körben valószínűsítik azt, hogy történhettek az elmúlt év során online visszaélésre utaló esetek. A szülők 31%-a mondta azt a felmérés során, hogy hallott ilyenre utaló esetekről más gyerekekkel kapcsolatban, pl. más szülőtől, más gyerekektől vagy éppen saját gyermekétől.

13.5. A bekövetkezett esetek milyen negatív érzelmeket váltottak ki? (%-os arányok)

A nemzetközi kutatások a kockázatok és az ártalmak megkülönböztetését gyakran az alapján teszik meg, hogy azokat az online kockázatok, amelyekbe a gyermekek bekerülnek, érzelmileg hogyan dolgozzák fel az érintettek. Ha negatívan, akkor beszélhetünk online ártalmakról, zaklatásról. Kutatásunkban a negatív jellegű érzelmi bevonódás elég jelentősnek mondható, hiszen az összes vizsgált esetből kiindulva, a gyermekek 72%-a éli meg a vizsgált esetet negatívan. Azoknál az eseteknél pedig, amelyek értelmezésünk szerint online visszaélésnek tekintendők (pl. ghosting, grooming), még erőteljesebb ez a megélés.

14. A mesterséges intelligencia

A fejezet tartalma

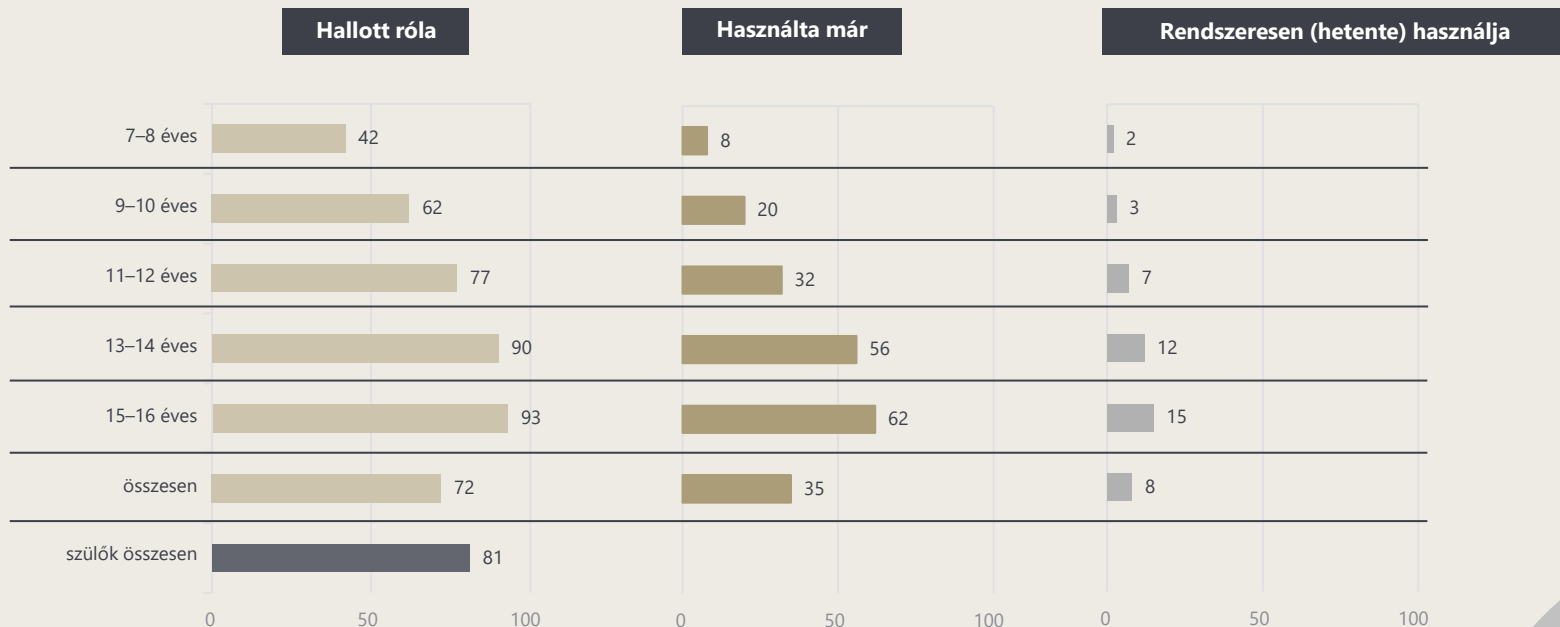
- 14.1. Módszertani megállapítások**
- 14.2. Az MI ismertsége és használata a gyermektársadalmon belül**
- 14.3. Milyen vélemények vannak az MI-ről a gyermekek körében?**
- 14.4. Milyen vélemények, félelmek élnek az MI-ről a szülők körében?**

14.1. Módszertani megállapítások

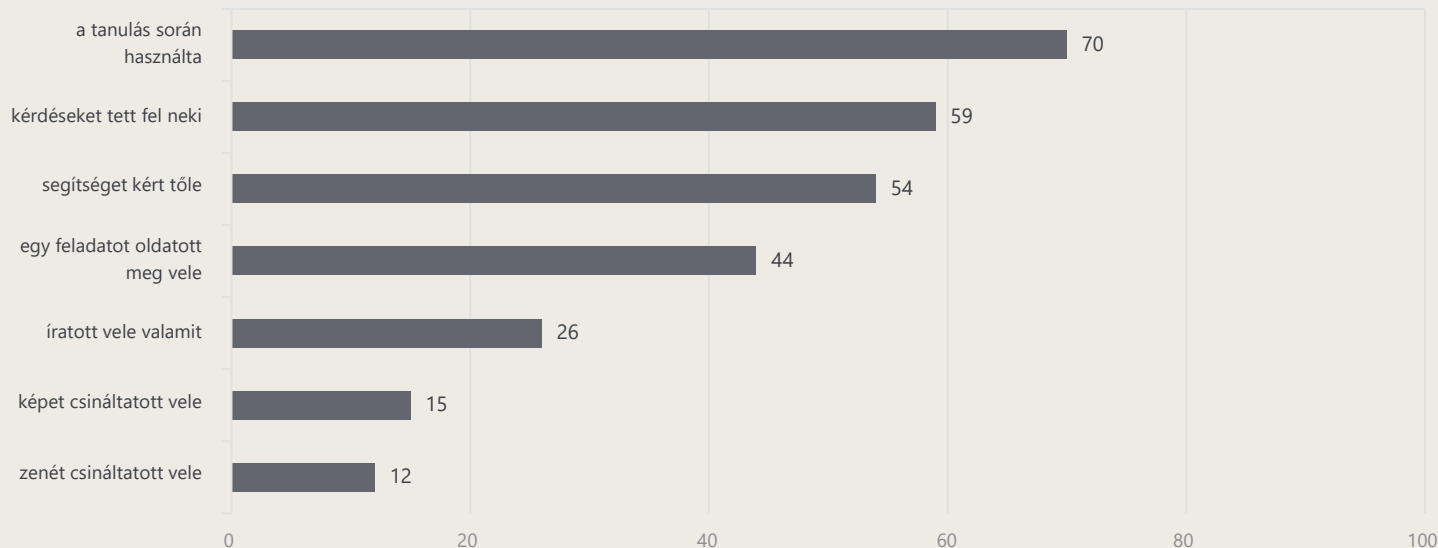
- Ebben a fejezetben – a változásokra reagálva egy új blokként szerepeltetve a témakört a kutatásban – a mesterséges intelligenciával (ChatGPT, stb.) kapcsolatos adatokat mutatjuk be.
- A gyermekek körében elsősorban azokra a 11–16 évesekre koncentrálni, akik hallottak már a fogalomról, és már használtak is ilyen szolgáltatást, és azt vizsgálva:
 - mennyien ismerik az MI fogalmát,
 - mire használják a szolgáltatást,
 - mennyiben használják ezt információk keresésekor,
 - milyen igazságtartalmat tulajdonítanak az MI által megjelenített információknak, és
 - mennyire tartják jónak/előnyösnek ezt a szolgáltatást?
- A szülők esetében pedig azokra fogunk koncentrálni, akik a felmérés során úgy nyilatkoztak, hogy a médiahasználat, médiafogyasztással kapcsolatban hallottak már az MI-ről a kutatást megelőzően (ők 81%-nyian vannak [az édesanyákra fókuszáló] szülői mintában), és elsősorban azt fogjuk vizsgálni, hogy mit gondolnak erről a szolgáltatásról, ha gyermekeikre gondolnak.

14.2. A mesterséges intelligencia ismertsége és használata a gyermekek körében (%-os arányok)

A gyermekek 72%-a hallott már a fogalomról, de a középiskolás korosztályon belül már több mint 90%-nyian. (Ebben a körben az informáltak aránya magasabb, mint a szülői társadalmon belül.) Minden harmadik diák használt már ilyet – a középiskolás korosztályon belül már minden második gyermek kipróbálta –, és minden tizedik gyermek rendszeresen használja jelenleg az MI-t.

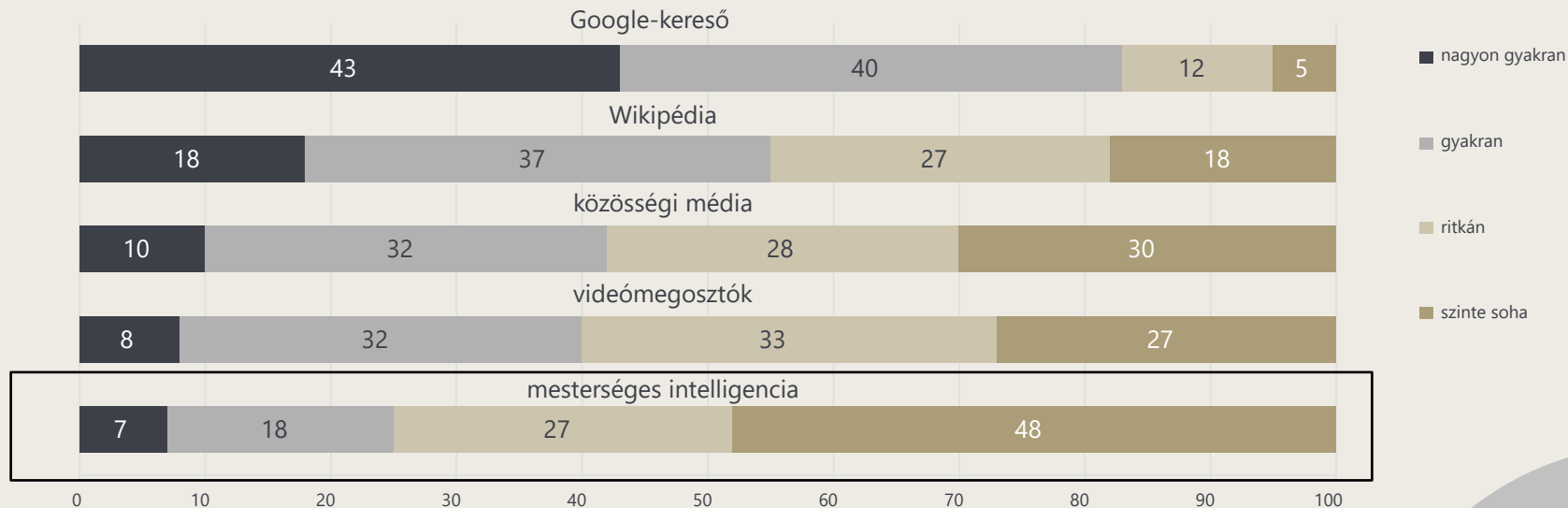
A mesterséges intelligencia felhasználási területei: a gyermekek mire használják? (%-os arányok)

A gyermekek nagy része tanulási célból használta eddig az MI-t: segítséget kértek tőle, kérdéseket tettek fel neki, vagy valamilyen feladatot oldattak meg vele. Ezek általában olyan jellegű/célú feladatok, amelyeket valamilyen formában más keresők, keresőszoftverek segítségével is meg tudnak csinálni a gyermekek. Minden negyedik gyermek azonban szofisztikáltabb feladatok teljesítésére is megkérte már az MI-t: íratott vele valamit, képet csináltatott vele stb.

Bázis: Gyermekkérdőív/akik már használták az MI-t

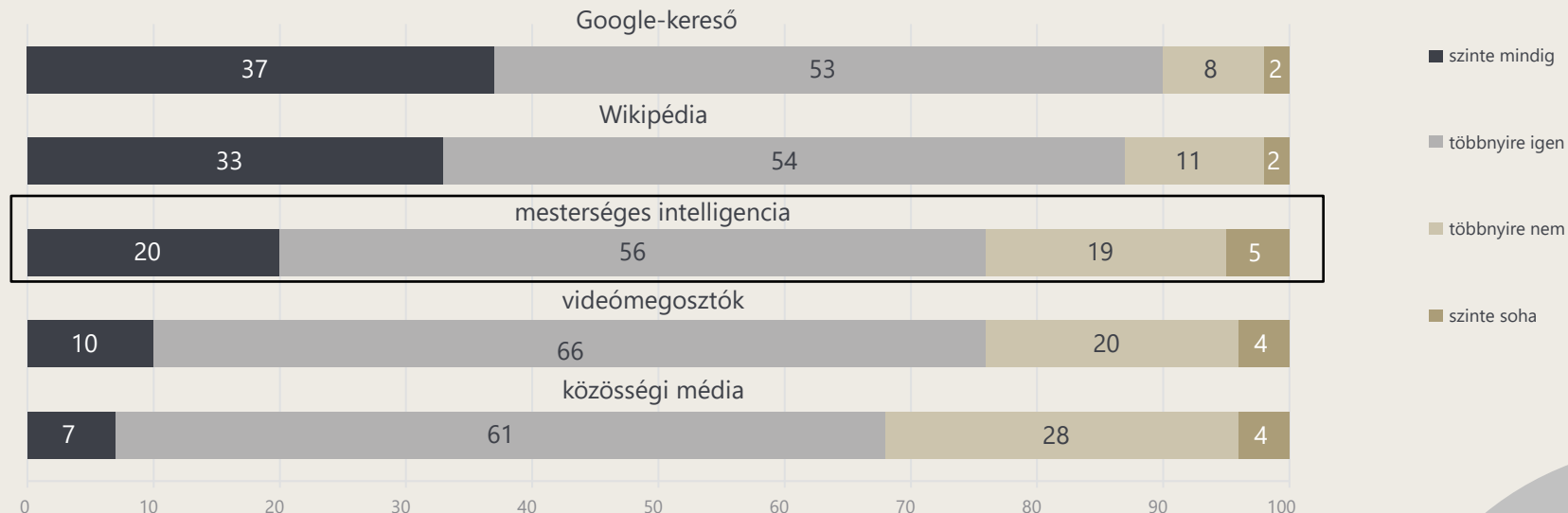
Ha az online/digitális térben, az interneten valamilyen információt keresel, akkor azt milyen módon szoktad megtenni, és milyen gyakran? (%-os a megoszlások a gyermekek körében)

A hagyományos internetes forrásokat, keresőszoftvereket még nem előzi meg az MI, de intenzívebb használata már megkezdődött, és feltehetően az elkövetkező években nagyon erős felfutás várható ezen a területen. A ChatGPT-t a gyermekek 52%-a használja jelenleg információ keresésére, de csak az esetek 25%-ában használják ezt erre gyakrabban. A keresőlistán ezzel még az utolsó helyen találhatók. (Vezet a Google 95%-os használati aránnyal, amelyen belül a gyakori használók aránya 83%.)

Bázis: Gyermekekérdőív/legalább heti gyakorisággal interneteznek/11–16 évesek/a kérdésre érdemben válaszolnak

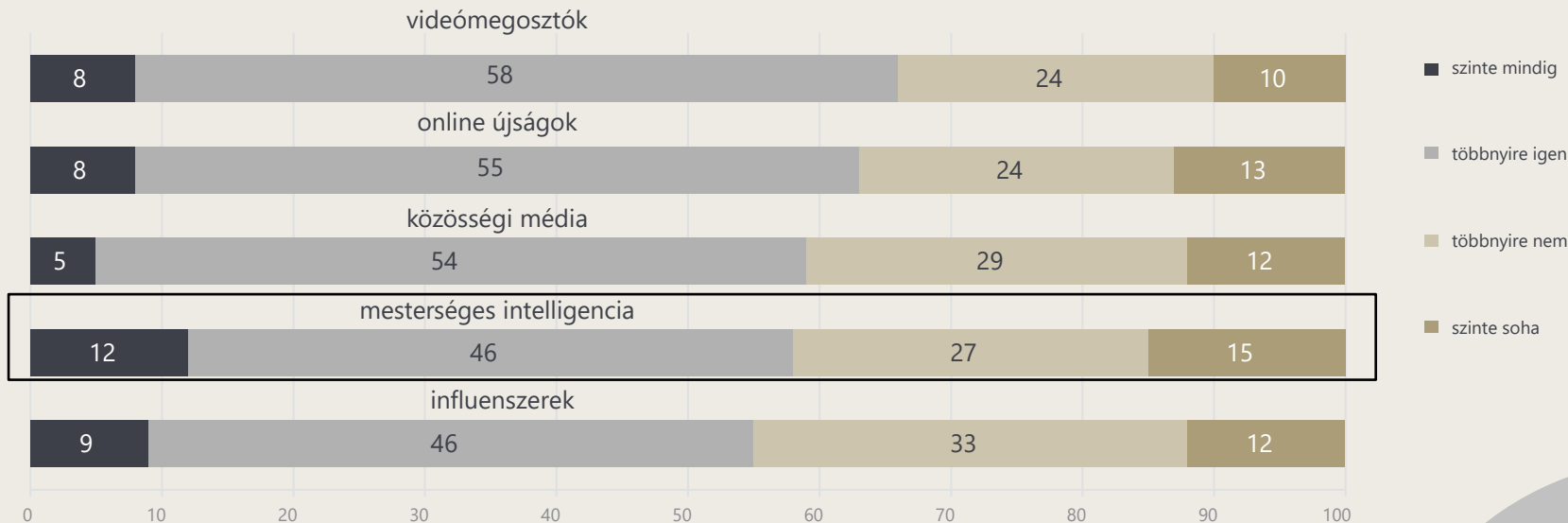
14.3. Mindaz, amit ezeken a helyeken a kereséskor találsz, azokat az információkat mennyire tartod igaznak? (%-os megoszlások a gyermekek körében)

Általában igazságtartalmat kapcsolnak a gyermekek a ChatGPT által feldobott, megkeresett információkhoz (76%). Ezzel már most hitelesebb információs forrásnak tűnnek, mint pl. a videómegosztó portálok, vagy általában a közösségi média. Összességében a gyermekek amit az interneten találnak, azt elhiszik, hiszen a legkevésbé hitelesnek tűnő közösségi média esetében is a többség azt gondolja, hogy ami információt itt talál, az többnyire igaz.

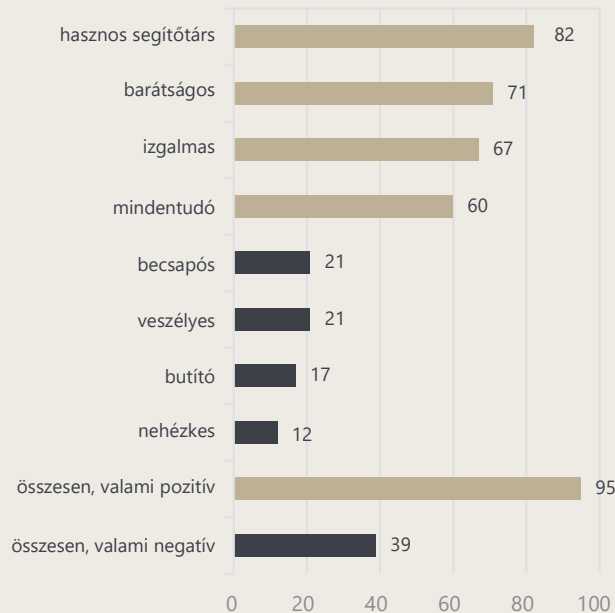
Bázis: Gyermekekérdőív/legalább heti gyakorisággal interneteznek/11–16 évesek/a kérdésre érdemben válaszolnak

Mindaz, amit a következőktől látsz, olvasol, az szerinted mennyire igaz? (%-os a megoszlások)

Összességében mindazt, amit az internet csak úgy felhoz, vagy amit ott látnak a gyermekek, az esetek nagy részében igaznak tartják, a forrás és a formátum már önmagában legitimálja az információk hitelességét. Ebben a rangsorban az MI a negyedik, megelőzve az influenzszereket mint információs forrásokat. A legkevésbé tehát még az influenzszerek által adott információkat hiszik el a gyermekek, bár a többség itt is inkább elfogadáspárti.

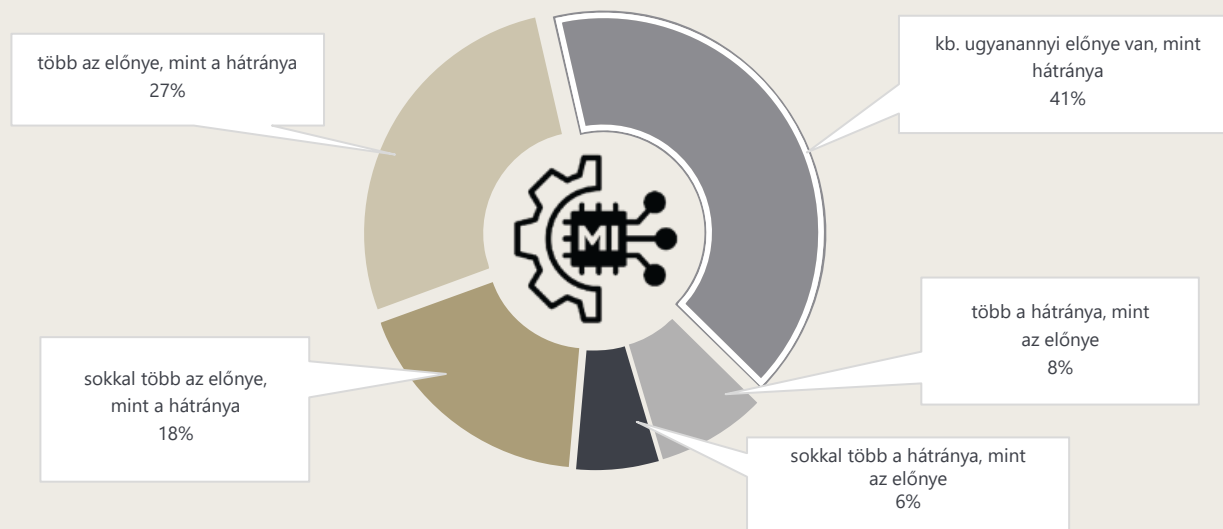
14.4. Értékelés: képzettársítások a mesterséges intelligenciával kapcsolatban – mi igaz rá a gyermekek szerint? (%-os arányok)

A gyermekek körében a percepciók szintjén nagyon kedvező az MI fogadtatása. Az MI-hez kapcsolódó vélemények, megítélések egyértelműen pozitívak. Az MI egy hasznos, izgalmas, mindent tudó stb. alkalmazás. Negatívumot vagy valami rosszat jóval kevesebben kapcsolnak a fogalomhoz, pl. becsapós, veszélyes.

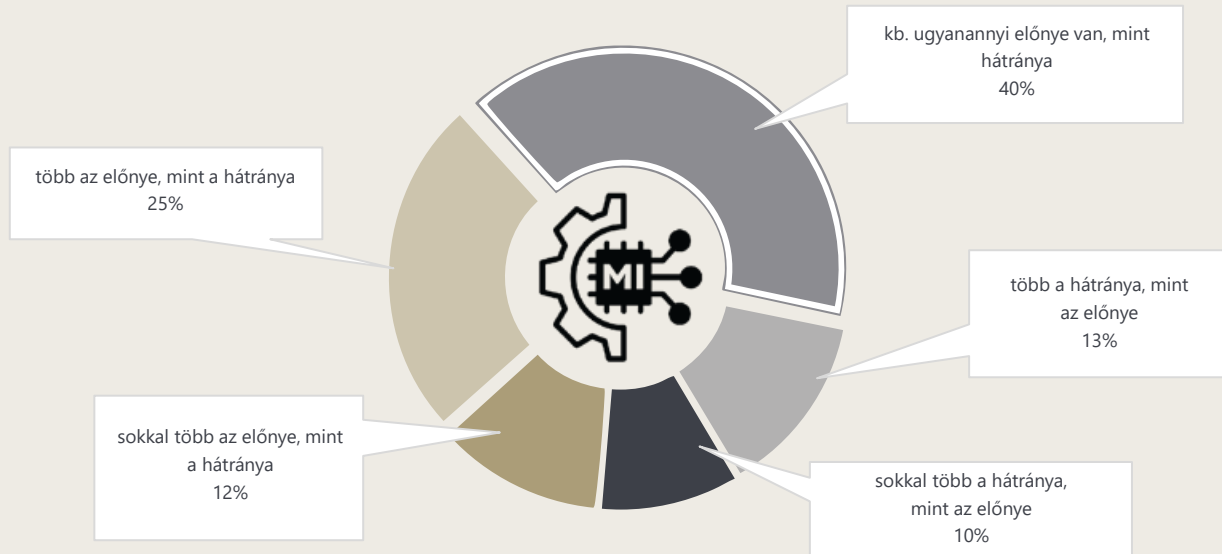
Bázis: Gyermekekérdőív/akik már használták az MI-t

A mesterséges intelligencia értékelése: a gyermekek szerint a gyermekek/ fiatalok számára a mesterséges intelligenciának...? (%-os arányok)

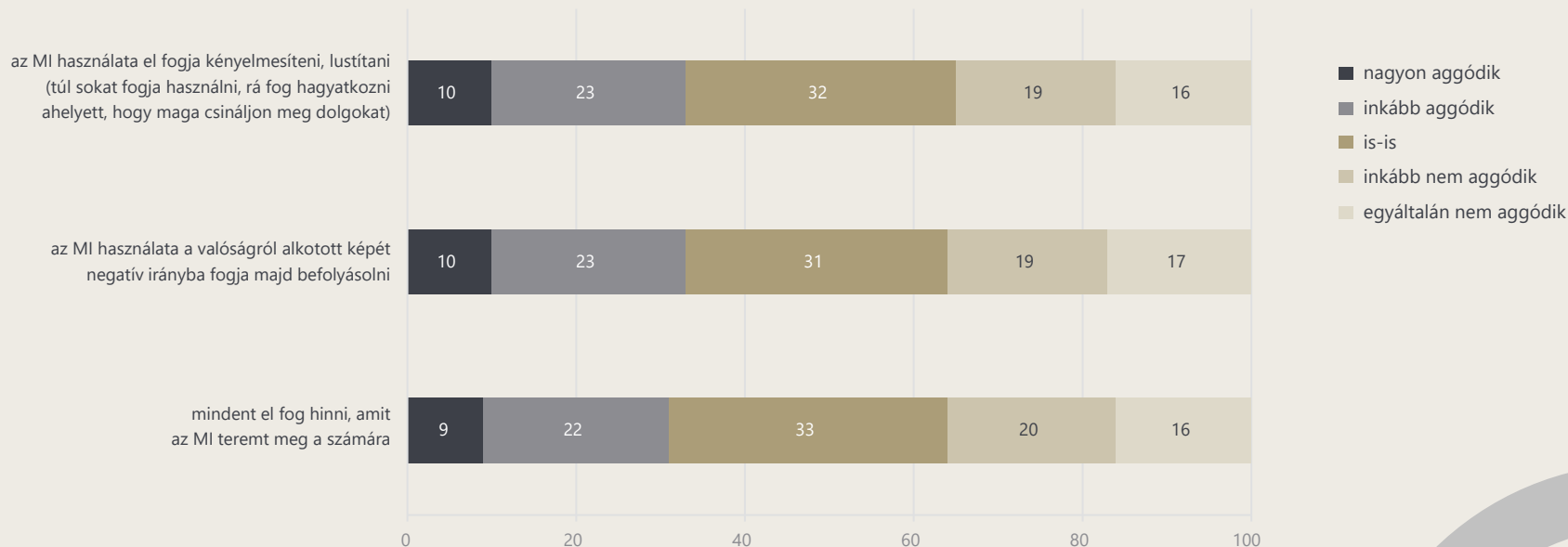
Miután mindenkit tájékoztattunk röviden arról, hogy miben áll az MI lényege (a mesterséges intelligencia azt jelenti, hogy a számítógépek az embereket utánozva képesek gondolkodni, olvasni, beszélni, dolgokat létrehozni), a gyermekek egyértelműen az előnyöket látják a jelenségben, mintsem a hátrányokat. Vagy éppen mindkét eshetőségre gondolni tudnak: valamiben jó/előnyös, ugyanakkor valamiben meg rossz/hátrányos lehet az MI.

14.5. A szülők mennyire értenek egyet azzal, hogy „a gyermekem számára az MI jelenléte az online/digitális világban több előnnyel jár, mint hátránnyal”? (%-os arányok)

A szülők – ha gyermekeikre gondolnak – a gyerekekhez képest szkeptikusabbak az MI gyerekekre gyakorolt hatásával kapcsolatban, bár naggyobbrészt ők is inkább a pozitívumokra tudnak gondolni, mintsem a negatívumokra. A szülők körében is nagyon sokan árnyaltabban közelítenek a kérdéskörhöz, és nem tudnak egyértelműen állást foglalni, mert szerintük valamiben biztos, hogy pozitív hatással lesz az MI terjedése, valamiben pedig biztos, hogy negatívak lesznek a következmények.

A szülők mennyire aggódnak gyermekeikre gondolva az MI veszélyei miatt? (%-os megoszlások)

Annyira nem aggódnak a szülők amiatt, hogy az MI által generált lehetséges problémák valós veszélyhelyzetet jelenthetnének a gyermekek számára (pl. csökkenti majd az aktivitásukat, a valóságról alkotott véleményüket rossz irányba mozdíthatja el, hitelesnek fogadják el az MI által létrehozott tartalmakat. Lényegében ugyanannyian vannak az aggódók és a nem aggódók, illetve azok is, akik aggódnak, meg nem is.

Bázis: Szülői kérdőív/akik hallottak már az MI-ról/a kérdésre érdemben válaszolnak

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

psyma

KÖSZÖNJÜK MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET!

